

พรรณไม้ป่า ฮาลา-บาลา HALA-BALA

โครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ประดับป่าภาคใต้
จังหวัดนราธิวาส - ยะลา

พรรณไม้ป่า ฮาลา-บาลา

จัดพิมพ์โดย

สวทช.
NSTDA

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธุ์ไม้ป่าฮาลา-บาลา

ISBN: 978-616-12-0434-1

จำนวน 1,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2558 ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน
ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

โทรศัพท์ 0 2529 7100

โทรสาร 0 2529 7147

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ร่วมกับ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ไม่อนุญาตให้คัดลอก ทำซ้ำ และดัดแปลง ส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือฉบับนี้
นอกจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์เท่านั้น

Copyright©2015 by:

National Science and Technology Development Agency (NSTDA)

111 Thailand Science Park, Phahonyothin Rd.

Klong Nueng, Klong Luang, Pathumthani 12120, Thailand

Tel. +66 2529 7100

Fax. +66 2529 7147

พรรณไม้ป่าฮาลา-บาลา/โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
ร่วมกับ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. --
ปทุมธานี : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2559.

388 หน้า : ภาพประกอบ

ISBN: 978-616-12-0434-1

1. พืช 2. พฤกษศาสตร์

I. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

II. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช III. ชื่อเรื่อง QK 580

บรรณาธิการ

ชวลิต นิยมธรรม

ผู้เรียบเรียง

ชวลิต นิยมธรรม, พาโชค พุดจา

คณะผู้จัดทำ

ชวลิต นิยมธรรม, พาโชค พุดจา, แววลูรี คำเขียว

ภาพ

ชวลิต นิยมธรรม, พาโชค พุดจา, สุนทร โต๊ะดำ, บำรุง ครุگانันต์
และมานพ ผู้พัฒน์

ออกแบบและสร้างสรรค์ โดย

งานออกแบบ ฝ่ายสื่อวิทยาศาสตร์

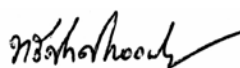
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

คำนำ

ผืนป่าฮาลา-บาลา จ.ยะลา และ จ.นราธิวาส เป็นพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ จากการสำรวจพันธุ์ไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2553 โดยคณะนักวิจัยจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ป่าภาคใต้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการวิจัยร่วมทางธรรมชาติวิทยา ป่าพรุและป่าดิบชื้นฮาลา-บาลา ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ พบว่าพรรณไม้ในพื้นที่ดังกล่าวมีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์สูง โดยได้บรรยายลักษณะวงศ์พืชชั้นสูงได้ 126 วงศ์ พร้อมรวบรวมภาพของพืชชนิดต่างๆ ไว้อย่างสมบูรณ์

การจัดหมวดหมู่ในหนังสือเล่มนี้เป็นการจัดตามระบบเก่าที่ได้จัดทำต้นฉบับเดิมไว้ในขณะที่ปัจจุบันการจัดหมวดหมู่ได้จัดตามระบบ APG III (Angiosperm Phylogeny Group III) ซึ่งเป็นระบบใหม่ ด้วยข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการจัดพิมพ์จึงยังคงรูปแบบตามต้นฉบับเดิมที่ได้จัดทำไว้

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จึงได้สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือพรรณไม้ป่าฮาลา-บาลา เล่มนี้ขึ้น สำหรับใช้เป็นเอกสารทางวิชาการและเป็นพื้นฐานข้อมูลประกอบงานวิจัย ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ในกิจการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เหมาะสำหรับนักวิจัย นักธรรมชาติวิทยา เยาวชน และผู้ที่สนใจเข้าไปศึกษาพรรณพืชในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนสืบไป

นายวิทิตศักดิ์ กอนันตกุล

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

คำนำ

หนังสือ “พรรณไม้ในป่าฮาลา-บาลา” เล่มนี้ เป็นผลการศึกษาสำรวจทางด้านพฤกษศาสตร์และการรวบรวมพันธุ์ไม้หายาก ตามโครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับป่าภาคใต้ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส ในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยสาระสำคัญได้บรรยายถึงลักษณะของพรรณไม้แต่ละวงศ์พืชที่พบจำนวน 126 วงศ์ พร้อมแจกแจงภาพประกอบในแต่ละวงศ์ เช่น วงศ์กุหลาบป่า วงศ์โป๊ยยก๊ก วงศ์พญาไม้ วงศ์โพธิ์สามหาง วงศ์ชิงช้า และวงศ์กล้วยไม้ เป็นต้น เพื่อความรู้และเข้าใจที่ถูกต้อง

ความสำเร็จของเอกสารฉบับนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอขอบคุณสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ที่ได้สนับสนุนงบประมาณจัดพิมพ์เผยแพร่ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะประสิทธิ์ประศาสน์ความรู้และอำนวยความสะดวกให้แก่ นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจทางด้านพฤกษศาสตร์ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการร่วมกันอนุรักษ์ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพให้สามารถผลิตบริการทางนิเวศ (Ecosystem Services) ต่อมนุษยชาติได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

นายธัญญา เนติธรรมกุล

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

คำนำ

หนังสือ “พรรณไม้ป่าฮาลา-บาลา” เล่มนี้เป็นผลงานสำรวจวิจัยทางด้านพฤกษศาสตร์ป่าไม้ต่อเนื่องจากหนังสือ “พันธุ์ไม้ในป่าฮาลา-บาลา” โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า สวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้ พื้นที่ส่วนที่ 2 จังหวัดยะลา และนราธิวาส ที่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นฉบับปฐม ฉบับนั้นได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของป่าฮาลา-บาลา เช่น พื้นที่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สังคมพืช พรรณพืช และสัตว์ป่าไว้อย่างกว้างๆ ส่วนในฉบับนี้ได้กล่าวถึงลักษณะวงศ์ของพรรณไม้ที่บุคลากรด้านพฤกษศาสตร์ของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้สำรวจ ค้นคว้าวิจัย และจำแนกไว้โดยบรรยายลักษณะวงศ์ของพืชชั้นสูงไว้ จำนวน 126 วงศ์ พร้อมภาพของพืชชนิดต่างๆ ในแต่ละวงศ์ ระบบการจัดจำแนกพรรณพืชในหนังสือเล่มนี้ ไม่ได้ใช้ตามระบบ APG III (Angiosperm Phylogeny Group III) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากต้นฉบับได้จัดทำไว้ตามระบบเดิม และมีระยะเวลาจำกัดในการจัดพิมพ์ จึงไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ทัน

พรรณไม้ดังกล่าวอยู่ในบริเวณน้ำตกสิรินธร ทางเดินศึกษาธรรมชาติของโครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับป่าภาคใต้ และเส้นทางสำรวจสัตว์ป่าในป่าฮาลา-บาลา รวมทั้งพรรณไม้หายากที่กระจายพันธุ์อยู่ในบริเวณหุบห้วยและเขาสูงซึ่งได้นำมาปลูกไว้ในโครงการฯ เช่น วงศ์กุหลาบป่า วงศ์โป๊ยกิ่ง วงศ์พญาไม้ วงศ์โพธิ์สามหาง วงศ์ชิงช้า และวงศ์กล้วยไม้ เป็นต้น

ชนิดของพรรณไม้ในวงศ์ต่างๆ ใช้ภาพสีแสดงแทนคำบรรยาย ซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปเปรียบเทียบกับพืชป่าเพื่อหาชื่อพฤกษศาสตร์ได้โดยง่าย จึงหวังว่าหนังสือ พรรณไม้ป่าฮาลา-บาลา เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้เรื่องพรรณไม้ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
พืชเมล็ดเปลือย	
วงศ์ปรง CYCADACEAE	10
วงศ์เมื่อย GNETACEAE	11
วงศ์พญาไม้ PODOCARPACEAE	12

พืชดอก

ใบเลี้ยงคู่

วงศ์กระดุกไก่ ACANTHACEAE	15
วงศ์ช้ำสำน ACTINIDIACEAE	17
วงศ์ฟาละมี ALANGIACEAE	19
วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE	20
วงศ์ลิ้นกวาง ANCISTROCLADACEAE	26
วงศ์ดีเหล็ก ANISOPHYLLEACEAE	27
วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE	28
วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE	45
วงศ์ศิลา AQUIFOLIACEAE	49
วงศ์มือพระนารายณ์ ARALIACEAE	50
วงศ์คदनกูด ARALIDIACEAE	52
วงศ์กระเช้าสีดา ARISTOLOCHIACEAE	53
วงศ์นมตำเลีย ASCLEPIADACEAE	54
วงศ์ขนุนดิน BALANOPHORACEAE	56
วงศ์เทียน BALSAMINACEAE	57
วงศ์จิก BARRINGTONIACEAE (LECYTHIDACEAE)	58
วงศ์ดาซตะกั่ว BEGONIACEAE	60
วงศ์แค BIGNONIACEAE	61
วงศ์ทุเรียน BOMBACACEAE	62
วงศ์มะเลื่อม BURSERACEAE	65
วงศ์กุ่ม CAPPARACEAE	67
วงศ์อุ้นป่า CAPRIFOLIACEAE	68
วงศ์หุยาน CELASTRACEAE	68
วงศ์เนียมอัน (กระดุกกบ) CHLORANTHACEAE	71
วงศ์มะพอก (เลือดแรด) CHRYSOBALANACEAE	72
วงศ์สมอ COMBRETACEAE	73
วงศ์ทานตะวัน COMPOSITAE	75
วงศ์ค้ำรอก CONNARACEAE	76
วงศ์ผักนึ่ง CONVULVULACEAE	78
วงศ์กระทงลอย CRYPTERONIACEAE	79
วงศ์แตง CUCURBITACEAE	80
วงศ์หุหมีเขา CUNONIACEAE	81
วงศ์สำน DILLENIACEAE	82
วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE	84
วงศ์มะเกลือ EBENACEAE	96
วงศ์มะกอกน้ำ ELAEOCARPACEAE	99
วงศ์กุหลาบพันปี ERICACEAE	101

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วงศ์ไทรทอง ERYTHROXYLACEAE	104
วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE	104
วงศ์ก่อ FAGACEAE	122
วงศ์กระเบา FLACOURTIACEAE	126
วงศ์ว่านไก่แดง GESNERIACEAE	128
วงศ์มิ่งคุด GUTTIFERAE	136
วงศ์โพสามหาง HAMAMELIDACEAE	141
วงศ์ดอกสามเดือน HYDRANGEACEAE	142
วงศ์อ้ายบัว ICACINACEAE	143
วงศ์ไผ่ยก๊ก ILLICIACEAE	145
วงศ์กระบก IRVINGIACEAE	146
วงศ์อาศัย IXONANTHACEAE	147
วงศ์ค่าหุด JUGLANDACEAE	148
วงศ์ไม้สัก LABIATAE	148
วงศ์อบเชย LAURACEAE	154
วงศ์กะตังใบ LEEACEAE	160
วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE	162
วงศ์กันเกรา LOGANIACEAE	173
วงศ์กาฝาก LORANTHACEAE	174
วงศ์ตะแบก LYTHRACEAE	177
วงศ์จำปีจำปา MAGNOLIACEAE	178
วงศ์โนรา MALPHIGHIACEAE	180
วงศ์ชบา MALVACEAE	181
วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE	182
วงศ์เลี่ยน MELIACEAE	186
วงศ์บอระเพ็ด MENISPERMACEAE	192
วงศ์ไทร MORACEAE	194
วงศ์จันทน์เทศ MYRISTICACEAE	203
วงศ์พิลังกาสง MYRSINACEAE	207
วงศ์ขมิพู่ MYRTACEAE	209
วงศ์หม้อข้าวหม้อแกงลิง NEPENTHACEAE	212
วงศ์ข่านิ้ว OCHNACEAE	215
วงศ์หลุมนก OLACACEAE	216
วงศ์มะลิ OLEACEAE	217
วงศ์ผักหวาน OPILIAEAE	219
วงศ์ผักแว่น OXALIDACEAE	220
วงศ์เสาวรส PASSIFLORACEAE	221
วงศ์อ้ายเบี้ยว PENTAPHRAGMATAEAE	221
วงศ์พริกไทย PIPERACEAE	222
วงศ์สุ่มตัน PITTOSPORACEAE	224
วงศ์หญัารากหอม POLYGALACEAE	225
วงศ์เหมือดคน PROTEACEAE	225
วงศ์กระโดนฤๅษี RAFFLESIACEAE	226
วงศ์พุทธรธา RHAMNACEAE	227
วงศ์โองกาง RHIZOPHORACEAE	229

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วงศ์กุหลาบ ROSACEAE	231
วงศ์เข็ม RUBIACEAE	231
วงศ์ส้ม RUTACEAE	243
วงศ์เงาะ SAPINDACEAE	245
วงศ์ละมุด SAPOTACEAE	250
วงศ์แวมยูรา SCROPHULARIACEAE	253
วงศ์สะเดาป่า SIMAROUBACEAE	255
วงศ์ลำพู SONNERATIACEAE	256
วงศ์มะกอกพราวน STAPHYLEACEAE	257
วงศ์สำโรง STERCULIACEAE	258
วงศ์กำยาน STYRACACEAE	265
วงศ์เหมือด SYMPLOCACEAE	266
วงศ์พิศวง THISMIACEAE	267
วงศ์ชา THEACEAE	267
วงศ์กฤษณา THYMELAEACEAE	269
วงศ์ทองสุก TILIACEAE	271
วงศ์ศรพระราม TRIGONIACEAE	274
วงศ์ดู่ช้างย่อย ULMACEAE	274
วงศ์ตำแย URTICACEAE	277
วงศ์ผักหวานช้างโคลง VIOLACEAE	279
วงศ์องุ่น VITACEAE	280
วงศ์ขุมแสง XANTHOPHYLLACEAE	282
ใบเลี้ยงเดี่ยว	
วงศ์บอน ARACEAE	285
วงศ์ผักปลาบ COMMELINACEAE	288
วงศ์กิงควน CONVALLARIACEAE	290
วงศ์เอื้องหมายนา COSTACEAE	291
วงศ์กก CYPERACEAE	293
วงศ์กลอย DIOSCOREACEAE	293
วงศ์กง HANGUANACEAE	294
วงศ์หญ้าดอกคำ HYPOXIDACEAE	294
วงศ์เอื้องดิน LOWIACEAE	295
วงศ์คัล้า MARANTHACEAE	296
วงศ์กล้วย MUSACEAE	297
วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE	298
วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE	325
วงศ์ลำเจียก PANDANACEAE	343
วงศ์หญ้า GRAMINEAE (POACEAE)	344
วงศ์ห่วยข้าวเย็น SMILACACEAE	346
วงศ์หนอนตายหยาก STEMONACEAE	348
วงศ์เนรพูสี TACCACEAE	349
วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE	350
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	361
ดัชนีชื่อพฤกษศาสตร์	372

พืชเมล็ดเปลือย
GYMONSPERMAE

วงศ์ปรง CYCADCEAE

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้น ลักษณะคล้ายปาล์ม มักมีเหง้าใต้ดิน ลำต้นเป็นวงจากรอยแผลเป็นของใบ หรือมีโคนก้านใบติดอยู่ บางครั้งแตกกิ่ง ใบรูปขนนก ใบอ่อนม้วน แผ่นใบย่อยส่วนใหญ่รูปแถบ ปลายแหลมเป็นติ่งแข็ง ช่อดอกเพศผู้และช่อดอกเพศเมียอยู่ต่างต้น และมีลักษณะต่างกัน ช่อดอกเพศผู้ลักษณะเป็นเกล็ดหรือกาบขนาดใหญ่เรียงซ้อนสลับกันเป็นรูปกรวยคว่ำหรือคล้ายพานพุ่ม ออกที่ยอดหรือปลายกิ่ง แต่ละเกล็ดหรือกาบมีเกสรเพศผู้มาก เมื่อแก่จะหลุดร่วงไปพร้อมกันทั้งช่อ ช่อดอกเพศเมียลักษณะเป็นเกล็ดหรือกาบขนาดใหญ่เรียงซ้อนสลับกันบริเวณตอนปลายยอดหรือกิ่ง แต่ละเกล็ดหรือกาบมีไข่อ่อนเปลือกยติดยู่ทางด้านข้าง 2-8 หน่วยขึ้นไป เมื่อเมล็ดเริ่มแก่ ต้นแม่ก็มักจะแตกไปใหม่ต่อไปในบริเวณกลางกลุ่มของเกล็ดหรือกาบเพศเมียนั้น เมล็ดเปลือกยติดยที่ข้างเกล็ดหรือกาบ ลักษณะคล้ายผลรูปกลม รี หรือรูปไข่

ปรงป่า, กูดฮายี
Cycas macrocarpa Griff.

วงศ์เมื่อย GNETACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา ลำต้นและกิ่งมีข้อโปนเด่นชัด ใบเดี่ยวออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ช่อดอกคล้ายหางกระรอกหรือเป็นแท่งออกตามง่ามใบกิ่งที่ไร้ใบ และลำต้น บนช่อดอกมีเกสรตัวผู้หรือเกสรตัวเมียเป็นวงเวียนระยะเป็นช่วงๆ ตลอดช่อ ช่อดอกเพศผู้และช่อดอกเพศเมียอยู่ต่างต้น ดอกเพศผู้มีกลีบเลี้ยง 2 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 1 อัน ดอกเพศเมียมีไข่อ่อนเปลือย 1 หน่วย เมล็ดเปลือยลักษณะคล้ายผล รูปกลม รี หรือรูปไข่

พืชวงศ์นี้เป็นพืชเมล็ดเปลือย (Gymnosperm) แต่ลักษณะของใบคล้ายพืชใบเลี้ยงคู่มาก มีเพียง 1 สกุลคือ สกุลเมื่อย (*Gnetum*)

เมื่อยดำ
Gnetum cuspidatum Blume

มะหน่วย, เมื่อย, กะรูวะ
Gnetum latifolium Blume

เมื่อยคูก
Gnetum macrostachyum Hook. f.

วงศ์พญาไม้ PODOCARPACEAE

ไม้ต้น หรือไม้พุ่ม ใบเรียงสลับ เรียงเวียนสลับ หรือออกตรงข้ามกัน แผ่นใบรูปเกล็ด รูปเข็ม รูปไข่ หรือรูปหอก ช่อดอกเพศผู้และช่อดอกเพศเมียมักอยู่ต่างต้น ช่อดอกเพศผู้มีเกล็ดหลายอัน เรียงซ้อนกันรูปกรวยหรือ คล้ายพานพุ่ม แต่ละเกล็ดมีเกสรเพศผู้ตั้งแต่ 2 อันขึ้นไป ช่อดอกเพศเมียมีเกล็ดขนาดใหญ่ 1 เกล็ด มักมีไข่อ่อนเปลือย 1 อัน และมีเกล็ดขนาดเล็กหลายเกล็ดซึ่งเชื่อมรวมกันเป็นฐานดอก เมล็ดเปลือยตั้งอยู่บนฐานดอกซึ่งขยายใหญ่ ลักษณะคล้ายผล รูปกลม รี หรือรูปไข่

พบในป่าฮาลา-บาลา 4 สกุล คือ สกุลพญามะขามป้อมดง (*Dacrycarpus*) สกุลสามพันปี (*Dacrydium*) สกุลขุนไม้ (*Nageia*) และสกุลพญาไม้ (*Podocarpus*)

พญามะขามป้อม, สนสู้
Dacrycarpus imbricatus (Blume) de Laub.

วงศ์พญาไม้ PODOCARPACEAE

สามพันปี, พญามะขามป้อม
Dacrydium elatum (Roxb.) Wall. ex Hook.

พญาไม้
Podocarpus neriifolius D. Don

พืชดอก
ANGIOSPERMAE

พืชใบเลี้ยงคู่
DICOTYLEDONS

วงศ์กระดุกไก่ ACANTHACEAE

ไม้ล้มลุก บางครั้งเลื้อย มีน้อยที่เป็น ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามเป็นคู่ สลับกัน ช่อดอกแบบกระจุก แยกแขนง หรือ กระจุก มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ และปลายกิ่ง มักมีใบประดับใหญ่ ดอกมัก เบี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบ เชื่อมติดกัน บางครั้งเชื่อมติดกันโดยตลอดและ ผ่าทางด้านข้าง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ หรือรูปแตร ปลายแยก 4-5 แฉก เกสรเพศ ผู้ 2 คู่ แต่ละคู่ยาวไม่เท่ากัน มีน้อยที่มี 1 คู่ ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกับหลอดกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 2 ช่อง แต่ละช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลแห้งแตก 2 ฝา มีเมล็ดตั้งแต่ 2 เมล็ดขึ้นไป

ต้อยติ่งน้ำ

Hygrophila saxatilis Ridl.

เหนียวหมา, ไหลเผือก

Pseuderanthemum crenulatum (Lindl.) Radlk.

ACANTHACEAE

วงศ์กระตุกไก่ ACANTHACEAE

แต่ว่าหลังลาย, ยายคลั่ง

Pseuderanthemum graciliflorum (Nees) Ridl.

รางจืด

Thunbergia laurifolia Lindl.

พรรณไม้ป่า

16

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ซำล้าน ACTINIDIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา ยอดอ่อนมักมีขนและเกล็ดคล้ายรังแค ใบเดี่ยวเรียงเวียนสลับ
 ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก บางครั้งแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบปลายกิ่ง
 บางครั้งออกตามกิ่งที่ไร้ใบและลำต้น ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอก
 อย่างละ 5 กลีบ โคนกลีบดอกมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 10 อันขึ้นไป รังไข่อยู่เหนือ
 ฐานดอก มักมีตั้งแต่ 5 ช่องขึ้นไป มีน้อยที่มี 2-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนจำนวนมาก
 ผลส่วนใหญ่เป็นชนิดผลสด มีน้อยที่แห้งแตก มีหลายเมล็ด

ล้านเกล็ด
Saurauia leprosa Korth.

วงศ์ช้ำล้าน ACTINIDIACEAE

ช้ำล้าน
Saurauia pentapetala (Jack) Hoogland

ล้านเห็บ
Saurauia roxburghii Wall.

ช้ำสามแก้ว, ระฆังขาว
Saurauia tristyla DC.

วงศ์ฝาละมี ALANGIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ มักเรียงในระนาบเดียวกัน ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ มีข้อต่อเด่นชัดระหว่างฐานดอกและก้านดอก กลีบเลี้ยง 4-10 กลีบ กลีบดอก 4-10 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวนเท่ากับกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง หายากที่มี 2 ช่อง มีไข่อ่อนช่องละ 1 หน่วย ผลสดมักมีร่องตามยาว ปลายผลประดับด้วยกลีบเลี้ยง มี 1 เมล็ด

ในวงศ์นี้มีพืช 1 สกุล คือสกุลฝาละมี (*Alangium*)

ฝาละมี, โงเบาะ
Alangium kurzii Craib

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

ไม้ยืนต้นหรือไม้พุ่ม มีกลิ่นเฉพาะตัว น้ำยางหรือน้ำเลี้ยงเมื่อถูกอากาศมักจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลคล้ำถึงดำ มักเป็นพืชรากเดี่ยวหรือค้ำยัน ใบเดี่ยวหรือใบประกอบ ส่วนใหญ่เรียงเวียนสลับ มีน้อยที่ออกตรงข้าม (สกุลมะปราง *Bouea*) ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ มีน้อยที่มี 4 หรือ 6 กลีบ เกสรเพศผู้ 5-10 อัน หรือมากกว่า รังไข่ 1 อัน มี 1-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด บางครั้งมีปีกซึ่งพัฒนามาจากกลีบเลี้ยงหรือกลีบดอก มี 1 เมล็ด

พบในทางเดินศึกษาธรรมชาติ มี 6 สกุล คือ สกุลมะม่วงหัวแมงวัน (*Buchanania*) สกุลรัก (*Gluta*) สกุลมะม่วง (*Mangifera*) สกุลเตยนะ (*Pentaspadon*) สกุลรักป่า (*Semecarpus*) สกุลมะกอกป่า (*Spondias*) และสกุลก้านทอง (*Swingtonia*)

ม่วงแมงวันหนู, หัวแมงวันหนู
Buchanania sessifolia Blume

A

ANACARDIACEAE

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

นางปรน

Camptosperma auriculatum (Blume) Hook. f.

พระเจ้าห้าพระองค์, ญแ้ว

Dracontomelon dao (Banco) Merr. & Rolfe

พรรณไม้ป่า

21

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ANACARDIACEAE

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

รักเพลิง

Drimycarpus luridus (Hook. f.) Ding Hou

รัก

Gluta elegans (Wall.) Hook. f.

พรรณไม้ป่า

22

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

A

ANACARDIACEAE

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

มะมุด, มาแจฮูแต
Mangifera foetida Lour.

มะม่วงป่า
Mangifera quadrifida Jack var. *longipetiolata* (King) Kochummen

ANACARDIACEAE

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

เตยนะ

Pentaspadon velutinus Hook. f.

รักป่า

Semecarpus curtisii King

พรรณไม้ป่า

24

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

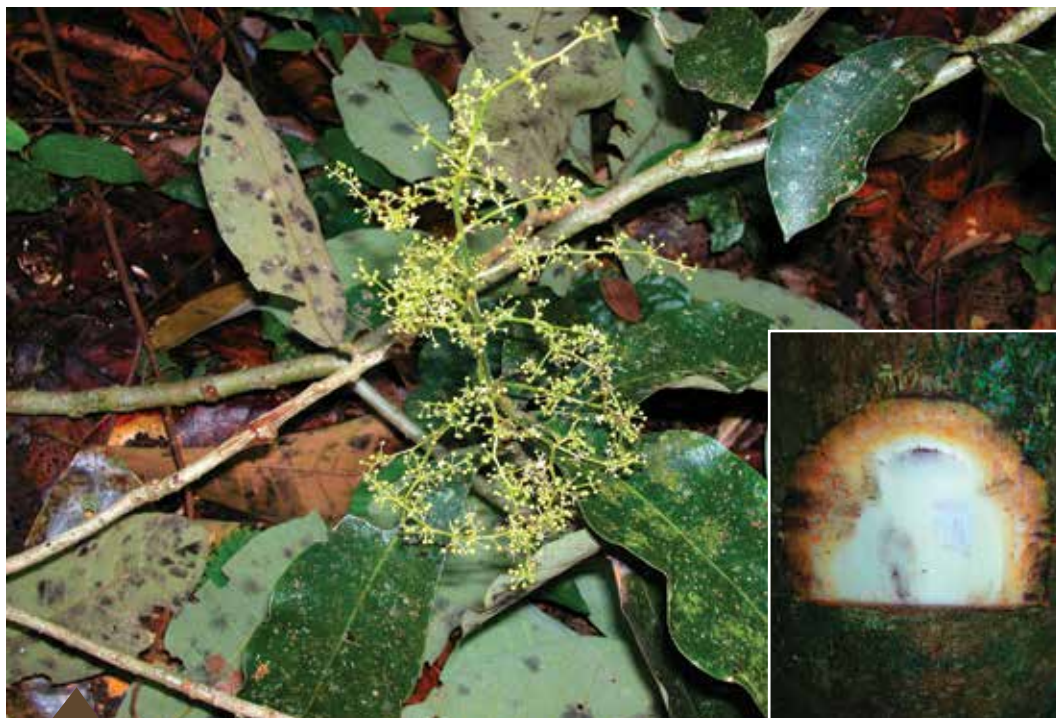

A

ANACARDIACEAE

วงศ์มะม่วง ANACARDIACEAE

รักขน

Semecarpus velutinus King

มะกอกป่า

Spondias pinnata (L. f.) Kurz

ก้านทอง

Swintonia schwenckii (Tejism. & Binn.)
Tejism. & Binn.

พรรณไม้ป่า

25

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ลิ้นกวาง ANCISTROCLADACEAE

ไม้เถา หรือไม้พุ่มรอเลื้อย ปลายกิ่งเปลี่ยนเป็นมือเกาะแบบตะขอ ใช้เกี่ยวเพื่อพยุง ลำต้น ใบเดี่ยว เรียงสลับหรือเวียนสลับ มักเรียงชิดกันที่ปลายกิ่ง ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5-10 อัน รังไข่บางส่วนอยู่ในฐานดอก ส่วนที่เหลือเชื่อมกับกลีบเลี้ยง มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 4 หน่วย ผลแห้งไม่แตก มี 5 ปีก ซึ่งพัฒนามาจากกลีบเลี้ยง มักมี 1-3 เมล็ด

ในวงศ์นี้มี 1 สกุล คือ สกุลลิ้นกวาง (*Ancistrocladus*) พบในบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 1 ชนิด คือ *Ancistrocladus tectorius* (Lour.) Merr.

ลิ้นกวาง, ค้อนตีหมา

Ancistrocladus tectorius (Lour.) Merr.

วงศ์ดีเหล็ก ANISOPHYLLEACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ มักเรียงในระนาบเดียวกัน แผ่นใบส่วนใหญ่มีเส้นใบหลัก 3-5 เส้น ช่อดอกแบบกระจจะ คล้ายหางกระรอก หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบหรือเหนือง่ามใบ ดอกแยกเพศหรือสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูปประฆังหรือรูปท่อ ปลายแยก 3-5 แฉก กลีบดอก 3-5 กลีบ บางครั้งเล็กมากหรือหายไป โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้จำนวน 2 เท่าของกลีบดอก มีเกสรเพศเมียฝ่อ 1 อัน ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ฝ่อ รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 3-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลแห้ง ไม่แตก มีน้อยที่เป็นผลสด หรือผลแห้งแตก

พบในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 1 ชนิด คือ ดีเหล็ก (*Anisophyllea apetala* Scort. ex King)

ดีเหล็ก

Anisophyllea apetala Scort. ex King

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มีกลิ่นเฉพาะตัว เนื้อไม้เมื่อตัดตามขวางมีเส้นรัศมีกว้าง เติ่นชัด ใบเดี่ยว เรียงสลับในระนาบเดียวกัน ดอกออกเดี่ยว ออกเป็นกลุ่มหรือช่อสั้นๆ ตามง่ามใบ กิ่งที่ไร้ใบ หรือตามลำต้น สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3 กลีบ กลีบดอก 6 กลีบ เรียงเป็น 2 ชั้นๆละ 3 กลีบ มีน้อยที่มี 3 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก ยกเว้นบางสกุลที่มี 6-12 อัน ก้านชูอับเรณูสั้นมาก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มักมีหลายอันและแยกกัน แต่ละอัน มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนช่องละ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมักเป็นผลสด ออกเป็นกลุ่มบางครั้งเชื่อมติดกัน มีน้อยที่ผลแก่แล้วแตก

พบบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติหลายสกุล เช่นสกุลจำปูน (*Anaxagorea*) สกุลบุหรินบาลา (*Enicosanthum*) สกุลหมากอ่อน (*Monocarpia*) และสกุลจำปาขอม (*Polyalthia*)

ตำหยาว

Alphonsea elliptica Hook. f. et Thomson

A

ANNONACEAE

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

สังหยุดดำ

Alphonsea johorensis J. Sinclair

จำปูน

Anaxagorea javanica Blume

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

กระดังงาเครือ
Artabotrys pleuarpus Maingay ex Hook. f. et Thomson

กำย, อากาไ้
Artabotrys suaveolens (Blume) Blume

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

กระดังงากาดิง, พะจี

Cyathocalyx ramuliflorus (Maingay ex Hook. f. et Thomson) Scheff.

กระดังงาดง

Cyathocalyx sumatranus Scheff.

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

บุหรง, บุหรงแดง
Dasymaschalon blumei Finet & Gagnep.

บุหลงก้านยาว
Dasymaschalon filipes (Ridl.) Ban

A

ANNONACEAE

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

สายหยุด

Desmos chinensis Lour.

สำเภาปัตตานี

Desmos cochinchinensis Lour.

บุหลันบาลา

Enicosanthum magnolijlorum
(Maingay ex Hook. f. & Thomson)
Airy-Shaw

พรรณไม้ป่า

33

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

หนั่งหนาดอกใหญ่

Enicosanthum membranifolium
J. Sinclair

นมควายใบเล็ก

Fissistigma manubriatum
(Hook. f. et Thomson) Merr.

ย่านเลือด

Fissistigma rubiginosum (A. DC.) Merr.

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

ปาหนันหอม
Goniothalamus expansus Craib

ปาหนันช้าง
Goniothalamus giganteus Hook. f. et Thomson

ราชครูดำ, กิ่งดอกเดียว
Goniothalamus macrophyllus (Blume) Hook. f. et Thomson

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

ดอกปรกดิน

Goniiothalamus ridleyi King

บุหงาปাহันัน, ปาหันันเตี้ย, บองอสูเต

Goniiothalamus subvenius King

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

กล้วยดำ, ส้มหยุดำ
Meiogyne virgata (Blume) Miq.

ระฆังสาย
Miliusa longipes King

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

ลิ่งหยู

Mitrephora maingayi Hook. f. et Thomson

กล้วยค่าง, ปูแถมุดอ

Monocarpia marginalis (Scheff.) J. Sinclair

A

ANNONACEAE

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

พริกแดง

Orophea brandisii Hook. f. et Thomson

บุหงาแดง

Orophea kerrii Kessler

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

จำปาหอม

Polyalthia cauliflora Hook. f. et Thomson

สังหยุดดอกแดง

Polyalthia cinnamomea Hook. f. & Thomson

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

กล้วยตัน
Polyalthia clavigera King

กล้วยชะมด
Polyalthia hypogaea King

กระดังงาป่า
Polyalthia lateriflora (Blume) King

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

หนวดปลาดุก
Polyalthia stenopetala
(Hook. f. et Thomson) Ridl.

สังหุยยอดแดง
Pseuduvaria cerina J. Sinclair

สังหุยดำ
Pseudovaria galeata J. Sinclair

งำเงาะ
Stelechocarpus cauliflorus
(Scheff.) R. E. Fr.

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

ย่านนมควาย, กล้ายหมูสัง
Uvaria grandiflora Roxb. ex Hornem.

กล้ายหมูสังดอกเล็ก
Uvaria leptopoda (King) R. E. Fr.

วงศ์น้อยหน่า ANNONACEAE

พีพวนน้อย
Uvaria rufa Blume

ทุเรียนนก
Xylopia ferruginea (Hook. f. et Thomson) Hook. f. et Thomson

วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้ล้มลุก มียางสีขาวคล้ายน้ำมัน ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ หรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง มีน้อยที่เรียงสลับ เส้นแขนงใบมักเรียงขนานกัน ปลายเส้นโค้งจรดกันใกล้ขอบใบ ช่อดอกแบบกระจุก หรือแยกแขนง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยก 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5 อัน ก้านชูอับเรณูสั้นและเชื่อมกับหลอดกลีบดอก ปลายอับเรณูมักจรดกัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มักมี 2 พู แต่ละพูมี 1 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อนมากกว่า 2 หน่วยขึ้นไป ผลมักออกเป็นคู่หรือเป็น 2 พู มีทั้งผลสดและผลแห้งแตกด้านเดียว มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

บริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติพบ 4 สกุลคือ สกุลตีนเป็ด (*Alstonia*) สกุลเมษพูซา (*Kibatalia*) สกุลพุดดง (*Kopsia*) และสกุลคุษ (*Willughbeia*) ในจำนวนนี้สกุลตีนเป็ดและสกุลเมษพูซาเป็นไม้ต้น สกุลพุดดงเป็นไม้พุ่ม ส่วนสกุลคุษเป็นไม้เถา

ตีนเป็ดเล็ก
Alstonia angustiloba Miq.

ทุ่งฟ้า
Alstonia macrophylla Wall. ex G. Don

วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE

สัตบรรณ, ปูแล
Alstonia scholaris (L.) R. Br.

เครือน่องชน
Anodendron punctatum Tsiang

ย่านกอบนาง
Chilocarpus costatus Miq.

โมกหอม
Chonemorpha fragrans (Moon) Alston

วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE

ตีนเป็ดแดง, เยลุตง
Dyera costulata (Miq.) Hook. f.

เถาเต่าไห้, มะลอ
Epigynum griffithianum Wight

เมษบุซา, บาคูบวเว
Kibatalia arborea (Blume) G. Don

ขางมูก
Kibatalia maingayi (Hook. f.) Woodson

APOCYNACEAE

วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE

พุดพ้อ, พุดดง, พุดป่า
Kopsia pauciflora Hook. f.

สร้อยมาลี, ฮารอ
Melodinus orientalis Blume

พรรณไม้ป่า 48 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

A

APOCYNACEAE

วงศ์ตีนเป็ด APOCYNACEAE

ระย่อมหลวง

Rauwolfia cambodiana Pierre ex Pit.

A

APOCYNACEAE

วงศ์คิลา AQUIFOLIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว มักเรียงสลับ มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก มีน้อยที่เป็นช่อกระจุก บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่มหรือออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบหรือเหนือง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยงส่วนใหญ่ 4 กลีบ บางครั้งหายไป กลีบดอกส่วนใหญ่ 4 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้มีจำนวนเท่ากับกลีบดอก ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกับโคนกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 4 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มักมีเมล็ดตั้งแต่ 2 เมล็ดขึ้นไป

ไทรขี้ไต้, คิลา, ซีโล

Ilex cymosa Blume

วงศ์มือพระนารายณ์ ARALIACEAE

ไม้ต้น หรือไม้พุ่ม บางครั้งเป็นไม้เถาใบ มีทั้งใบเดี่ยวและใบประกอบ เรียงสลับ มีน้อย ที่ออกตรงข้ามกันหรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกแบบซี่ร่ม บางครั้งแยกแขนง หรือดอก ออกเป็นกลุ่ม ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอก สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงมักมี 5 กลีบ กลีบดอก ส่วนใหญ่มี 5 กลีบ บางครั้งมีมากถึง 10 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 3 อันขึ้นไป รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มีน้อย ที่อยู่เหนือฐานดอกหรือจมอยู่ในฐานดอกเป็น บางส่วน มีตั้งแต่ 1 ช่องขึ้นไป แต่ละช่องมี ไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มี 1 ถึงหลายเมล็ด

กรามช้าง, ต้าง

Arthrophyllum diversifolium Blume

กระจับต้น

Hederopsis maingayi C. B. Clarke

วงศ์มือพระนารายณ์ ARALIACEAE

คันทามเสื่อ, กาโบบารุ
Schefflera heterophylla (Wall. ex G. Don) Harms.

นิ้วมือพระฤๅษี
Schefflera subulata (Miq.) Viguier

ต้างบุก
Trevesia burckii Boerl.

วงศ์คदनกูด ARALIDIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เวียนสลับ แผ่นใบมักจักลึก โคนก้านใบแบนแผ่หุ้มกิ่ง ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกที่ปลายกิ่งหรือใกล้ปลายกิ่ง ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย กลีบดอก 5 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ฝ่อ ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ฝ่อ 5 อัน รังไข่ฝังอยู่ในฐานดอก ส่วนใหญ่มี 3 ช่อง แต่มักมีไข่อ่อนเพียง 1 หน่วย ผลสดส่วนใหญ่มี 1 เมล็ด

พืชในวงศ์นี้มีเพียงชนิดเดียว คือ คदनกูด หรือ พรมคด *Aralidium pinnatifidum* (Jungh. & de Vriese) Miq.

คदनกูด

Aralidium pinnatifidum (Jungh. & de Vriese) Miq.

วงศ์กระเช้าสีดา ARISTOLOCHIACEAE

ไม้ล้มลุก มักมีเหง้าใต้ดิน มีทั้งลำต้นตั้งตรงและเป็นเถาเลื้อย มีน้อยที่เป็นไม้พุ่มใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบบางครั้งหยักลึกคล้ายใบประกอบรูปฝ่ามือหรือนิ้วมือ ดอกมักเปี้ยว สมบูรณ์เพศ ออกเดี่ยว เป็นกระจุกหรือเป็นช่อสั้นๆ ตามง่ามใบ กิ่งที่ไร้ใบ และลำต้น วงกลีบรวมเชื่อมติดกัน บางครั้งป่องเป็นกระพุ้ง ปลายแยก 2-3 แฉก หรือเชื่อมกันโดยตลอด เกสรเพศผู้ 6-36 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อันจมอยู่ในฐานดอก มี 4-6 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนมาก ผลแห้งแตก มีเมล็ดมาก

กระเช้าฝีมด
Aristolochia minutiflora Ridl.

หุหมีดอกเล็ก
Thottea parviflora Ridl.

หุหมีใหญ่
Thottia sp. CN 8110

วงศ์นมตำเลีย ASCLEPIADACEAE

ไม้ล้มลุกและไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้พุ่มหรือไม้ต้น มียางขาวข้นคล้ายน้ำมัน ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามเป็นคู่หรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง บางครั้งลดรูปเป็นเกล็ดหรือหายไป ช่อดอกแบบซี่ร่ม แบบกระจะ แยกแขนง กระจุก บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่มหรือออกเดี่ยว ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบแยกกัน หรือเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูประฆังหรือรูปท่อ กลีบดอก 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 5 อัน ก้านชูอับเรณูและเกสรเพศเมียเชื่อมติดกันเป็น 5 พู คล้ายมงกุฎอยู่กลางดอก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มี 2 อัน ปลายเชื่อมกัน แต่ละอันมี 1 ช่อง มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแห้งแตกด้านข้าง เมล็ดส่วนใหญ่มีขนคล้ายเส้นไหมเป็นพุยติดที่ปลาย

สร้อยโนรา

Dischidia albida Griff.

นมหนู

Dischidia astephana Scort. ex King & Gamble.

วงศ์นมตำเลีย ASCLEPIADACEAE

นมเมีย
Hoya coriacea Blume.

ทับทรวง, นมเมีย
Hoya lacunosa Blume.

นมเมีย, นมน้อย, อูปีแกแน
Hoya micrantha Hook. f.

ตาบดารา
Hoya revoluta Wight

วงศ์ขนุนดิน BALANOPHORACEAE

พืชเบียนล้มลุก ไร้สีเขียวสังเคราะห์แสง เป็นอาหารจากรากของไม้อื่น โคนมักเป็น
ปมใหญ่ ใบเป็นเกล็ด เรียงซ้อนสลับกัน ช่อดอกคล้ายหางกระรอก เป็นแท่ง หรือดอกเรียงชิดกัน
เป็นก้อน ออกที่ปลายลำ ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น ดอกเพศผู้มีวงกลีบรวม 3-4 กลีบ บางครั้ง
โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้มีตั้งแต่ 3 อันขึ้นไป ดอกเพศเมียไร้กลีบรวม รังไข่ 1 อัน
อยู่เหนือฐานดอกหรืออยู่ในฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง
ไม่แตก มักมี 1 เมล็ด

กากหมากฤๅษี (ดอกเพศเมีย)
Balanophora globosa Jungh.

วงศ์เทียน BALSAMINACEAE

ไม้ล้มลุก อวบน้ำ บริเวณที่ติดกันใบ มักบวมโปนเป็นข้อ ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ช่อดอกสั้น บางครั้งดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ ดอกเบี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ กลีบในสุดใหญ่กว่ากลีบอื่น โคนกลีบโหนกเป็นถุง หรือยื่นเป็นระยางค์เรียวยาว กลีบดอก 3-5 กลีบ กลีบนอกสุดใหญ่กว่ากลีบอื่น กลีบที่เหลือเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 5 อัน อับเรณูเชื่อมกันคลุมเกสรเพศเมีย รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 5 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลสดหรือแห้ง ส่วนใหญ่แก่แล้วแตก มักมีเมล็ดมาก

เทียนดอกขาว, เทียนขาว
Impatiens macrosepala Hook. f.

เทียนแดง, หญ้าเทียน
Impatiens platypetala L.

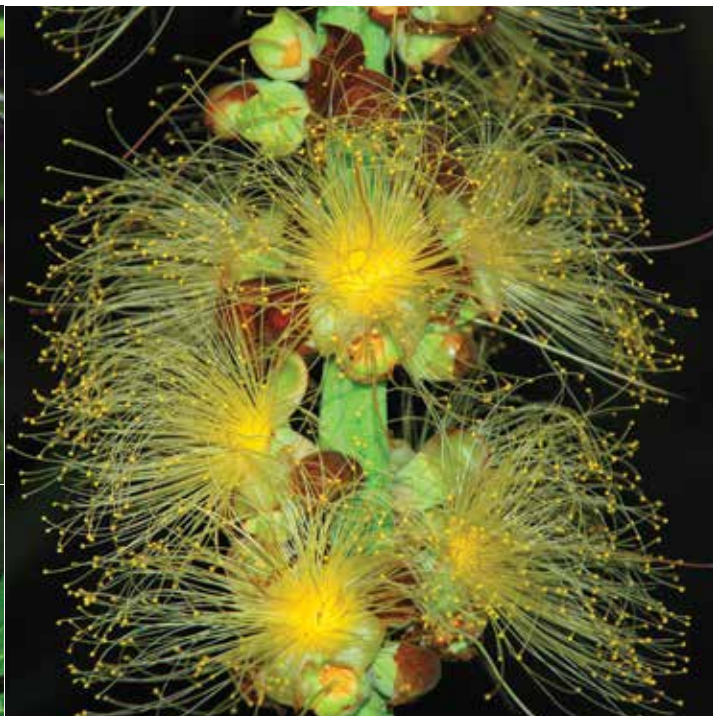

วงศ์จิก BARRINGTONIACEAE (LECYTHIDACEAE)

ไม้ต้น ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ มักเรียงชิดกันเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง โคนใบมักสอบเรียวเป็นครีบลงมาตามก้านใบ ช่อดอกแบบกระจจะ คล้ายหางกระรอก หรือกระจุก บางครั้งดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-6 กลีบ กลีบดอก 4-6 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้มีมาก โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 2-6 ช่องหรือมากกว่า แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งชนิดผลสดและผลแห้ง มีกลีบเลี้ยงประดับปลายผล มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

จิกนา

Barringtonia acutangula (L.) Gaertn.

จิกใบใหญ่, จิกสายใบใหญ่

Barringtonia macrocarpa Hassk.

B

BARRINGTONIACEAE

วงศ์จิก BARRINGTONIACEAE (LECYTHIDACEAE)

จิกนม, จิกป่า, จิกใหญ่
Barringtonia macrostachya Kurz

จิกเขา, จิกนมปีก
Barringtonia scortechinii King

จิกป่า, จิกสาย
Barringtonia spicata Blume

วงศ์ดาษตะกั่ว BEGONIACEAE

ไม้ล้มลุก อวบน้ำ มักมีเหง้าใต้ดิน ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบมีหลายแบบ ส่วนใหญ่เป็นรูปหัวใจ บางครั้งจักเป็นแฉก ช่อดอก มักแยกแขนงแบบก้านร่ม หรือดอกออกเป็นกระจุกที่ปลายก้านช่อ มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ ดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้มี วงกลีบรวม 2-4 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน ดอกเพศเมียมี วงกลีบรวม 2-5 หรือ 6 กลีบ รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอกซึ่งเป็นครีบริบ มี 2-3 ช่อง แต่ละช่อง มักมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลมีครีบริบ มีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีเมล็ดมาก

ก้ามกุ้ง

Begonia paupercula King

ส้มกุ้ง

Begonia pseudisoptera Irmisch.

ดาดตะกั่ว

Begonia sinuata Wall. ex Meisner

วงศ์แค BIGNONIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เลื้อย บางครั้งมีระยางค์เกี่ยวพันไม้อื่น ใบมีทั้งใบเดี่ยวและใบประกอบ แผ่นใบย่อยมักมีต่อมที่โคนใบ ส่วนใหญ่ออกตรงข้ามกัน หรือออกเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกแบบกระจจะ แยกแขนง หรือเป็นกลุ่ม มักออกบริเวณปลายกิ่ง ดอกมักเบี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ รูปแตรหรือรูประฆัง ปลาย 5 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปแตรหรือระฆัง ปลายแยก 5 กลีบ เกสรเพศผู้มักมี 2 คู่ แต่ละคู่ยาวไม่เท่ากัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1-2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลส่วนใหญ่คล้ายฝัก รูปทรงกระบอก หรือแบน แห้งแตก เมล็ดมีปีกคล้ายเยื่อบางๆ ล้อมรอบ มีน้อยที่ผลสดหรือผลแห้งไม่แตก และเมล็ดไม่มีปีก

อีโปง

Pajanelia longifolia (Willd.) K. Schum.

แคชาญชัย, แคป่า

Radermachera glandulosa (Blume) Miq.

วงศ์ทุเรียน BOMBACACEAE

ไม้ต้น ใบเดี่ยวหรือใบประกอบรูปมือ หรือนิ้วมือ เรียงสลับ โคนและปลายก้านใบมัก บวมและงอโค้งเหมือนหัวเข่า ดอกออกเดี่ยว เป็นกลุ่ม หรือเป็นช่อสั้นๆ ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง กิ่งที่ไร้ใบ และลำต้น ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน ปลายแยก 4-5 แฉก บางครั้ง 2 แฉก กลีบดอก 5 กลีบ แยกกัน หรือเชื่อมติดกันที่โคน เกสรเพศผู้มีมาก ก้านชู อับเรณูเชื่อมติดกัน 5 กลุ่ม หรือเชื่อมรวมกัน เป็นหลอด รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 2-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วยขึ้นไป ผลแก่แตกเป็นกลีบ เปลือกเรียบ เป็นตุ่ม หรือมีหนาม เมล็ดมักมีเส้นใยหรือมีเยื่อหุ้ม

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 3 สกุล คือ สกุลจ๊ว (*Bombax*) สกุลข้างใต้ (*Neesia*) และสกุลทุเรียน (*Durio*)

จ๊วป่าดอกขาว
Bombax anceps Pierre

ทุเรียนป่าลูกแดง, ทุเรียนแดง
Durio dulcis Becc.

ทุเรียนรากเขา
Durio graveolens Becc.

วงศ์ทุเรียน BOMBACACEAE

ทุเรียนนกก
Durio griffithii (Mast.) Bakh.

ทุเรียนดอน, ช้าเรียน
Durio lowianus Scort. ex King

ทุเรียนป่า, ทุเรียนนก
Durio macrophyllus (King) Ridl.

ช้ากะเรียน, ทุเรียนป่า
Durio mansoni (Gamble) Bakh.

วงศ์ทุเรียน BOMBACACEAE

ทุเรียนผี
Durio wyatt-smithii Kostermans

ทุเรียน
Durio zibethinus Merr.

ซ้างแหก, ทุเรียนผี
Neesia synandra Mast.

วงศ์มะเลื่อม BURSERACEAE

ไม้ต้น มีกลิ่นเฉพาะตัว เปลือกต้นชั้นนอกมักมีชันติดอยู่ เมื่อตัดมียางใสหรือขาวขุ่น ชีมออกมา ใบประกอบรูปขนนกปลายคี่ เรียงเวียนสลับ ใบย่อยออกตรงข้ามกันเป็นคู่ และมีใบย่อยที่ปลายแกนกลางอีก 1 ใบ โคนและปลายก้านใบย่อยมักพองเป็นข้องอโค้งคล้ายหัวเข่าทั้งสองด้าน ช่อดอกแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ มักเชื่อมติดกันอย่างน้อยที่โคนกลีบ กลีบดอก 3-5 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 3-5 อัน บางครั้ง 6-10 อัน ดอกเพศเมียมีรังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 3-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลมักเป็นผลสด มี 1 เมล็ด

มะเลื่อมเขา
Canarium littorale Blume

พบในบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 3 สกุน คือ สกุนมะเลื่อม (*Canarium*) สกุนกอกเขา (*Dacryodes*)

สมอขน
Canarium pilosum Benn.

BURSERACEAE

วงศ์มะเกลือ BURSERACEAE

กอกเขา

Dacryodes rostrata (Blume) H. J. Lam

กาบอ้อย

Santiria laevigata Blume

พรรณไม้ป่า

66

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์กุ่ม CAPPARACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย หรือไม้ล้มลุก
 หูใบบางครั้งเปลี่ยนเป็นหนาม ใบเดี่ยวหรือ
 ใบประกอบ รูปมือหรือนิ้วมือ เรียงสลับ ช่อดอก
 แบบกระจุกหรือกระจุก บางครั้งแยกแขนง
 มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ
 เหนือง่ามใบ และปลายกิ่ง ดอกมักเปี้ยว
 สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมักมี
 อย่างละ 4 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก รังไข่ 1 อัน
 อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มี 2 ช่อง ก้าน
 รังไข่มักยาว ชูรังไข่และเกสรเพศเมียขึ้นเสมอ
 กับอับเรณู มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลมีทั้งผลสด
 และผลแห้งแตก

เล็บเหยี่ยวใหญ่

Capparis longestipitata Heine

ชิงชี

Capparis micracantha DC.

กุ่มน้ำ

Crateva magna (Lour.) DC.

วงศ์อุณาป้า CAPRIFOLIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มีบางที่เป็น ไม้ล้มลุก ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกัน แผ่นใบ บางครั้งจักลึก คล้ายใบประกอบ ช่อดอกแบบ แยกแขนงหรือช่อเชิงหลั่น ออกที่ปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ กลีบดอก 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 4-5 อัน โคนก้านชูอับเรณูติดที่ หลอดของกลีบดอก รังไข่อยู่ในฐานดอก มี 1-8 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วย ขึ้นไป ผลส่วนใหญ่เป็นผลสด มักมี 1 เมล็ด

อุณ, อุณาป้า
Viburnum sambucinum Blume

วงศ์หุยาน CELASTRACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม บางครั้งร่อเลื้อยหรือไม้เถา ส่วนใหญ่เมื่อหักกิ่งหรือฉีกแผ่นใบจะมี เส้นใยเหนียว ยึดตามรอยหักหรือฉีกนั้น ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่หรือเรียงสลับ ช่อดอก ส่วนใหญ่แยกแขนง มีน้อยที่ช่อดอกแบบกระจจะหรือกระจุก ออกตามง่ามใบ และปลายกิ่ง ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศและแยกเพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ แยกกันหรือโคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 3-5 กลีบ เกสรเพศผู้มีจำนวนเท่ากับกลีบดอก รังไข่ 1 อัน มักอยู่เหนือฐานดอก มี 2-5 ช่อง มีไข่อ่อนช่องละ 2 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลสด บางครั้งแห้งแตก เมล็ดบางครั้ง มีเยื่อหุ้มหรือมีปีก

พบในบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 4 สกุลคือ สกุลหุยาน (*Bhesa*) สกุลกระจับนก (*Euonymus*) สกุลพวมพร้าว (*Lophopetalum*) และสกุลตาไก่ (*Salacia*) สกุลหุยาน

วงศ์หุยาน CELASTRACEAE

และสกุลพวมพรวัว เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ ส่วนสกุลกระจับนก และสกุลตาไก่ เป็นไม้พุ่ม และไม้พุ่มรอเลื้อย การเรียงตัวของใบในสกุล หุยานเรียงแบบเวียนสลับ ก้านใบยาว ปลายก้าน งอแบบหัวเข่า ผลสดแตกด้านข้างเมื่อแก่ เมล็ดมีเยื่อหุ้ม ส่วนสกุลพวมพรวัว ใบเรียง ตรงข้าม ก้านใบสั้น ผลแห้งแตกตามรอยตะเข็บ ตั้งแต่ปลายจรดโคน เมล็ดมีปีก

ข้อแตกต่างของสกุลกระจับนก และ สกุลตาไก่ คือ สกุลกระจับนกเป็นไม้พุ่ม ผลแก่ แตกออกเป็นกลีบตั้งแต่ปลายจรดโคน ส่วน สกุลตาไก่เป็นไม้พุ่มรอเลื้อยหรือไม้เถา ผลสด ไม้แตก

ตุมพระ, หุยานใบใหญ่, กลุฮาบาโต๊ะ
Bhesa paniculata Arn.

กระจับนก
Euonymus cochinchinensis Pierre

กระตุกไก่
Euonymus javanicus Blume

CELASTRACEAE

วงศ์หุยาน CELASTRACEAE

เกล็ดปลาหมอ, ซีชีปยู
Lophopetalum javanicum (Zoll.) Turcz.

ดาวสามแฉก, อะลอสะตา
Reissantia indica (Willd.) N. Halle

ตาส้ม
Salacia grandiflora Kurz

พรรณไม้ป่า	70	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

CELASTRACEAE

วงศ์หุยาน CELASTRACEAE

ตาส้ม, หลุมนกแดง
Salacia rubra Lawson

CHLORANTHACEAE

วงศ์เนียมอัน (กระดุกกบ) CHLORANTHACEAE

ไม้ล้มลุก ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นขนาดเล็ก ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ลำต้นหรือกิ่งบริเวณที่ติดกับก้านใบโปนพอง เป็นข้อ ข้อดอกเรียวคล้ายหางกระรอกมักแยกแขนง ออกตามปลายยอดหรือปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ ไม่มีกลีบเลี้ยงหรือกลีบดอก เกสรเพศผู้ 1-3 อัน ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นกาบหุ้มรังไข่ รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลสด มี 1 เมล็ด

กระดุกไก่
Chloranthus erectus (Buch.-Ham.) Verdc.

พรรณไม้ป่า	71	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์มะพอก (เลือดแรด) CHRYSOBALANACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ
ช่อดอกแบบกระจุก บางครั้งแยกแขนงหรือ
ออกเป็นกระจุก ออกตามปลายกิ่งและตาม
ง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง ดอกมักเบี้ยว สมบูรณ์เพศ
มีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบ
เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย หรือรูประฆัง กลีบดอก
5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 2 อัน
ขึ้นไป รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง
มักมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็น 2 ฝา
เนื้อแข็ง มี 1 เมล็ด

เลือดแรดใบใหญ่
Atuna latifolia (Hend.) Kosterm.

เลือดแรด
Atuna mannodes (Kosterm.) Kosterm.

วงศ์สมอ COMBRETACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา ใบเดี่ยว ส่วนใหญ่ออกตรงข้ามกัน มีน้อยที่เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจุก คล้ายหางกระรอก หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ หรือมีทั้งดอกเพศผู้และดอกสมบูรณ์เพศในช่อเดียวกัน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วยหรือรูปท่อปลายจัก 4-5 แฉก กลีบดอก 4-5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้มีจำนวนสองเท่าของกลีบเลี้ยง รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก บางครั้งเชื่อมติดกับหลอดกลีบเลี้ยง มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลมีทั้งผลสดและผลแห้ง บางครั้งมีปีก

พบในบริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติ 3 สกุลคือ สกุลดิ่งตั้ง (*Getonia* หรือ *Calycopteris*) สกุลอวดเชือก (*Combretum*) และสกุลสมอ (*Terminalia*) ในจำนวนนี้ สกุลดิ่งตั้งและสกุลอวดเชือกเป็นไม้พุ่มหรือไม้เถา ส่วนสกุลสมอเป็นไม้ต้น

อวดเชือก
Combretum latifolium Blume

ดิ่งตั้ง
Getonia floribunda (Roxb.) Lam.

COMBRETACEAE

วงศ์สมอ COMBRETACEAE

สมอพิเภก
Terminalia bellirica (Gaertn.) Roxb.

สมอติง
Terminalia citrina (Gaertn.) Roxb. ex Fleming

อู่ชด
Terminalia foetidissima Griff.

วงศ์ทานตะวัน COMPOSITAE

ไม้ล้มลุกหรือไม้พุ่ม บางครั้งเป็นไม้เลื้อยหรือไม้เถา หายากที่เป็นไม้ต้น ใบเดี่ยว บางครั้งแฉกลึก หรือใบประกอบ ส่วนใหญ่เรียงสลับ บางครั้งออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบ กระจุก ดอกเรียงชิดกันแน่นบนปลายก้านช่อ บางครั้งแยกแขนงมีช่อแบบกระจุกหลายช่อ แต่ละช่อมีใบประดับเรียงซ้อนสลับกันเป็นวงคล้ายกลีบเลี้ยง ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศและ แยกเพศ กลีบเลี้ยงลดรูปเป็นเส้นขนหรือเป็นเกล็ด กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นแผ่น หรือเป็นท่อ ซึ่งเรียงเป็นวงอยู่ชั้นนอกและชั้นในตามลำดับ เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลแห้งไม่แตก

ในบริเวณทางศึกษารัฐชาติ พบไม้ต้น 1 ชนิด คือ กระจพรรวมพรวัว *Vernonia arborea* Buch.-Ham.

พรวมพรวัว

Vernonia arborea Buch.-Ham.

วงศ์คำรอก CONNARACEAE

ไม้พุ่มหรือไม้พุ่มรอเลื้อย ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ บางครั้งลดรูปคล้ายใบเดี่ยว ใบย่อยออกตรงข้ามกันเป็นคู่และที่ปลายแกนกลางอีก 1 ใบ ช่อดอกมักแยกแขนงออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกบางครั้งเบี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5-10 อัน โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกันเป็นแผ่น รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มี 1-5 อัน แต่ละอันมี 1 ช่อง มีไข่อ่อนช่องละ 2 หน่วย ผลแก่แตกด้านเดียว มักมี 1 เมล็ด และมีเยื่อหุ้ม

มะเคราะห์ขน

Agelaea borneensis (Hook. f.) Merr.

เถาส้มขี้

Agelaea trinervis (Llanos) Merr.

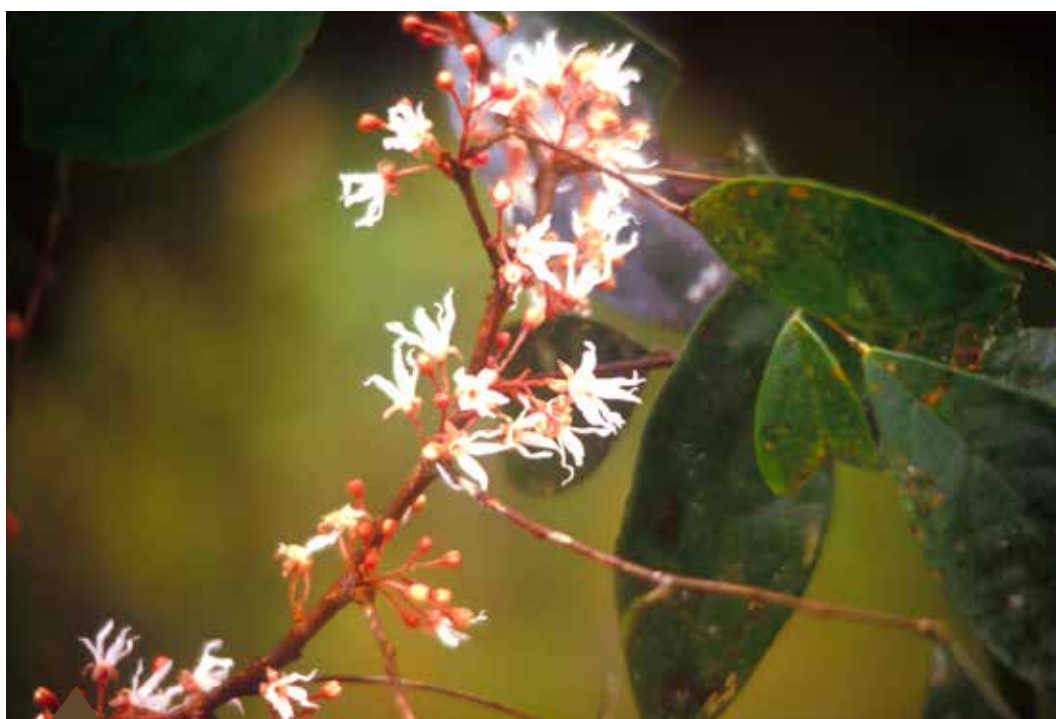
CONNARACEAE

วงศ์คำรอก CONNARACEAE

ถอบแถบ

Connarus monocarpus L. subsp. *malayensis* Leenh.

ถอบแถบต้น, ถอบแถบป่า

Connarus planchonianus Schellenb.

พรรณไม้ป่า

77

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ผักบุ้ง CONVOLVULACEAE

ไม้ล้มลุก ไม้เถา หรือไม้เลื้อย มักมีน้ำยางสีขาวคล้ายน้ำมัน มีน้อยมากที่เป็นไม้พุ่ม ไม้ต้น หรือพืชเบียน และไม่มีน้ำยางใบเดี่ยว บางครั้งแผ่นใบจักลึกเป็นใบประกอบ รูปมือหรือนิ้วมือ เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจุก กระจะ และแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ มักแยกกัน มีน้อยที่โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอกมักเชื่อมติดกันเป็นรูปแตร ปลายขยายแยกเป็น 5 พู หรืออย่างน้อยโคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยก 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมกับหลอดกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มี 2 ช่อง มีน้อยที่มีมากกว่า หรือน้อยกว่า แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลมีทั้งชนิดผลสดและผลแห้ง มีเมล็ด 1 เมล็ดขึ้นไป

ย่านตาน

Argyrea mollis (Burm. f.) Choisy

เถาหลอดดอกแดง

Argyrea sphaerocephala (Prain) Hoogl.

วงศ์กระทงลอย CRYPTERONIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ช่อดอกคล้ายหางกระรอก แยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ บางครั้งหายไป เกสรเพศผู้จำนวน 1-2 เท่าของกลีบเลี้ยง รังไข่ 1 อัน มีทั้งที่อยู่เหนือฐานดอก และจมอยู่ในฐานดอก มี 2-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วยขึ้นไป ผลแก่แล้วแตก มักมีเมล็ดมาก

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 1 ชนิด คือ กระทงลอย (*Crypteronia paniculata* Blume)

กระทงลอย, สอม
Crypteronia paniculata Blume

วงศ์แตง CUCURBITACEAE

ไม้ล้มลุก ส่วนใหญ่เป็นเถาเลื้อย มักมีน้ำเลี้ยงใสหรือสีน้ำตาลอ่อน มีระยางค์เกาะเกี่ยวพันไม้อื่น ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบหยักเป็นพู หรือจักลึกคล้ายใบประกะอรูปมือหรือนิ้วมือ มีเส้นใบหลัก 3-7 เส้น ออกจากโคนแผ่นใบ ช่อดอกมีหลายรูปแบบ บางครั้งดอกออกเดี่ยว ดอกส่วนใหญ่แยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน บางครั้งเป็นรูปท่อหรือรูปประฆัง มีน้อยที่แยกกันเป็นอิสระ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 3-5 อัน ก้านชูอับเรณูบางครั้งเชื่อมติดกันเป็นหลอดหรือเป็นกลุ่ม ดอกเพศเมียมีรังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมักเป็นชนิดผลสด มีน้อยที่ผลแห้งแตก

น้ำเต้าผี, ปอแยะ

Hodgsonia macrocapa (Blume) Cogn.

ขี้กาแดง

Trichosanthes quinquangulata A. Gray

วงศ์หุหมี่เขา CUNONIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบประกอบแบบขนนก ออกตรงข้ามกัน หรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกคล้ายหางกระรอก หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้ มักมี 8-10 อัน บางครั้งมี 4-5 อัน หรือมีมาก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มักมี 1 อัน บางครั้ง ปลายรังไข่แยก 2 แฉก มี 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลส่วนใหญ่แห้ง แตก มีน้อยที่ผลสด หรือแห้งไม่แตก

หุหมี่เขา

Weinmannia blumei Planch.

วงศ์ส้าน DILLENACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก ใบเดี่ยวเรียงสลับหรือเวียนสลับ ก้านใบแบน บางครั้งโคนก้านแผ่เป็นกาบรอบกิ่งหรือลำต้น ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก หรือบางครั้งดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ หรือมากกว่า กลีบดอก 4-5 กลีบหรือหายไป เกสรเพศผู้มีมาก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มีตั้งแต่ 1 อันขึ้นไป แต่ละอันมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อันตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสดหรือแห้งแตก มักหุ้มด้วยกาบซึ่งพัฒนามาจากกลีบเลี้ยง เมล็ดมีเยื่อหุ้ม

พบในบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 3 สกุลคือ สกุลส้านเต่า (*Acrotrema*) สกุลส้าน (*Dillenia*) และสกุลรสสุคนธ์ (*Tetracera*) ในจำนวนนี้สกุลส้านเป็นไม้ต้น สกุลรสสุคนธ์เป็นไม้เถา ทั้งสองสกุลนี้เมื่อตัดเปลือกและเนื้อไม้จะมีเสียงซ่าคล้ายฟองน้ำอัดลม ส่วนสกุลส้านเต่าเป็นไม้ล้มลุกขนาดเล็ก

ส้านเต่า
Acrotrema costatum Jack

มะตาด, ซีโป
Dillenia indica L.

วงศ์ถ้ำน DILLENACEAE

ถ้ำนใหญ่
Dillenia obovata (Blume) Hoogland

ถ้ำนใหญ่, ซีโปกาจา
Dillenia reticulata King

เถอรคนธ์
Tetracera indica (Christm. & Panz.) Merr.

รสศคนธ์
Tetracera lauirei (Finet & Gagnep.) Pierre ex Craib

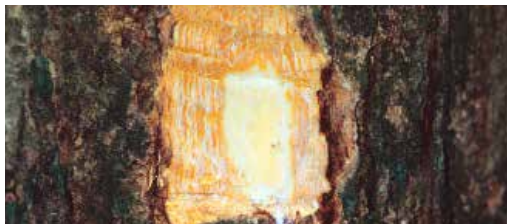

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ไม้ต้น ส่วนใหญ่มีลำต้นและเรือนยอดขนาดใหญ่สูงเด่น มักมียางและชันที่เปลือกต้น ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกที่ง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบส่วนมากเชื่อมติดกัน เป็นรูปถ้วย หรือรูปท่อ กลีบดอก 5 กลีบ ซ้อนกันคล้ายกังหัน โคนเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป รังไข่ส่วนใหญ่อยู่เหนือฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลเมล็ดเดี่ยวเปลือกแข็ง และมักมีปีก ซึ่งพัฒนามาจากกลีบเลี้ยง

กระบากทอง
Anisoptera curtisii Dyer ex King

กระบากเกลี้ยง
Anisoptera laevis Ridl.

ชำม่วง
Anisoptera scaphula (Roxb.) Kurz

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ยางเขา, ยางบูเก๊ะ
Dipterocarpus acutangulus Vesque

ยางปาย, ยางกระเบื้องถ้าย, กู
Dipterocarpus costatus C. F. Gaertn.

ยางเลี่ยน
Dipterocarpus gracilis Blume

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ยางยูง, กุวียง
Dipterocarpus grandiflorus (Blanco) Blanco

ยางใต้, ยางมันไส, มินยะบาปี
Dipterocarpus hasseltii Blume

ยางมันหมู, ละกุวียง
Dipterocarpus kerrii King

D

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ยางแข็ง, ยางควน
Dipterocarpus retusus Blume

ตะเคียนชั้นตาหนู
Hopea bracteata Burck

ตะเคียนสามเส้น
Hopea dryobalanoides Miq.

ตะเคียนราก, มาตากูจิง
Hopea latifolia Sym.

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ตะเคียนควน
Hopea montana Symington

ตะเคียนทอง, จีองงา
Hopea odorata Roxb.

สยาดำ
Hopea pedicellata (Brandis) Symington

ตะเคียนแก้ว
Hopea sangal Korth.

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ตะเคียนขาว
Hopea sublanceolata Symington

ตะเคียนชันตาแมว, จี๋งามัส
Neobalanocarpus heimii (King) P. S. Ashton

ไข่เขี้ยว, ตามาอีแต
Parashorea stellata Kurz

สยาขาว, กาลอ
Shorea assamica Dyer

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

สยานวล
Shorea bracteolata Dyer

สยาเหล็ก, ซายอปราโนะ
Shorea curtisii Dyer ex King

กาลอ, กาลอมาแซ
Shorea faguetiana F. Heim

แฉ็ก, กูเบ
Shorea glauca King

พรรณไม้ป่า	90	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

เคียนทราย, ต้อรือเบาะ
Shorea gratisima (Wall. ex Kurz) Dyer

เต็งตานี, หลันตัน
Shorea guiso (Blanco) Blume

สยาแดง, แซยอแมเขาะ
Shorea leprosula Miq.

สยาลูกยาว
Shorea longisperma Roxb.

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

ชันหอย
Shorea macroptera Dyer

สยาขน
Shorea ochrophloia
E. J. Strugnell ex Symington

สยาลูกกลม
Shorea ovata Dyer

พะยอมนกเขา, สยาเหลือง
Shorea parvifolia Dyer

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

สยาดำ
Shorea pauciflora King

พะยอม
Shorea roxburghii G. Don

DIPTEROCARPACEAE

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

หมากอ่อน
Shorea singkawang (Miq.) Miq.

สักปึก
Vatica bella Slooten

สักเขา
Vatica cuspidata (Ridl.) Symington

จันทน์กะพ้อแดง
Vatica maingayi Dyer

วงศ์ไม้ยาง DIPTEROCARPACEAE

พินจำบาลา, รือเสาะบาละ
Vatica nitens King

พินจำ
Vatica odorata (Griff.) Symington

สัก, สักเขา
Vatica stapfiana (King) Slooten

รือเสาะ
Vatica umbonata (Hook. f.) Burck

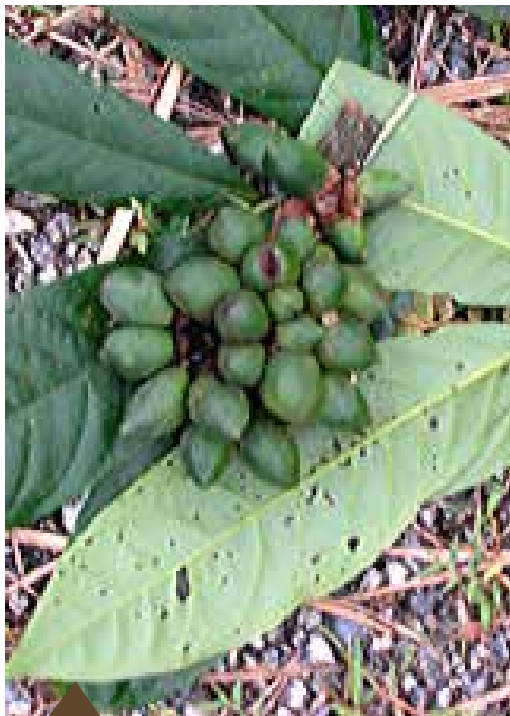

วงศ์มะเกลือ EBENACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ส่วนใหญ่เรียงสลับ มีน้อยที่ออกตรงข้ามหรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกแบบกระจุกหรือเป็นกลุ่ม มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ กิ่งที่ไร้ใบ และตามลำต้น ดอกส่วนใหญ่แยกเพศ ดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่ต่างต้นกัน หายากที่สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงส่วนใหญ่ 3-5 กลีบ บางครั้งมีถึง 8 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ หรือรูปประฆัง ปลายแยก 3-8 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ตั้งแต่ 3 อันขึ้นไป ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกับหลอดกลีบดอก ดอกเพศเมียมีรังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 2-16 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลส่วนมากเป็นผลสด มีกลีบเลี้ยงประดับชั่วผล มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พลับคั้น, พลับขน
Diospyros argentea Griff.

ท้าวแสนปม
Diospyros cauliflora Blume

ดงน้ำ, นางก้อ
Diospyros dictyoneura Hiern

วงศ์มะเกลือ EBENACEAE

พลับกั้ว, ต่าปอด
Diospyros frutescens Blume

ตะโกจัน, บาเนง
Diospyros hasseltii Zoll.

เทพพนม, กลูแปบุง
Diospyros latisepala Ridl.

กะลิง, ดันหมี
Diospyros pilosantha Blanco

วงศ์มะเกลือ EBENACEAE

ข้าวเม่าเหล็ก, จันป่า
Diospyros toposia Buch.-Ham.

พลับเขา, ไหม้
Diospyros undulata Wall. ex G. Don

ดำตะโก, กุ่มง
Diospyros wallichii King & Gamble

วงศ์มะกอกน้ำ ELAEOCARPACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม มักแตกกิ่งทอดระยະแบบต้นทูกวาง (*Terminalia branching*) ใบเดี่ยวเรียงสลับเป็นกลุ่มที่ปลายกิ่ง มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจะ หรือกระจุก บางครั้งดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและกิ่งที่ไรใบ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 4-6 กลีบ หรือบางครั้งไม่มีกลีบดอก ปลายกลีบดอกจักเป็นชายครุย เกสรเพศผู้มีมารังไข่อ้อยู่เหนือฐานดอก มีตั้งแต่ 2 ช่อขึ้นไป แต่ละช่อมักมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลสดหรือผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

มี 2 สกุล คือ สกุลสะท่อนรอกหรือมะกอกน้ำ (*Elaeocarpus*) และสกุลก่อเรียน (*Sloanea*) ทั้งสองสกุลต่างกันอย่างเด่นชัดที่ผล กล่าวคือสกุลสะท่อนรอกหรือมะกอกน้ำ ผลสด มีเมล็ดแข็ง ผิวขรุขระ 1 เมล็ด ส่วนสกุลก่อเรียน ผลแห้งแตกปลาย มักมีหลายเมล็ด

กาลน

Elaeocarpus floribundus Blume

กระสุนพราน

Elaeocarpus macrocerus (Turcz.) Merr.

ELAEocarPACEAE

วงศ์มะกอกน้ำ ELAEocarPACEAE

ต้นหยงป่า
Elaeocarpus palembanicus (Miq.) Corner

ตี่งู, จำหลิ
Elaeocarpus petiolatus (Jack) Wall.
ex Kurz

สะท้อนรอก
Elaeocarpus robustus Roxb.

ฝี่หน่าย
Elaeocarpus rugosus Roxb.

พรรณไม้ป่า 100 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์มะกอกน้ำ ELAEOCARPACEAE

มะมุ่น

Elaeocarpus stipularis Blume

วงศ์กุหลาบพันปี ERICACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา บางครั้งอิงอาศัย ใบเดี่ยว เรียงสลับ เรียงเวียนสลับ หรือ เรียงสลับชิดกันเป็นวงรอบกิ่ง มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก แยกแขนงแบบ ชีร์ม หรือเป็นกลุ่ม บางครั้งลดรูปเป็นดอกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปประฆัง รูปคนโท รูปแตร หรือรูปท่อ ปลายแยก 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ 8-10 อัน รังไข่ 1 อัน มักอยู่เหนือฐานดอก บางครั้งอยู่ในฐานดอก หรือจมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 2-10 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

ERICACEAE

วงศ์กุหลาบพันปี ERICACEAE

ไข่มดหิน

Diplycosia heterophylla Blume

แดงประดับผา

Rhododendron longiflorum Lindl.

กุหลาบมลายู

Rhododendron malayanum Jack

ช่อไข่มุกบालา

Vaccinium baccanum Miq.

วงศ์กุหลาบพันปี ERICACEAE

ทึ่งทวด
Vaccinium bracteatum Thunb.

ระซังเทพ
Vaccinium dialypetalum J. J. Sm.

ไซ่มุกฮาลา
Vaccinium littoreum Miq.

ไซ่มุกใบกลม
Vaccinium loranthifolium Ridl.

วงศ์ไทรทอง ERYTHROXYLACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบมักมีรอยพับหรือเป็นร่องตามยาวขนานสองด้านของเส้นกลางใบ ดอกสมบูรณ์เพศ มักออกเป็นกระจุกที่ง่ามใบ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เป็นรูปถ้วย หรือรูปประขัง กลีบดอก 5 กลีบ มักมีระยางค์ด้านบน เกสรเพศผู้ 10 อัน โคนก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน มี 1-3 ช่อง แต่มักสมบูรณ์เพียง 1 ช่อง ไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลสดมี 1 เมล็ด

ไทรทอง

Erythroxylum cuneatum (Miq.) Kurz

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้ล้มลุก มีน้อยที่เป็นไม้เถา บางครั้งมีน้ำยางสีขาว ใบเดี่ยว ส่วนใหญ่เรียงเวียนสลับ มีน้อยที่เรียงสลับในระนาบเดียวกันหรือออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก กระจุกหรือแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง กิ่งที่ไร้ใบและลำต้น ดอกแยกเพศ กลีบรวมเรียง 2 วงๆละ 3-5 กลีบ บางครั้งลดรูปหรือหายไป เกสรเพศผู้มีตั้งแต่ 1 อันขึ้นไป รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มักมี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลมักมี 3 พู ส่วนใหญ่แห้งแตก มีน้อยที่ผลสด มี 1-6 เมล็ด เมล็ดบางครั้งมีเยื่อหุ้ม

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติหลายสกุล เช่น สกุลตาไชย (*Agrostistachys*) สกุลเม่า (*Antidesma*) สกุลเหมือด (*Aporosa*) สกุลมะไฟ (*Baccaurea*) สกุลโพงบาย

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

(Balakata) สกุลขุนแทน (*Blumeodendron*)
 สกุลมะกา (*Bridelia*) สกุลโกสน (*Croton*)
 สกุลประจำไก่ (*Drypetes*) สกุลประ
 (*Elateriospermum*) สกุลฝามือ
 (*Endospermum*) สกุลแอ็ด (*Erismanthus*)
 สกุลมันปู (*Glochidion*) สกุลไคร้
 น้ำ (*Homonoia*) สกุลตองแตบ (*Macaranga*)
 สกุลลูกใต้ใบ (*Phyllanthus*) สกุลตาตุ่ม
 ดง (*Pimelodendron*) และสกุลผักหวานบ้าน
 (*Sauropus*) เป็นต้น

อีโสภาใต้

Actephila javanica Miq.

ตาชัย, หูกวาง, สีนออุซง
Agrostistachys gaudichaudii Baill.
 ex Müll. Arg.

เม่ากิ่งอ่อน

Antidesma montanum Blume var.
salicinum (Ridl.) P. Hoffm.

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

มักเม่า

Antidesma tomentosum Blume

ส้มเม่าขน

Antidesma velutinum Blume

เปลือกข้าว

Aporosa arborea (Blume) Müll. Arg.

กระตูกค่าง

Aporosa aurea Hook. f.

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

กรมเขา
Aporosa nigricans Hook. f.

มะไฟนก, เหมือนดเกลือ
Aporosa stellifera Hook. f.

มะแตก
Austrobuxus nitidus Miq.

มะยมป่า, มะไฟลิง, ละไมหนู
Baccaurea brevipes Hook. f.

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ลั้งแข

Baccaurea macrophylla (Müll. Arg.) Müll. Arg.

จำปูนิง

Baccaurea minor Hook. f.

พรรณไม้ป่า

108

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

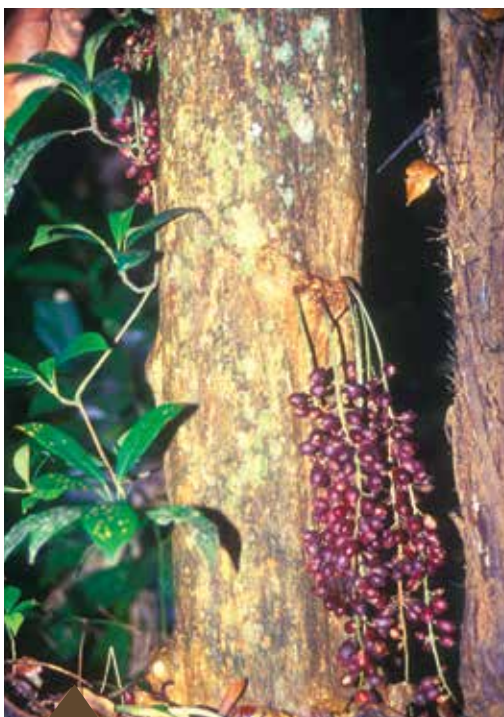
วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

มะไฟเต่า, ส้มไฟดิน
Baccaurea parviflora (Müll. Arg.) Müll. Arg.

มะไฟกา
Baccaurea ptychopyxis Airy Shaw

มะไฟ, ส้มไฟป่า
Baccaurea ramiflora Lour.

โพบาย, เหย็อง
Balakata baccata (Roxb.) Esser

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

มะทลอดลิ่ง

Botryophora geniculata (Miq.)
Beume' e ex Airy Shaw

ครามน้ำ

Breynia retusa (Dennst.) Alston

มะกา

Bridelia ovata Decne.

สีฟันกระบือ, ก้อนอง

Bridelia tomentosa Blume

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ลำเภา, ขี้หนอนขาว
Chaetocarpus castanocarpus
(Roxb.) Thwaites

แปงู, ผักหวานช้าง
Claoxylon longifolium (Blume)
Endl. ex Hassk.

นกกอน
Cleistanthus glandulosus Jabl.

เปล้าเงิน
Croton argyratus Blume

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

เปล้าหุ้ง
Croton bonplandianus Baill.

โคคลาน, กูเราะปรียะ
Croton caudatus Geiseler

เปล้าตัน, เปล้าใหญ่
Croton laevifolius Blume

เทียนขโมย, หลงไหล
Drypetes hoaensis Gagnep.

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ประคำใหญ่
Drypetes pendula Ridl.

หมักเมืองแฉัง
Drypetes viridis Airy Shaw

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ประ

Elateriospermum tapos Blume

ตะพวง, ฝาคม

Endospermum diadenum (Miq.) Airy Shaw

แอ็ด

Erismanthus obliquus Wall. ex Müll. Arg.

พรรณไม้ป่า

114

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ลิ้นควาย
Galearia fulva (Tul.) Miq.

พ้อตาน้ำมันลิง, ปรีเยาะ
Galearia minor Gage

ครำ, นกนอน
Glochidion obscurem (Roxb. ex Willd.)
Blume

โครีใต้, ชุมเส็ดขน, เซาะเซาะ
Glochidion sericeum (Blume)
Zoll. & Moritzi

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

มันปูใบเล็ก, เซาะแซะ
Glochidion wallichianum Müll. Arg.

ไคร้หน้า
Homonoia riparia Lour.

ลอลูกติด, มะฮังมีรัก, ลอง่าม
Macaranga bancana (Miq.) Müll. Arg.

ตองแตบ, หลอ
Macaranga denticulata (Blume) Müll. Arg.

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

เต้าหลวง, มะฮังใหญ่, มะฮังหูช้าง
Macaranga gigantea (Rchb. f. & Zoll.)
Müll. Arg.

ซอลอ
Macaranga hosei King ex Hook. f.

ลอลูกติด
Macaranga hullettii King ex Hook. f.

มะฮังใบขาว, ลอขาว
Macaranga hypoleuca (Rchb. f. & Zoll.)
Müll. Arg.

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

สลา, หลอเลือด
Macaranga laciniata Whitmore & Airy Shaw

เม็ก, หูช้างเล็ก, ลอขาว
Macaranga tanarius (L.) Müll. Arg.

ลอสามง่าม, หล่อง่าม
Macaranga triloba (Reinw ex Blume) Müll. Arg.

ตองเต้า, กะลอขน, บาละอานัง
Mallotus barbatus Müll. Arg.

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

เงาะป่า

Mallotus griffithianus (Müll. Arg.) Hook. f.

หลอขน

Mallotus macrostachyus (Mig) Müll. Arg.

สลัด

Mallotus peltatus (Geisel.) Müll. Arg.

คำแสด

Mallotus philippensis (Lam.) Müll. Arg.

EUPHORBIACEAE

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ผีป่วน
Omphalea bracteata (Blanco) Merr.

เปล้าหลวง, จาสั่น
Paracroton pendulus (Hassk.) Miq.

ผักหวานดง
Phyllanthus elegans Wall. ex Müll. Arg.

ว่านธรณีสาร
Phyllanthus pulcher Wall. ex Müll. Arg.

พรรณไม้ป่า 120 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์มะไฟ EUPHORBIACEAE

ตาค่อมดง, ตาค่อมแดง
Pimelodendron griffithianum (Müll. Arg.) Benth.

ชันทองพญาบาท
Suregada multiflorum (A. Juss.) Baill.

วงศ์ก่อ FAGACEAE

ไม้ต้น เปลือกชั้นในส่วนที่ติดกับเนื้อไม้ มักเป็นริ้วนูนหรือเป็นตุ่มที่เกิดจากเยื่อเจริญของรังสีมีเนื้อไม้แทงเข้ามาในเปลือก ใบเดี่ยวเรียงเวียนสลับ หรือเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกคล้ายหางกระรอก แยกแขนง ออกตามง่ามใบ หรือปลายกิ่งดอกแยกเพศอยู่ในช่อเดียวกัน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายจัก 6 แฉก ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 4 อันขึ้นไป ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ที่ฝ่อ รังไข่อยู่ในฐานดอก มี 3-7 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผล เปลือกแข็ง มี 1 เมล็ด อยู่ภายในกาบรูปถ้วย ซึ่งบางครั้งปิดหุ้มผลไว้

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 สกุล คือ สกุลก่อเรียน (*Castanopsis*) และก่อหลัับ (*Lithocarpus*) ซึ่งทั้งสองสกุลจำแนกจากกันได้ชัดเจนที่ดอกและผล กล่าวคือ ดอกเพศเมียของสกุลก่อเรียนจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มบนกาบรูปถ้วย กาบหุ้มผลมีหนามแหลม ซึ่งเมื่อแก่จะแตกออก ส่วนสกุลก่อหลัับ ดอกเพศเมียอยู่เดี่ยวบนกาบถ้วยแต่ละอัน ผลตั้งอยู่บนกาบรูปถ้วยซึ่งมีลักษณะซ้อนกันเป็นชั้นๆ หรือหุ้มผลไว้ทั้งหมดและไม่แตกเมื่อผลแก่

ก่อหนาม, ก่อหมู
Castanopsis javanica (Blume) A. DC.

ก่อเม่น
Castanopsis megacarpa Gamble

วงศ์ก่อ FAGACEAE

ก่อหมู, ก่อขาว
Castanopsis nephelioides King ex Hook. f.

ก่อบ้าน
Castanopsis wallichii King ex Hook. f.

ก่อวงเอียด
Lithocarpus bancanus (Scheff.) Rehder

ก่อใต้
Lithocarpus cantleyanus
(King ex Hook. f.) Rehder

วงศ์ก่อ FAGACEAE

ก่อหลั้ว

Lithocarpus curtisii (King ex Hook. f.)
A. Camus

ก่อลำเลียง, ก่อหิน

Lithocarpus hendersonianus A. Camus

ก่อหิน

Lithocarpus macphailii (M. R. Hend.)
Barnett

ก่อปัตตานี, ก่อหลั้ว

Lithocarpus pattaniensis Barnett

วงศ์ก่อ FAGACEAE

มักก่อแฉง, ก่อแฉง
Lithocarpus reinwardtii (Korth.) A. Camus

ก่อหลับเต้าปูน
Lithocarpus sundaicus (Blume) Lehder

ก่อขาว, ก่อข้าว
Lithocarpus thomsonii (Mig.) Rehder

ก่อเกรียม, ตลับเต้าปูน
Lithocarpus wrayi (King) A. Camus

วงศ์กระเบา FLACOURTIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม บางครั้งมีหนาม ใบเดี่ยว เรียงสลับ โคนและปลายก้านใบส่วนใหญ่งอคล้ายหัวเข่าทั้งสองด้าน ช่อดอกแบบกระจกระจ กระจุก หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง กิ่งที่ไร้ใบและลำต้น บางครั้งดอกออกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม ดอกมีทั้งดอกสมบูรณ์เพศและแยกเพศ กลีบเลี้ยง 2-15 กลีบ กลีบดอก 2-15 กลีบหรือหายไป เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป รังไข่ 1 อัน มักอยู่เหนือฐานดอก มีน้อยที่จมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลสดหรือผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 3 สกุก ทุกสกุกที่พบเป็นไม้ต้น คือ สกุกขานาง (*Homalium*) สกุกกระเบา (*Hydnocarpus*) และสกุกอ้ายเบา (*Ryparosa*)

กรวยน้อย, สีเสื่อเล็ก
Casearia capitellata Blume

ตะขบป่า
Flacourtia indica (Burm. f.) Merr.

วงศ์กระเบา FLACOURTIACEAE

เห่นงใหญ่
Homalium grandiflorum Benth.

แห่นงแวง
Homalium longifolium Benth.

กระเบาค่าง
Hydnocarpus castanea Hook. f. et Thomson

เขานก
Ryparosa fasciculata King

FLACOURTIACEAE

วงศ์กระเบา FLACOURTIACEAE

อ้ายเบา

Ryparosa javanica (Blume) Kurz ex Koord. & Valetton

GESNERIACEAE

วงศ์ว่านไก่แดง GESNERIACEAE

ไม้ล้มลุก บางครั้งเป็นเถาเลื้อย หรืออิงอาศัยบนไม้อื่น มีน้อยที่เป็นไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ส่วนใหญ่ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ หรือเรียงเป็นวง มีน้อยที่เรียงสลับ แผ่นใบบางครั้งจักลึก ข่อดอกมักเป็นแบบกระจุก บางครั้งลดรูป หรือดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกเบี้ยว ส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ มักเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูปประฆัง หรือรูปท่อ มีน้อยที่จักลึกถึงโคนกลีบ กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ หรือรูปแตร ปลายแยก 5 กลีบ เบี้ยวเป็นรูปปาก เกสรเพศผู้มักมี 2 คู่ แต่ละคู่ยาวไม่เท่ากัน มีน้อยที่มีเพียง 1 คู่ รังไข่ 1 อัน ส่วนใหญ่อยู่เหนือฐานดอก บางครั้งฝังอยู่ในฐานดอกเป็นบางส่วน มี 1 ช่อง มีน้อยที่มี 2 ช่อง มีไข่อ่อนมาก ผลส่วนใหญ่แห้งแตก มีน้อยที่ผลสด มีเมล็ดมาก

พรรณไม้ป่า	128	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์ว่านไก่อแดง GESNERIACEAE

เอื้องหงอนไก่อ
Aeschynanthus fulgens Wall. ex R. Br.

นมเมียหิน, มะดาอาปี
Aeschynanthus longicaulis Wall. ex R. Br.

ย่านไก่อแดง
Aeschynanthus pulcher (Blume)
G. Don

ทิ้งทองหู
Aeschynanthus radicans Jack

วงศ์ว่านไก่อแดง GESNERIACEAE

หงอนไก่อแดง
Aeschynanthus rhododendron Ridl.

ไก่อแดง
Aeschynanthus sp.

ไก่อคำ
Aeschynanthus stenophylla Ridl.

น้ำดับไฟ, มะและ
Chirita involucreta Craib

วงศ์ว่านไก่อแดง GESNERIACEAE

ผักกาดป่า
Cyrtandra cupulata Ridl.

พญาแสน
Cyrtandra dispar DC.

โหมหินใบมน
Cyrtandra gimlettii Ridl.

โหมหินใบแหลม
Cyrtandra lanceolata Ridl.

วงศ์ว่านไก่อแดง GESNERIACEAE

ผักโหมหิน
Cyrtandra pendula Blume

กาบแก้ว, บลือมอ
Cyrtandra wallichii (C. B. Clarke)
B. L. Burtt

ทูหมี
Epithema carnosum Benth.

เสวตรบala
Henckelia crinita (Jack) Spreng

G

GESNERIACEAE

วงศ์ว่านไก่แดง GESNERIACEAE

แตרבาลา
Henckelia filicalyx B. L. Burtt

ไอกะดิง
Henckelia inaequalis (Ridl.) A. Weber

ล้านเต่า, สาวบาลา
Henckelia platypus C. B. Clarke

จรรกา
Henckelia reptans (Jack)
Spreng. var. *monticola* (Ridl.) A. Weber

พรรณไม้ป่า 133 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์ว่านไก่อแดง GESNERIACEAE

ม่วงบาลา
Henckelia rugosa (Ridl.) A. Weber

ขาเขียด
Monophyllaea horsfieldii R. Br.

เบี้ยวใบติด
Omithoboea pseudoflexuosa B. L. Burtt

G

GESNERIACEAE

วงศ์ว่านไก่แดง GESNERIACEAE

แดงสุริยา

Ridleyandra flammea (Ridl.) A. Weber

ปรกธรณี

Ridleyandra latisejala A. Weber

พรรณไม้ป่า

135

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์มังคุด GUTTIFERAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม เรือนยอดส่วนใหญ่แตกกิ่งตั้งฉากกับลำต้น มักมียางเหนียวสีขาวขุ่นคล้ายน้ำมัน หรือเหลือง ใบเดี่ยวออกตรงข้ามกัน โคนก้านใบมักหุ้มยอดอ่อน แผ่นใบมีจุดใสกระจายทั่วไป ช่อดอกแบบกระจุก หรือแยกแขนง บางครั้งดอกออกเดี่ยว ตามง่ามใบและปลายกิ่ง หรือตามกิ่งที่ไร้ใบ ใบประดับย่อยรูปคล้ายกลีบเลี้ยง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 4-6 กลีบ มีน้อยมากที่มีอย่างละ 3 กลีบ เกสรเพศผู้มักมีมาก ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกันเป็นกลุ่ม รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มี 1-5 ช่อง น้อยมากที่พบว่ามีจำนวนมาก แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีกลีบเลี้ยงประดับขั้วผล เมล็ดบางครั้งมีเยื่อหุ้ม

พบบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 4 สกุล คือ สกุลตังหน (*Calophyllum*) สกุลตัวเต้า (*Cratoxylum*) สกุลมังคุด (*Garcinia*) และสกุลบุนนาค (*Mesua*)

ตังหน

Calophyllum calaba L.

ชวด, ตังหน

Calophyllum macrocarpum Hook. f.

วงศ์มังคุด GUTTIFERAE

กระทิงพรุ, ยะกั้ง
Calophyllum sclerophyllum Vesque

โจงจั่ง
Cratoxylum arborescens (Vahl) Blume

แต้ว, ต้าว
Cratoxylum maingayi Dyer

ต้าวแต้ว
Cratoxylum sumatranum (Jack) Blume

วงศ์มังคุด GUTTIFERAE

ส้มแขก

Garcinia atroviridis Griff. ex T. Anderson

ชะมวง

Garcinia cowa Roxb. ex DC.

พวาป่า

Garcinia forbesii King

วงศ์มังคุด GUTTIFERAE

นวล
Garcinia merguensis Wight

วาหิวจุก
Garcinia montana Ridl.

จุก, จูปู
Garcinia prainiana King

ส้มแขกน้อย
Garcinia urophylla Scort. ex King

วงศ์มังคุด GUTTIFERAE

นากระย้า
Mesua elegans (King) Kosterm.

บุนนาค
Mesua ferrea L.

นาคบุตร
Mesua nervosa Planch. & Triana

วงศ์โพสามหาง HAMAMELIDACEAE

แก้วกุหลาบ

Rhodoleia championii Hook. f.

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม กิ่งอ่อนมักมีขน
กระจุก ขนรูปดาว หรือสะเก็ด มักมีก้าน
ขนาดใหญ่หุ้มตาอ่อน ใบเดี่ยวเรียงสลับแผ่น
ใบบางครั้งจักลึกมีมือช่อดอกคล้ายหางกระรอก
กระจุกแน่นแยกแขนงหรือดอกออกเป็นกลุ่ม
ออกตามง่ามใบและปลายกิ่งดอกมีทั้ง
สมบูรณ์เพศและแยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ
กลีบดอก 4-5 กลีบหรือหายไป เกสรเพศผู้
4-5 อัน หรือมากกว่ารังไข่อยู่เหนือฐานดอก
อยู่ในฐานดอกหรือจมอยู่ในฐานดอกบางส่วน
มี 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วย
ขึ้นไป ผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ด
ขึ้นไป

โพสามหาง

Symingtonia populnea (R. Br. ex Griff.) Steenis

วงศ์ดอกสามเดือน HYDRANGEACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือล้มลุก บางครั้งเป็นไม้เถา ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกัน หรือเรียงสลับ ขอบใบมักหยัก มีน้อยที่เว้าลึกหรือเป็นพู ช่อดอกแบบช่อเชิงหลั่น หรือช่อกระจุก ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ มีบ้างที่แยกเพศ อยู่ต่างต้นแกมดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-10 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-10 กลีบ เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 4 อันขึ้นไป รังไข่ 2-5 อัน เชื่อมติดกัน อยู่ในฐานดอก มีไข่อ่อนมาก ผลแห้งแตก มีเมล็ดมาก

ฮ่อมดง, ยายคลิ่งใหญ่
Dichroa febrifuga Lour.

ยายคลิ่งเขา
Dichroa sylvatica (Reinw. ex Blume) Merr.

วงศ์อ้ายป่า ICACINACEAE

ผักหวานใบใหญ่, นิเลง
Gomphandra quadrifida (Blume) Sleumer

ไม้ต้น ไม้พุ่มหรือไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้ล้มลุกใบเดี่ยวส่วนใหญ่เรียงสลับ มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกส่วนใหญ่แบบกระจุกมีน้อยที่เป็นแบบกระจะ แยกแขนง หรือดอกออกเดี่ยวมักออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศมีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-6 กลีบ บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-6 กลีบ ส่วนใหญ่แยกกัน มีน้อยที่โคนกลีบเชื่อมติดกันบางครั้งกลีบดอกหายไป เกสรเพศผู้มักมีจำนวนเท่ากับกลีบดอกหรือกลีบเลี้ยง รังไข่ 1 อันอยู่เหนือฐานดอก มี 1-2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลสด มี 1 เมล็ด มีน้อยที่ผลมีปีก

เถาคัน, ย่านเลี้ยง
Iodes cirrhosa Turcz.

วงศ์อ้ายบัว ICACINACEAE

บัวหนู

Medusanthera gracilis (King) Sleum.

นมวัวป่า

Phytocrene interrupta Sluem.

นมวัวย่าน, ลีเตาะลีมา

Phytocrene oblonga Wall.

วงศ์โป๊ยกั๊ก ILLICIACEAE

ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก มีกลิ่นหอมเครื่องเทศ ใบเดี่ยว มักออกชิดกันเป็นกลุ่มหรือเป็นวงรอบกิ่ง บางครั้งเรียงสลับ ดอกสมบูรณ์เพศ มักออกเดี่ยวตามง่ามใบ บางครั้งออกตามลำต้นและกิ่ง วงกลีบรวมมักมีตั้งแต่ 7 กลีบขึ้นไป เกสรเพศผู้มีตั้งแต่ 4 อันขึ้นไป รังไข่ 5-20 อัน อยู่เหนือฐานดอก แต่ละอันมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลรูปดาว 5-20 แฉก แตกด้านบน แต่ละแฉกมี 1 เมล็ด

โป๊ยกั๊กป่า

Illicium tenuifolium (Ridl.) A. C. Sm.

วงศ์กระบก IRVINGIACEAE

ไม้ต้น ปลายยอดมีหูใบยาวเรียวแหลมหุ้มยอดอ่อน ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวนสองเท่าของกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดลักษณะคล้ายผลมะม่วง มี 1 เมล็ด มีน้อยมากที่มี 2 เมล็ด

พันธุ์ไม้วงศ์นี้มีเพียงสกุลเดียว คือสกุลกระบก (*Irvingia*) พบในบริเวณทางศึกษารวมชาติ 1 ชนิด คือ กระบก (*Irvingia malayana* Oliv. ex A. W. Benn.)

กระบก

Irvingia malayana Oliv. ex A. W. Benn.

วงศ์アカ้ย IXONANTHACEAE

アカ้ย

Ixonanthes icosandra Jack

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือเวียนสลับรอบกิ่ง ช่อดอกแบบกระจะหรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5-10 หรือ 20 อัน ก้านชูอับเรณูยาวและมักคดไปมา รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มี 4-5 ช่อง บางครั้ง 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลหลายแบบ เช่น ผลสดและผลแห้งแตก บางครั้งมีปีก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

ขี้กลาก

Ixonanthes reticulata Jack

วงศ์ค้ำหัด JUGLANDACEAE

ไม้ต้น ใบประกอบรูปขนนก เรียงเวียนสลับ มีน้อยมากที่ออกตรงข้ามเป็นคู่ ช่อดอกคล้ายหางกระรอก ออกตามง่ามใบ และกิ่งที่ไร้ใบ ดอกมีใบประดับขนาดใหญ่ แยกเพศ ดอกเพศผู้มีกลีบรวม 3-6 กลีบ บางครั้งหายไป เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 3 อันขึ้นไป ดอกเพศเมียมีกลีบรวม 4 กลีบ รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง มักเชื่อมติดกับปีกซึ่งพัฒนามาจากใบประดับ มี 1 เมล็ด

พบในบริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติ
1 สกุล คือสกุลค้ำหัด (*Engelhardtia*)

ค้ำหัด, ห้อยจั่น
Engelhardtia serrata Blume

วงศ์ไม้สັก LABIATAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือล้มลุก ใบมีทั้งใบเดี่ยวและใบประกอบ ออกตรงข้ามกัน บางครั้งออกเป็นวงรอบกิ่ง หรือลำต้น ช่อดอกมีหลายลักษณะ เช่น ช่อดอกแบบกระจะ กระจุก และแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ เบี้ยว วงกลีบเลี้ยงรูปถ้วย หรือรูปท่อ ปลายหยักหรือจัก 4-5 แฉก วงกลีบดอกรูปกรวย หรือรูปแตร ปลายคล้ายปาก หยัก หรือจัก 4-5 แฉก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ขนาดไม่เท่ากัน เกสรเพศผู้ 2-5 อัน โคนก้านชู อับเรณูติดอยู่ที่วงกลีบดอก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มี 2-4 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2-4 หน่วย ผลมีทั้งผลสด ผลเมล็ดเดี่ยว และผลแห้งแตก มีฝาปิดขั้วผลหรือทั้งผลหุ้มด้วยเยื่อ ซึ่งพัฒนามาจากวงกลีบเลี้ยง

วงศ์ไม้สัก LABIATAE

ซ้าแป้น
Callicarpa arborea Roxb.

ตอกใบใหญ่
Callicarpa longifolia Lam.

หูดายขาว
Callicarpa maingayi King & Gamble

ตามังกร, หัวหมุย
Clerodendrum deflexum Wall.

วงศ์ไม้สัก LABIATAE

ตั้งหวาย
Clerodendrum disparifolium Blume

นางแย้มใบขน
Clerodendrum hispidum M. R. Hend.

นางแย้มแดง
Clerodendrum paniculatum L.

แก้วระย้า
Clerodendrum umbratile King & Gamble

วงศ์ไม้สั๊ก LABIATAE

ระย้าแก้ว
Clerodendrum wallichii Merr.

กลอนตุ้
Gomphostemma javanicum (Blume)
Benth.

หัวมู่ย
Hyptis capitata Jacq.

หญ้าปริก
Leucas zeylanica (L.) R. Br.

วงศ์ไม้สัก LABIATAE

ซ้าเลือด
Premna obtusifolia R. Br.

เปียด
Premna pyramidata Wall. ex Schaur

ฮ่อสะพายควาย, ย่านตุ๊ก, มือตาโน๊ะ
Sphenodesme pentandra Jack

มาลี
Teijsmanniodendron pteropodum
(Miq.) Bakh. f.

วงศ์ไม้สัก LABIATAE

ตีนนกสี่เหล็อง
Vitex gamosepala Griff.

อีแปะ, มะเน็น
Vitex quinata (Lour.) F. N. Williams

วงศ์อบเชย LAURACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม บางครั้งเป็นไม้เถา เช่น สังกวาลพระอินทร์ (*Cassytha filiformis* L.) ส่วนใหญ่มีกลิ่นหอมเครื่องเทศ ใบเดี่ยว เรียงสลับ บางครั้งเรียงชิดกันเป็นวงรอบกิ่ง มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก แยกแขนง หรือเป็นกระจุก ออกตามปลายกิ่ง ตามง่ามใบ กิ่งที่ไร้ใบ หรือตามลำต้น กลีบรวมเรียงเป็น 2 ชั้น ชั้นละ 4-6 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก เรียง 2-4 ชั้น อับเรณูเปิดคล้ายฝาหรือหน้าต่างทางด้านข้าง รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดมี 1 เมล็ด

พบในบริเวณทางศึกษารรรมชาติ 5 สกุล คือ สกุลอบเชย (*Cinnamomum*) สกุลแหล (*Dehaasia*) สกุลทัง (*Litsea*) สกุลทังใบช่อ (*Nothaphoebe*) และสกุลก้านปั้ง (*Phoebe*)

ก้านรุ่ม

Actinodaphne sesquipedalis Hook. f. & Thomson

วงศ์อบเชย LAURACEAE

ตีดใหญ่, ตีดใบใหญ่
Beilschmiedia kunstleri Gamble

เชียด
Cinnamomum iners Reinw. ex Blume

เทพทาโร
Cinnamomum porrectum (Roxb.) Kosterm.

ทังเขา
Cryptocarya scortechinii Gamble

วงศ์อบเชย LAURACEAE

แหลใบใหญ่
Dehaasia incrassata (Jack) Kosterm.

แหลแป้น
Dehaasia longipedicellata (Ridl.) Kosterm.

แหลก้านยาว
Dehaasia longipetiolata Kosterm.

ทำม้ง
Litsea elliptica Blume

วงศ์อบเชย LAURACEAE

กะทังขาว
Litsea foxiana Gamble

ทังใบแหลม, ทังใบคู้
Litsea lanceolata (Blume) Kosterm.

ทังเตื่อ
Litsea magnifica (Mig.) Villar

ทังเขี้ยว
Litsea panamonja Hook. f.

วงศ์อบเชย LAURACEAE

ทั้งใหญ่, ทั้งใบยาว
Litsea robusta Blume

ทั้งหนู
Litsea sessiliflora Hook. f.

กะทั้งป่า
Litsea spathacea Gamble

มือแด
Litsea wrayi Gamble

วงศ์อบเชย LAURACEAE

ทั้งใบช่อ
Nothaphoebe umbelliflora Blume

เอียน, กะทังหู้
Persea membranacea Kosterm.

แหลลบุก
Phoebe lanceolata (Wall. ex Nees) Nees

Lauraceae

วงศ์อบเชย LAURACEAE

กะทัน

Phoebe tavoyana (Meisn.) Hook. f.

Leeaceae

วงศ์กะตังใบ LEEACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้ล้มลุก กิ่งอ่อนมักเป็นพู่หรือเป็นร่อง ใบประกอบรูปขนนกปลายคี่ มีน้อยที่ใบเดี่ยว เรียงสลับ โคนก้านใบมักแผ่กว้างเป็นครีบและหุ้มยอดอ่อน ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง ส่วนใหญ่ออกที่ปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย หรือรูปประฆัง ปลายแยกตื้นๆ 4-5 แฉก กลีบดอก 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 4-5 อัน ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นหลอดและติดกับกลีบดอก รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มี 3-10 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มี 2-10 เมล็ด

พรรณไม้ป่า	160	ฮาฮา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์กะตังใบ LEEACEAE

กะตังแดง
Leea curtisii King

กะตังใบ
Leea indica (Burm. f.) Merr.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก ใบประกอบรูปขนนก บางครั้งใบประกอบรูปมือ หรือนิ้วมือ มีน้อยมากที่ใบเดี่ยว ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก หรือแยกแขนง บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่ม มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง ตามลำต้น และกิ่งที่ไร้ใบ ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ มีบ้างที่น้อยกว่า หรือไม่มีกลีบดอก เกสรเพศผู้ส่วนใหญ่มี 10 อัน บางครั้งมีน้อยหรือมากกว่า โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง ไข่อ่อนมีจำนวนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ติดทางตะเข็บด้านบนของรังไข่ ผลเป็นฝัก เมล็ดติดเรียงเป็นแถวตามตะเข็บด้านบน มีน้อยมากที่ฝักมีเพียง 1 เมล็ด

พันธุ์ไม้วงศ์นี้แบ่งเป็น 3 อนุวงศ์ ตามลักษณะของดอก คือ อนุวงศ์กระถิน – สะตอ (MIMOSOIDEAE) อนุวงศ์ราชพฤกษ์ (CAESALPINIOIDEAE) และ อนุวงศ์ถั่วเหลือง (PAPILIONOIDEAE)

อนุวงศ์กระถิน – สะตอ กลีบดอกเล็ก เชื่อมติดกันเป็นหลอดยาว ปลายแยก 4-5 แฉก ออกรวมกันแน่นเป็นกระจุกกลม หรือยาวคล้ายหางกระรอก

อนุวงศ์ราชพฤกษ์ และอนุวงศ์ถั่วเหลือง (PAPILIONOIDEAE) กลีบดอกมักมีขนาดใหญ่ ไม่เชื่อมติดกัน หรือเชื่อมกันเป็นบางกลีบ เช่น กลีบคู่ล่างของพีชในอนุวงศ์ถั่วเหลือง

ข้อแตกต่างระหว่างอนุวงศ์ราชพฤกษ์ และอนุวงศ์ถั่วเหลือง คือ กลีบดอกกลีบกลาง ซึ่งเป็นกลีบใหญ่ที่สุดในอนุวงศ์ราชพฤกษ์ อยู่ด้านในของวงกลีบ ส่วนอนุวงศ์ถั่วเหลือง กลีบดอกกลีบกลาง อยู่ด้านนอกและคลุมกลีบดอกที่เหลือไว้ทั้งหมด โดยกลีบคู่ข้างประกบกลีบคู่ล่างไว้ด้านในสุด

ใบสีทอง

Bauhinia aureifolia K. & S. S. Larsen

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

ชงโคป่าดอกแดง
Bauhinia bidentata Jack

ย่านตินควาย
Bauhinia ferruginea Roxb.

เตี้ยแก้ว
Bauhinia glauca (Wall. ex Benth.) Benth.

เถาไฟ
Bauhinia integrifolia Roxb.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

ชงโคดำ
Bauhinia pottsii G. Don

โชคน้อย
Bauhinia strychnoidea Prain

สะตือใต้
Crudia curtisii Prain

อัมพวา
Cynometra cauliflora L.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

มะคะ, มังคาก, กะเตปู้
Cynometra malaccensis Meeuwen

มะคะ, พังค่า
Cynometra ramiflora L.

เขลง, หยี
Dialium cochinchinense Pierre

หยีห้องป้ง
Dialium platysepalum Baker

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

หลุมพอ, มือบา
Intsia palembanica Miq.

ยวน
Koompassia excelsa (Becc.) Taub.

ทองบั้ง, กะปะ
Koompassia malaccensis Maingay ex Benth.

โสกเขา
Saraca declinata (Jack) Miq.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

โสกน้ำ
Saraca indica L.

ศรียะลา, กาลีซา
Saraca thaipingensis Cantley ex Prain

อ้ายกลิ้ง
Sindora coriacea (Baker) Prain

มะกล่ำตาไก่
Adenantha microsperma Teijsm. & Binn.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

เนียงนก

Archidendron bubalinum (Jack)
I. C. Nielsen

มะขามแป

Archidendron clypearia (Jack)
I. C. Nielsen

เกล็ดจระเข้, กาบู

Archidendron ellipticum (Blume)
I. C. Nielsen

ชะเนียง

Archidendron jiringa (Jack)
I. C. Nielsen

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

สะบ้า
Entada rheedii Spreng.

สะตอ
Parkia speciosa Hassk.

ทองหวาน
Callerya dasyphylla (Miq.) A. M. Schot

ขามเครือใหญ่
Dalbergia phyllanthoides Blume ex Miq.

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

หางไหลขาว, ยานะละะ
Derris malaccensis Prain

เถาว์ลยเป็ลียง
Derris scandens (Roxb.) Benth.

ทองม้วน
Millettia chrysamaryssa Adema

หยีนน้ำ, ยาดา
Millettia glaucescens Kurz

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

ถั่วพุดต้น, หยีน้ำ
Millettia pterocarpa Dunn

อ้อยสามสวน
Millettia sericea (Vent.) Benth.

ประดู่บ้าน, กะตุ้
Pterocarpus indicus Willd.

อวดขาว
Spatholobus dubious Prain

วงศ์ถั่ว LEGUMINOSAE

อวดขน, อวดใบใหญ่
Spatholobus ferrugineus (Zoll.& Moritzi) Benth.

อวดเลือด
Spatholobus maingayi Prain ex King

หางเสือ
Uraria crinita (L.) Desv. ex DC.

วงศ์กันเกรา LOGANIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก บางครั้งมีระยางค์เกาะเกี่ยวไม้อื่น ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกัน แผ่นใบบางครั้งมีเส้นใบหลัก 3-7 เส้น ช่อดอกแบบกระจุก หรือแยกแขนง มีบ้างที่ดอกออกเดี่ยว ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูประฆัง รูปกรวย หรือเป็นหลอด ปลายแยก 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ 4-5 อัน มีน้อยที่มี 1 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก หรือจมในฐานดอกบางส่วน ส่วนใหญ่มี 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสดหรือแห้ง มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

ชบาไฟร

Fagraea acuminatissima Merr.

ชบาข้าง

Fagraea auriculata Jack

นางสวรรค์

Fagraea curtisii King & Gamble

วงศ์กันเกรา LOGANIACEAE

กันเกรา

Fagraea fragrans Roxb.

วงศ์กาฝาก LORANTHACEAE

ไม้พุ่ม เป็นพืชเบียน มีรากกาฝากหรือรากเบียน ดูดน้ำและอาหารจากลำต้นและกิ่งของไม้อื่น ใบเดี่ยว มีสีเขียวสังเคราะห์แสง ออกเรียงสลับ ตรงข้ามเป็นคู่ หรือเป็นวงรอบกิ่ง บางครั้งลดรูปหรือไม่มีใบ แผ่นใบและกิ่งมักกรอบ แตกหักง่าย ช่อดอกแบบกระจุก กระจจะคล้ายหางกระรอก หรือแยกแขนง บางครั้งเป็นกลุ่มหรือดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง และตามกิ่งที่ไร้ใบ ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศและแยกเพศ ฐานดอกเว้าเป็นหลุม ปลายมักหยักเป็นแฉกขนาดเล็ก 3-8 แฉก วงกลีบรวมเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูปประฆัง รูปแจกัน หรือรูปท่อ บางครั้งผ่าด้านข้าง ปลายแยก 3-8 กลีบ เกสรเพศผู้มีจำนวนเท่ากับกลีบรวม ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมกับหลอดกลีบรวม รังไข่อยู่ในฐานดอกและเชื่อมติดกับผนังฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสด มีตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป เมล็ดมียางเหนียวหุ้ม

วงศ์กาฝาก LORANTHACEAE

กาฝากใบใหญ่, กาฝากลองกอง, นาลู
Dendrophthoe flosculoxa Danser

กาฝากไทย
Dendrophthoe lanosa (Korth.) Danser

กาฝากเสมีด
Helixanthera cylindrica (Jack) Danser

กริชเทพพยาธร, กริชแดง
Lepidaria kingii (King) Danser

วงศ์กาฝาก LORANTHACEAE

ประทัดเหลือง

Macrosolen platyphyllus (King) Danser

กาฝากมะเดื่อ

Scurrula lepidota (Blume) G. Don

วงศ์ตะแบก LYTHRACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้ล้มลุก ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันหรือเยื้องกันเล็กน้อย บางครั้ง เรียงเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอกแบบกระจุก แยก แขนง หรือกระจุก มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ วงกลีบเลี้ยงรูปถ้วย รูปประขัง หรือรูปกรวย มักย่นมีสันนูนเป็นทางตามยาว ปลายแยก 3-6 แฉก กลีบดอก 3-9 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้จำนวนสองเท่าของกลีบดอก หรือมีมาก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก หรือจมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 1-6 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อนมาก ผลแห้งแตก มีกลีบเลี้ยงประดับขั้วผล มีเมล็ดมาก

ตะแบก, บางอยามู
Lagerstroemia floribunda Jack

อินทนิลน้ำ
Lagerstroemia speciosa (L.) Pers.

วงศ์จำป๋าย่า MAGNOLIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ใบเดี่ยว เรียงสลับ หูใบใหญ่เชื่อมติดกับก้านใบ และหุ้มยอดอ่อน หลุดร่วงเร็ว ทั้งรอยแผลเป็น ไว้รอบกิ่งและบริเวณโคนก้านใบ ดอกมัก ออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ มีน้ำย่อยที่แยกเพศ ดอกอ่อนมีใบประดับขนาดใหญ่หุ้ม วงกลีบ รวมมักมีตั้งแต่ 9 กลีบขึ้นไป เกสรเพศผู้มีมาก รังไข่หลายอัน เรียงเวียนสลับซ้อนกันบนแกน เป็นแท่งอยู่กลางดอก รังไข่แต่ละอันมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลส่วนใหญ่ แห้งแตก ออกรวมกันเป็นพวง หรือผนังผล เชื่อมติดกันเป็นก้อน มีน้ำย่อยที่เป็นชนิดผลสด หรือผลมีปีกและไม่แตก แต่ละผลมี 1-2 เมล็ด

ยี่หุบเบตง, เล็งแก้ง
Magnolia betongensis (Craib) H. Keng

จำป๋าย่า
Magnolia champaca (L.) Baill. ex Pierre

วงศ์จําปี้จําปา MAGNOLIACEAE

จําปาป่า, ทังเก
Magnolia elegans (Blume) H. Keng

จําปี้ป่า
Michelia montana Blume

มณฑาป่า
Talauma candolii Blume

วงศ์โนรา MALPHIGHIACEAE

ไม้พุ่ม ไม้รอเลื้อย หรือไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้ต้น ใบเดี่ยว มักออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ก้านใบและแผ่นใบมักมีต่อม โดยเฉพาะบริเวณโคนใบ ช่อดอกแบบกระจุกหรือกระจะ บางครั้งแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่งดอกเบี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ มักมีขนาดไม่เท่ากัน โคนกลีบเชื่อมติดกันและมีต่อม กลีบดอก 5 กลีบ มักมีขนาดต่างกัน เกสรเพศผู้ส่วนใหญ่มี 10 อัน เรียงตัว 2 ชั้นๆ ละ 5 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลแห้งแตก ส่วนใหญ่มีครีบหรือปีก มี 1-3 เมล็ด

เครือออนป่า
Aspidopterys concava (Wall.) Juss.

ต่างหูโนรา
Brachylophon anastomosans Craib

โนรา
Hiptage benghalensis (L.) Kurz

M

MALVACEAE

วงศ์ชบา MALVACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม และล้มลุก เปลือก
 ต้นและกิ่งก้านมีเส้นใยเหนียว ส่วนต่างๆ
 ของพืชมักมีขนแยกแขนงรูปดาวหรือเป็น
 เกล็ด ใบเดี่ยว ออกเวียนสลับ ขอบใบเรียบ
 หยัก หรือจักลึก โคนใบมักมีเส้นแยกหลัก 3-5
 เส้น ช่อดอกมีหลายลักษณะ เช่น ช่อกระจະ
 กระจุก แยกแขนง หรือเป็นกลุ่ม บางครั้งลดรูป
 เป็นดอกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง
 ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ แยกหรือ
 เชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก
 ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นหลอดหุ้มก้านชู
 เกสรเพศเมียไว้ภายใน รังไข่ ตั้งแต่ 1 อันขึ้นไป
 มีหลายช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน ตั้งแต่ 1
 หน่วยขึ้นไป ผลส่วนใหญ่เป็นผลแห้งแตก

ปอหู่, ไอจ๊อง

Hibiscus macrophyllus Roxb. ex Hornem.

ชะมด

Hibiscus surattensis L.

ขี้ครอก, ปูลู

Urena lobata L.

พรรณไม้ป่า

181

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE

ไม้ล้มลุก ไม้พุ่ม ไม้พุ่มรอเลื้อยหรือ ไม้ต้นขนาดเล็ก บางครั้งอิงอาศัยหรือเป็นไม้เลื้อย มีน้อยที่เป็นไม้เถาเลื้อย ใบเดี่ยว มักออกตรงข้ามกัน เป็นคู่ แผ่นใบส่วนใหญ่มีเส้นใบหลัก 3-7 เส้น มีน้อยที่เส้นใบแบบขนนก (เช่น สกุลพลอง *Memecylon*) ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก หรือแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตาม กิ่งใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วยหรือรูปประฉิ่ง ปลายแยก 3-5 แฉก กลีบดอก 3-5 กลีบ เกสรเพศผู้ขนาด ไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่มีจำนวน 2 เท่าของกลีบดอก มีน้อยที่มีจำนวน เท่ากับกลีบดอก ก้านชูอับเรณู มีระยางค์ยื่นยาวหรือเป็นติ่ง รังไข่มีทั้งอยู่บน ฐานดอก และอยู่ในฐานดอก ถ้าอยู่บนฐานดอก มักถูกหุ้มหรือเชื่อมติดกับวงกลีบเลี้ยง มี 3-5 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลมีทั้งผลสด และผลแห้งแตก มีหลายเมล็ด

มะเรขน, โครงเครงขนต่อม
Clidemia hirta (L.) D. Don

เล็บเหยี่ยว
Dissochaeta affinis (Korth.) Clausing

วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE

เคลงย่าน, พลองอินใบเกลี้ยง
Dissochaeta conica (Bakh. f.) Clausing

ขรงขาว, ครั่งย่าน
Dissochaeta divaricata (Willd.) G. Don

เพชรกลับ
Medinilla clarkei King

แก้วการะเกด
Medinilla scortechinii King

MELASTOMATACEAE

วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE

มณีชมพู
Medinilla speciosa Blume

โคลงเคลง
Melastoma malabathricum L.

มังคร่ซ่าง
Melastoma sanguineum Sims

พลองใบใหญ่
Memecylon megacarpum Furtado

วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE

มังเร่หิน
Oxyspora curtisii King

มะเรชนชุย, มังเร่
Oxyspora stellulata King

กาฝากแดง
Pachycentria pulverulenta (Jack) Clausing

ก้ามกุ้งขน
Phyllagathis hispida King

MELASTOMATACEAE

วงศ์โคลงเคลง MELASTOMATACEAE

พลองอิน, โทะปะปา
Pternandra echinata Jack

ดาวดวง
Sonerila integrifolia Stapf

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

ไม้ต้น หรือไม้พุ่ม ส่วนต่างๆของพืชมีขนหลายลักษณะ ตั้งแต่ขนเดี่ยว ขนแยกแขนง หรือเป็นเกล็ด ใบส่วนใหญ่เป็นใบประกอบ น้อยมากที่เป็นใบเดี่ยว ช่อดอกมีหลายแบบ เช่น กระจะ กระจุก และแยกแขนง ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง กิ่ง และลำต้น ดอกมักสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ บางครั้งเชื่อมติดกัน กลีบดอกมักมี 3-5 กลีบ หรือมากกว่า เกสรเพศผู้ 3-10 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน มักมี 2-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก

พรรณไม้ป่า	186	ฮาฮา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

สะเตียน
Aglaia barbatula Koord & Val.

แสมแดง, ตาเสือเล็ก
Aglaia cucullata (Roxb.) Pellegr.

สังเคียดนวล
Aglaia exstipulata (Griff.) Theob.

สังเคียดแดง
Aglaia gamopetala Merr.

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

ประยงค์ป่า, กี่ยะ
Aglaia odoratissima Blume

ประยงค์ใบใหญ่, กะโตง
Aglaia oligophylla Miq.

สะแต
Aglaia rubescens (Hiern) Pannell

เงาะหงอนไก่, บลาฮงฮาแย
Aglaia sp.

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

เงาะทองนไก่
Aglaia squamulosa King

ตาเลื้อ
Aphanamixis polystachya (Wall.) R. Parker

ยมใหญ่
Chisocheton ceramicus (Miq.) C. DC.

หมาหุ้มข้าง, หมาหุ้มต้น
Chisocheton penduliflorus Planch.
ex Hiern

พรรณไม้ป่า 189 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

ตาเสือแดง, มาตอลีมา
Dysoxylum arborescens (Blume) Miq.

หอมไกลต้น
Dysoxylum cauliflorum Hiern

สังเคียดกลางสาด
Dysoxylum densiflorum (Blume) Miq.

ไม้ตุ้มโมง
Dysoxylum grande Hiern

พรรณไม้ป่า	190	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

MELIACEAE

วงศ์เลี่ยน MELIACEAE

ลางสาดป่า
Lansium parasiticum (Osbeck)
K. C. Sahni & Bennet

สะท้อนนง, สะโตบุง
Sandoricum beccarianum Bail.

สะท้อนป่า, สติยา
Sandoricum koetjape (Burm. f.) Merr.

วงศ์บอระเพ็ด MENISPERMACEAE

ไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ มักมีรสขม แผ่นใบ บางครั้งแบบก้านปิด มักมีเส้นใบหลัก 3-7 เส้นจากโคนใบ ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก หรือแบบซี่ร่ม บางครั้งแยกแขนง ออกตามง่ามใบ เหนือง่ามใบ ลำต้น และกิ่งไร้ใบ มีน้อยที่ออกปลายกิ่ง ดอกแยกเพศ มีจำนวนกลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรเพศผู้ รังไข่ และเกสรเพศเมียหลายรูปแบบ และจำนวนไม่แน่นอน แต่ส่วนใหญ่จะมีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 6 กลีบ เรียงอย่างละ 2 ชั้นๆ ละ 3 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 6 อัน บางครั้งมีมาก ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน ดอกเพศเมีย บางครั้งมีเกสรเพศผู้ 6 รังไข่อยู่เหนือฐานดอก 1-3 อัน หรือมากกว่า แต่ละอันมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลสด มักมี 1 เมล็ด เมล็ดโค้งรูปเกือกม้า

กรุงบาดาล
Cyclea barbata Miers

ก้นปิดป่า
Cyclea laxiflora Miers

ขมิ้นฤๅษี, ขมิ้นเครีอ
Fibraurea tinctoria Lour.

วงศ์บอระเพ็ด MENISPERMACEAE

ย่านแมงมุม, แมงมุมย่าน
Pycnarhena lucida (Teijsm.& Binn.) Miq.

ฝ้ายร้อยห้อง, ก้อนแกเกาะ
Tinomiscium petiolare Hook. f. & Thomson

ขมิ้นเครือ, เข็ดหมื่นใหญ่
Tinospora macrocarpa Diels

วงศ์ไทร MORACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มียางสีขาวขุ่น คล้ายน้ำมัน (ยกเว้นบางสกุล เช่น สกุลช่อย *Streblus*) ใบมีหลายรูปแบบ เช่น ใบเดี่ยว บางครั้งจักลึก ใบประกอบรูปมือหรือนิ้วมือ และใบประกอบรูปขนนก เรียงสลับ หูใบบางครั้งใหญ่และหุ้มยอดอ่อน ช่อดอกมีหลายชนิด เช่น ช่อดอกแบบกระจะ กระจุก แยกแขนง คล้ายหางกระจอก เป็นแท่ง รูปคนโท และเป็นกลุ่ม มักออกตามง่ามใบ กิ่งที่ไร้ใบ หรือตามลำต้น มีน้อยที่ออกตามปลายกิ่ง ดอกแยกเพศ วงกลีบรวม 4 กลีบ หรือหายไป โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 1-4 อัน มีน้อยที่มี 8 อัน ดอกเพศเมียมีรังไข่ 1 อัน มีทั้งที่อยู่เหนือฐานดอก และอยู่ในฐานดอกมี 1-2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลมีหลายแบบ เช่น ผลแห้งเมล็ดล่อน ผลสด และผลรวม เป็นต้น แต่ละหน่วยของผลมี 1 เมล็ด

กระจอก, ตีอกะ
Artocarpus elasticus Rienw. ex Blume
(ช่อดอกเพศเมีย)

หาดนวล
Artocarpus glaucus Blume

วงศ์ไทร MORACEAE

หาดหนูน

Artocarpus gomezianus Wall. ex Trecul (ช่อดอกเพศเมีย)

ขนุนป่า

Artocarpus heterophyllus Lam.

จำปาตะป้า

Artocarpus integer (Thunb.) Merr.
(ต้น - ช่อดอกเพศเมีย)

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

มะหาด, หาดลุ่ม, กาแย
Artocarpus lacucha Buch.-Ham

หาดตุ๊ด
Artocarpus maingayi King

ขนุนป่า, ขนุนปาน
Artocarpus rigidus Blume

ไทร, ไทรเดื่อ
Ficus annulata Blume

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

ไทรขน
Ficus araneosa King

เตื่อหว่า, เตื่อหลวง, เตื่อชุมพรใบใหญ่
Ficus auriculata Lour.

ไทรลูกแดง
Ficus binnendijkii (Miq.) Miq.

ไทรใบพัด
Ficus deltoidea Jack

พรรณไม้ป่า 197 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

ไทรสองเกลอ, ไทรลูกคู่
Ficus depressa Blume

ชิงขาว, อาฆอบาเดาะ
Ficus fistulosa Reinw. ex Blume

ไทรใบขน
Ficus fulva Reinw. ex Blume

ไทรนวล
Ficus glossularioides Burm. f.

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

ไทร, สลอดหิน
Ficus heteropleura Blume

มะเดื่อปล้อง, ฮะกอสะเนีย
Ficus hispida L. f.

ซาลูกโป
Ficus lepicarpa Blume

โพขนุน
Ficus nervosa Heyne ex Roth.

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

มะเดื่อขน
Ficus parietalis Blume

เดื่อลูกแดง
Ficus pisifera Wall. ex Voigt.

เดื่อเถาใหญ่
Ficus punctata Thunb.

เดื่อพะาะ
Ficus schwarzii Koord.

วงศ์ไทร MORACEAE

ฝัก
Ficus variegata Blume

พญารากเหลือง
Parartocarpus bracteatus (King) Becc.

MORACEAE

วงศ์ไทร MORACEAE

ลูกโยน

Parartocarpus venenosus (Zoll. & Mor.) Becc.

ข่อยน้ำ, ขี้แรด, ข่อยหนาม

Streblus taxoides (Heynes) Kurz

วงศ์จันทน์เทศ MYRISTICACEAE

ไม้ต้น หรือไม้พุ่ม แตกกิ่งด้านข้าง คล้ายก้านร่ม เมื่อสับเปลือกต้นมักมีน้ำ เลี้ยงสีแดงไหลออกมาก ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกมีหลายแบบ เช่น แยกแขนง และเป็น กระจุกตามง่ามใบ และออกเป็นปมตามกิ่ง ดอกแยกเพศ มักอยู่ต่างต้น วงกลีบรวมเชื่อม ติดกันเป็นรูปถ้วย หรือแจกัน ปลายมักแยก เป็น 3 แฉก ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 3-30 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกันเป็นแท่ง ดอก เพศเมียมีรังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี ไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มักแตกเป็น 2 ซีก เมื่อแก่ เมล็ดมีเยื่อหุ้ม

กรวยป่า

Endocomia macrocoma (Miq.)
W. J. de Wilde subsp. *prainii* (King)
W. J. de Wilde

แปงเล็ก

Gynacranthera contracta Warb.

เลือดควาย, ตุ่มพระ

Horsfieldia brachiata (King) Warb.
(ช่อดอกเพศผู้)

วงศ์จันทน์เทศ MYRISTICACEAE

เลือดควายใบเล็ก
Horsfieldia sucosa (King) Warb.

ต้นหมี่
Horsfieldia wallichii
(Hook. f. et Thomson) Warb.

มะม่วงเลือด
Knema cinerea (Poir.) Warb.

เลือดควายใบใหญ่
Knema furfuracea (Hook. f et Thomson)
Warb.

M

MYRISTICACEAE

วงศ์จันทน์เทศ MYRISTICACEAE

เลือดแรด, เลือดม้า
Knema globularia (Lam.) Warb.

เลือดควายขน, หันลูกขน
Knema hookeriana
(Wall. ex Hook. f. et Thomson) Warb.

หันช้าง
Knema laurina (Blume) Warb.

MYRISTICACEAE

วงศ์จันทน์เทศ MYRISTICACEAE

จันทน์ม่วง

Myristica elliptica Wall. ex Hook. f. & Thomson

จันทน์ใบใหญ่

Myristica maxima Warb.

วงศ์ฟิลั่งกาสา MYRSINACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา หายาก ที่เป็นไม้ล้มลุก ใบเดี่ยว เรียงสลับ บางครั้ง ออกตรงข้ามหรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง มักมี ต่อมเป็นจุดกระจายทั่วแผ่นใบ ช่อดอก มีหลายรูปแบบ เช่น แบบกระจุก กระจจะ และแยกแขนง บางครั้งดอกออกเดี่ยวหรือ เป็นกลุ่ม ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอก มีทั้งสมบูรณ์เพศและแยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน มีต่อมเป็นจุดกระจายทั่วไป กลีบดอก 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 4-5 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มีน้อยมาก ที่จมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน ตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสด มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

ตาไก่ใบกว้าง, ตาไก่ใบหยัก
Ardisia crenata Sims

รามใหญ่
Ardisia lanceolata Roxb.

ตาไก่แดง
Ardisia sp.

MYRSINACEAE

วงศ์พืลังกาสา MYRSINACEAE

ส้มกุ้ง
Embelia ribes Burm. f.

ว่านนางตัด
Labisia pumila (Blume) Fern. - Vill. & Naves

ข้าวสารหลง
Maesa ramentacea (Roxb.) A. DC.

วงศ์ชมพู่ MYRTACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกัน บางครั้งเรียงสลับ แผ่นใบมีต่อมน้ำมันกระจายทั่วไป มักมีเส้นขนานขอบใบ 1-2 เส้น บางครั้งมีเส้นใบหลักจากโคนใบ 3-7 เส้น ช่อดอกแบบแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ ฐานดอกเว้ารูปถ้วย กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ บางครั้งหายไป กลีบดอก 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้มีมาก รังไข่ 1 หน่วย มักอยู่ในฐานดอก มีตั้งแต่ 1 ช่องขึ้นไป แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งชนิดผลสดและผลแห้ง หรือผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

ลีมอ, ฝาดแดง
Eugenia chlorantha Duthie

ฝาด
Eugenia kunstleri King

หว่าห้า
Eugenia oblongifolia Duthie

MYRTACEAE

วงศ์ชมพู่ MYRTACEAE

พรวด, ทุ, กามูติง
Rhodomyrtus tomentosa (Aiton)
Hassk.

ลานาง, ฝาด
Syzygium cerasiforme (Blume)
Merr. & L. M. Perry

หว่าซี่กวาง, หว่าเลือด
Syzygium claviflorum (Roxb.)
A. M. Cowan & Cowan

หว่าดอกจุกใบเล็ก
Syzygium foxworthianum (Ridl.)
Merr. & L. M. Perry

M

MYRTACEAE

วงศ์ชมพู่ MYRTACEAE

ชมพู่สาแหรก
Syzygium malaccense (L.) Merr. & L. M. Perry

หัวป่ามเล็ก
Syzygium papillosum (Duthie) Merr. & L. M. Perry

ส้มก
Syzygium polyanthum (Wight) Walp.

ชมพู่ซ่า
Syzygium siamense (Criab) Chantar. & J. Parn.

MYRTACEAE

วงศ์ชมพู MYRTACEAE

ฝาด

Syzygium sp. CN 7646

NEPENTHACEAE

วงศ์หม้อข้าวหม้อแกงลิง NEPENTHACEAE

ไม้ล้มลุก ลำต้นมักเลื้อยพันไม้อื่น ใบเดี่ยวเรียงสลับ โคนก้านใบมักแผ่เป็นกาบหุ้มลำต้น แผ่นใบคล้ายพืชใบเลี้ยงเดี่ยว เส้นกลางใบมักยื่นยาวจากปลายใบเป็นระยางค์ใช้เกี่ยวพัน และพัฒนาเป็นกระเปาะจับแมลง ช่อดอกแบบกระจุก หรือแยกแขนงออกตามปลายกิ่ง ดอกแยกเพศ วงกลีบรวมมักมี 4 กลีบ เรียง 2 ชั้นๆละ 2 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 4-16 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกันเป็นแท่ง ดอกเพศเมีย มีรังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 3-4 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแห้งแตก มีเมล็ดมาก

พรรณไม้ป่า	212	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์หม้อข้าวหม้อแกงลิง NEPENTHACEAE

หม้อแกงค่าง
Nepenthes ampullaria Jack

หม้อแกงชะนี, หม้อแกงลิงเขา
Nepenthes benstonei C. Clarke

หม้อข้าวหม้อแกงลิง
Nepenthes gracilis Korth.

NEPENTHACEAE

วงศ์หม้อข้าวหม้อแกงลิง NEPENTHACEAE

เขนงนายพราน
Nepenthes mirabilis (Lour.) Druce

กระบอกน้ำฤๅษี
Nepenthes rafflesiana Jack

หม้อแกงลิงเขา
Nepenthes sanguinea Lindl.

วงศ์ชางน้ำว OCHNACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ เส้นแขนงใบมักบางและโค้งลู่ไปตามแนวของขอบใบหรือเกือบขนานขอบใบ บางครั้งมีเส้นใบหลัก 3-5 เส้นจากโคนใบ หรือมีเส้นขอบใบ ช่อดอกแบบกระจจะ กระจุก และแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน กลีบดอกมักมี 5 กลีบ มีน้อยที่มี 10-12 กลีบ เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป รังไข่อยู่เหนือฐานดอก มี 2-15 อัน แต่ละอันมี 1 ช่อง บางครั้งผนังรังไข่ไม่เชื่อมติดกัน ถ้ารังไข่แยกกันมักมีไข่อ่อน 1 หน่วย แต่ถ้าผนังรังไข่เชื่อมติดกัน มักมีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

นวลยุง

Brackenridgea hookeri (Planch.) A. Gray

รามเขา

Euthemis minor Jack

ชางน้ำว

Gomphia serrata (Gaetn.) Kanis

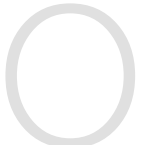
วงศ์หลุมนก OLACACEAE

ไม้ต้น หรือไม้พุ่ม บางครั้งเป็นพืชเบียน ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือเวียนสลับรอบกิ่ง
 ช่อดอกแบบกระจุก แยกแขนง หรือกระจุก ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่
 สมบูรณ์เพศ วงกลีบเลี้ยงมักมีขนาดเล็ก ปลายหยักตื้นๆ (3-) 4-6 หยัก กลีบดอก (3-) 4-6
 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวน 1-3 เท่าของกลีบดอก รังไข่ส่วนใหญ่อยู่เหนือฐานดอก มี 1-3 ช่อง
 แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง มี 1 เมล็ด

กระเทียมต้น, กุหลิม

Scorodocarpus borneensis Becc.

วงศ์มะลิ OLEACEAE

ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ต้น ใบเดี่ยว มีน้อยที่ใบประกอบรูปขนนก ออกตรงข้ามกัน เป็นคู่ บางครั้งเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ช่อดอก แบบกระจุก กระจะ แยกแขนง หรือดอก ออกเดี่ยวตามง่ามใบ เหนือง่ามใบ และ ปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง ส่วนใหญ่ 4-6 กลีบ บางครั้งมากกว่า โคนกลีบ เชื่อมติดกัน กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูประฆัง หรือเป็นหลอด ปลายแยก 4-6 กลีบ หรือเท่าจำนวนของกลีบเลี้ยง เกสรเพศผู้ 2 อัน ก้านชูอับเรณูมักเชื่อมกับหลอด กลีบดอก รั้งไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 2 พู แต่ละพูมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นชนิดผลสด มีน้อย ที่ผลแห้งแตกหรือมีปีก มี 1-4 เมล็ด

มะลิวัลย์

Jasminum adenophyllum Wall. ex C. B. Clarke

มะลิไส้ไก่, มะลีย่าน, มะลิเถื่อน

Jasminum elongatum (Bergius) Willd.

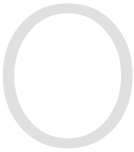

มะลิปูน

Jasminum maingayi C. B. Clarke

OLEACEAE

วงศ์มะติ OLEACEAE

ช้าตะเภา, กระจูดกไ้ใบใหญ่
Chionanthus thorelii (Gagnep.) P. S. Green

เก็ดสำน, กระจูดกไ้, ชีและ
Olea brachiata (Lour.) Merr.

มวกกอ, กระจูดกไ้ใบเล็ก
Olea salicifolia Wall. ex G. Don

วงศ์ผักหวาน OPILIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม บางครั้งร้อเลื้อย หรือไม้เถา มักมีรากเป็นขนุดน้ำและอาหารจากรากของพืชอื่น ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจจะ แยกแขนง หรือช่อเชิงลดแบบหางกระรอก ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศ และแยกเพศ กลีบเลี้ยง 4 กลีบ หรือหายไป โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ ลักษณะคล้ายกลีบเลี้ยง โคนกลีบเชื่อมติดกันหรือแยกกันโดยตลอด เกสรเพศผู้จำนวนเท่ากับกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดเมล็ดเดี่ยว

หมากหมก

Lepionurus sylvestris Blume

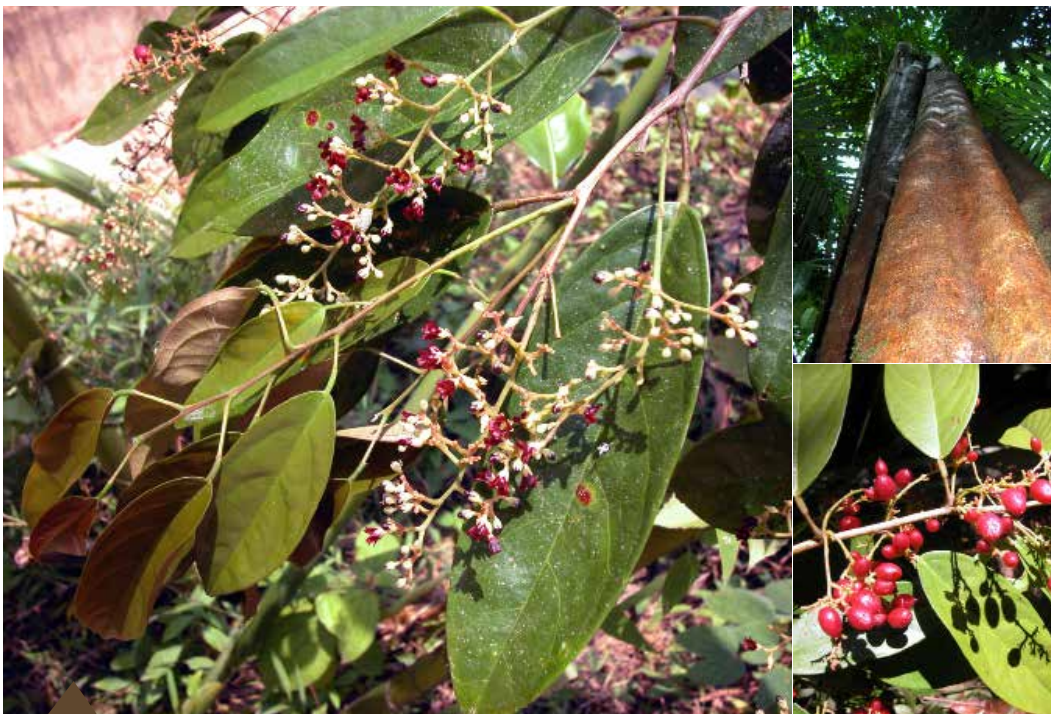
วงศ์ผักแว่น OXALIDACEAE

ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก มีน้อยที่เป็นไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา ใบมีทั้งใบเดี่ยวและใบประกอบ เรียงสลับ ช่อดอกมีหลายแบบ เช่น ช่อกระจุก แยกแขนง และกระจุก ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 10 อัน เรียงเป็นสองชั้น รังไข่ 5 อัน เชื่อมติดกันหรือแยกกันอยู่เหนือฐานดอก แต่ละอันมักมีไข่อ่อนมา ผลเป็นผลสดหรือผลแห้งแตก

พบไม้ในป่าฮาลา - บาลา 2 ชนิดคือ พวงมรกต *Dapania racemosa* Korth. ซึ่งเป็นไม้เถา และ ยมโดยตัน หรือมะเฟืองนก *Sarcotheca laxa* (Ridl.) Kunth ซึ่งเป็นไม้ต้น

พวงมรกต, นีเลง
Dapania racemosa Korth.

ยมโดยตัน, มะเฟืองนก
Sarcotheca laxa (Ridl.) Kunth

วงศ์เสาวรธ PASSIFLORACEAE

ไม้ล้มลุกหรือไม้เถา ส่วนใหญ่มี ระบายค์เกี่ยวพันไม้อื่น มีน้อยที่เป็นไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบบางครั้งหยัก จัก เป็นพู หรือจักลึกคล้ายใบประกอบรูปมือหรือนิ้วมือ โคนใบมักมีเส้นใบหลัก 3-7 เส้น ช่อดอก แบบกระจุก กระจะจะ แยกแขนง (หรือดอกเดี่ยว ตามง่ามใบ และปลายกิ่ง) ดอกสมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ ฐานดอกมีหลายรูปแบบ เช่น รูปถ้วย รูปประฆัง รูปแจกัน หรือเป็นหลอด กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ กลีบดอก 3-5 กลีบ หรือ หายไป โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน มักมี ระบายค์เป็นริ้วแคบๆ หลายอันเรียงเป็นวง ถัดจากกลีบดอก เกสรเพศผู้ส่วนใหญ่ 3-5 อัน บางครั้งมีถึง 10 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแก่แล้วแตก หรือผลสด เมล็ดมีเยื่อหุ้ม

ปากกา

Adenia penangiana (G. Don)

W. J. de Wilde

วงศ์อ้ายเปี้ยว PENTAPHRAGMATACEAE

ไม้ล้มลุกอายุยืน ลำต้นอวบน้ำ ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบเปี้ยว ช่อดอกมักเป็นชนิด ช่อกระจุก ออกตามง่ามใบ ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ หายากที่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอกมักมี 5 กลีบ หายากที่มี 4 กลีบ โคน กลีบเชื่อมติดกัน หรือแยกกันเป็นอิสระ เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ 2 อัน เชื่อมติดกัน อยู่ในฐาน ดอก มีไข่อ่อนมาก ผลสดมีกลีบเลี้ยงประดับที่ปลายผล มีเมล็ดมาก

พันธุ์ไม้วงศ์นี้มีเพียง 1 สกุล คือ สกุลอ้ายเปี้ยว (*Pentaphragma*)

วงศ์อายเบี้ยว PENTAPHRAGMATACEAE

อายเบี้ยว

Pentaphragma begoniifolium (Roxb. ex Jack) Wall. ex G. Don

วงศ์พริกไทย PIPERACEAE

ไม้ล้มลุก ไม้เถา หรือไม้พุ่ม มีน้อยที่เป็นไม้ต้น ลำต้นและกิ่งมักมีข้อโปน ส่วนใหญ่มีกลิ่นหอมฉุนและรสเผ็ดร้อน ใบเดี่ยว เรียงสลับ มีน้อยที่ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกมักเป็นแท่งคล้ายหางกระรอก มีดอกขนาดเล็กเรียงชิดกัน มักออกตรงข้ามใบ มีน้อยที่ช่อดอกออกตามง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ ไม่มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก เกสรเพศผู้ 1-10 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มี 1 เมล็ด มีน้อยที่เป็นผลแห้ง

วงศ์พริกไทย PIPERACEAE

พริกป็นัง
Piper penangense C. DC.

พริกเขา
Piper ramipilum C. DC.

ตะค้ำนเล็ก, พริกไทยป่า
Piper ribesioides Wall.

พริกไทยตัน
Piper ridleyi C. DC.

วงศ์ส้มตัน PITTOSPORACEAE

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นขนาดเล็ก บางครั้งเป็นไม้เถา ใบเดี่ยวมักเวียนสลับ ช่อดอกมักแยกแขนง หรือแบบกระจุก ออกที่ปลายกิ่ง หรือตามง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 5 อัน โคนก้านชู อับเรณูติดกับกลีบเลี้ยง รังไข่ 1 อัน เป็นพู 2-5 (-6) พู มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนมากผลแตกเมื่อแก่ หรือแห้งแตก

ไหลเผือกเขา

Pittosporum reticosum Ridl.

วงศ์หญาารากหอม POLYGALACEAE

ไม้ล้มลุกหรือไม้พุ่ม มีน้อยที่เป็นไม้ต้น ใบเดี่ยว เรียงสลับ หายากที่ออกตรงข้ามกัน หรือออกเป็นวงรอบข้อ บางครั้งใบลดรูป คล้ายเกล็ด ข้อดอกแบบกระจจะ คล้าย ทางกระจรอก กระจจุก หรือแยกแขนง ออกตาม ง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกเบ็ยวคล้ายดอกถั่ว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบชั้นใน ซึ่งอยู่ด้านข้าง 2 กลีบ มักใหญ่และคล้าย กลีบดอก กลีบดอก 3-5 กลีบ กลีบล่างสุด โค้งเป็นกระทงหรือรูปเรือ เกสรเพศผู้มักมี 4-8 อัน โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มักมี 2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลมีทั้งผลสด และผลแห้งแตกบางครั้งมีครีบหรือปีก มี 1-2 เมล็ด

พญาคชสาร

Polygala pulcha Hassk.

เหมือดคนน้ำ, เหมือดน้ำ

Helicia attenuata (Jack) Blume

วงศ์เหมือดคน PROTEACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบบางครั้งหยักลึก ข้อดอกแบบกระจจะ คล้ายทางกระจรอก หรือดอกออกเป็นกลุ่ม ออกตามง่ามใบหรือกิ่งที่ไร้ใบ ดอกสมบูรณ์เพศ วงกลีบรวม 4 กลีบ เมื่อดอกบานกลีบ มักม้วนเป็นวงออกด้านนอก เกสรเพศผู้ 4 อัน ติดที่กลีบรวม มักมีต่อมหรือเกล็ดระหว่าง กลีบรวมรอบรังไข่ 4 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือ ฐานดอกมี 1 ช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสดหรือแห้ง มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พรรณไม้ป่า

225

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์กระถอนฤๅษี RAFFLESIACEAE

พืชเบียน ล้มลุก อวบน้ำ ไร้สีเขียว
สังเคราะห์แสง เกาะเบียนอาหารจากราก
หรือลำต้นพืชอื่น โดยเชื่อมเนื้อเยื่อเข้ากับพืช
ที่ถูกเบียนนั้น ใบลดรูปเป็นเกล็ดหรือไรโบ
ดอกแยกเพศ เมื่อดอกบานมีกลิ่นเหม็น
กลีบรวม 4-5 กลีบ หรือมากกว่า โคนกลีบ
เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วยหรือรูปประฆัง
ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้มาก ก้านชูอับเรณู
เชื่อมติดกันเป็นแท่งปลายบานเป็นแผ่น
มีอับเรณูติดอยู่ที่ใต้แผ่นนั้น ดอกเพศเมีย
มีรังไข่ 1 อัน มักอยู่ในฐานดอก มีน้อยที่รังไข่
อยู่เหนือฐานดอก ช่องในรังไข่แบ่งไม่ชัดเจน
มีไข่อ่อนจำนวนมาก ก้านชูเกสรเพศเมีย
เป็นแท่ง ปลายแบนเป็นแผ่นคล้ายก้านชู
อับเรณู ผลสดมีเมล็ดมาก

บัวผุด

Rafflesia kerrii Meijer

บัวครั้ง, ดอกแมงกระพรุน

Rhizanthus zippelii (Blume) Spach

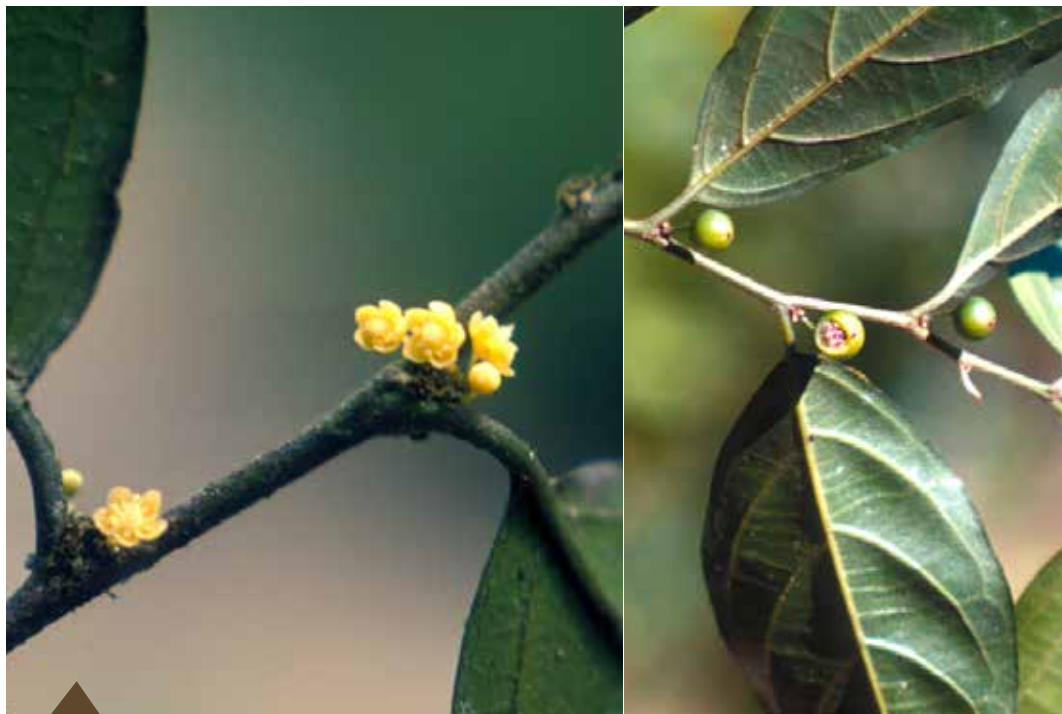

วงศ์พุดทรา RHAMNACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม รอเลื้อย หรือไม้เถา บางครั้งมีหนาม ใบเดี่ยวมักเรียงสลับในระนาบเดียวกันแผ่นใบมีเส้นใบหลัก 3-7 เส้นจากโคนใบ เส้นใบย่อยแบบขนานชัดเจน ดอกมักสมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ ฐานดอกมักเว้าเป็นรูปถ้วยกึ่งกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ 4-5 อัน รังไข่ 1 อัน ตั้งอยู่เหนือฐานดอก บางครั้งเชื่อมติดกับผนังฐานดอก มี 2-3 ช่อง มีน้อยที่มี 1 หรือ 4 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง บางครั้งมีปีก มี 1-3 เมล็ด

พวงจระริตา, น้ำดับไฟ
Gouania leptostachya DC.

ปาลอปาภูห์
Rhamnus borneensis Steenis

วงศ์พุดทรา RHAMNACEAE

กะปลอกหนัง
Ventilago maingayi Lawson

ย่านเหล็กขน
Ventilago velutina Ridl.

ต้นรอก
Ziziphus calophylla Wall.

เล็บแมว
Ziziphus horsfieldii Miq.

วงศ์โก้งกang RHIZOPHORACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยวออกตรงข้ามกัน เป็นคู่ มีน้อยมากที่เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจจะ กระจจะ หรือแยกแขนง บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่ม หรือออกเดี่ยว ส่วนมากออกตามง่ามใบ ดอก ส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ มีน้อยมากที่แยกเพศ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย หรือรูประฆัง ปลายแยก 3-16 แฉก กลีบดอกมีจำนวนเท่า กับกลีบเลี้ยงเกสรเพศผู้จำนวน 2-3 เท่า ของ กลีบเลี้ยงหรือกลีบดอกครึ่งไข่ส่วนใหญ่อยู่ใน ฐานดอก มีน้อยมากที่อยู่เหนือฐานดอกหรือ จมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 2-12 ช่อ บางครั้งมี 1 ช่อ แต่ละช่อมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลส่วนใหญ่เป็นผลสดและผล แห้งไม่แตกและมักมีกลีบเลี้ยงประดับปลายผล มีน้อยมากที่ผลแห้งแตกหรือผลมีปีกเมล็ด บางครั้งมีเยื่อหุ้ม

เฉียงพรัานางแอ, คอแห้ง
Carallia brachiata (Lour.) Merr.

ชาทองเขา
Carallia euryoides Ridl.

คอแห้งเขา, ซิมิปยู
Carallia suffruticosa King

วงศ์โก่งกวาง RHIZOPHORACEAE

ไอ้แกรก, คอแห้งป่า
Gynotroches axillaris Blume

ไอ้แกรกใบเล็ก
Pellacalyx saccardianus Scort.

วงศ์กุหลาบ ROSACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือล้มลุกมีบ้างที่อิงอาศัย ใบมีทั้งใบเดี่ยวและใบประกอบ มักเรียงเวียนสลับหูใบบางครั้งเชื่อมติดกับก้านใบ ช่อดอกมีหลายลักษณะมีทั้งที่ลดรูปเป็นดอกเดี่ยว ดอกสมบูรณ์เพศฐานดอกเว้าไม่มากก็น้อย กลีบเลี้ยงและกลีบดอกปกติมีอย่างละ 5 กลีบ เกสรเพศผู้มักมีจำนวน 1-4 เท่าของกลีบดอกหรือมากกว่า รังไข่มักอยู่บนฐานดอกมีน้อยที่อยู่ในฐานดอก มีจำนวน 1-3 เท่าของกลีบดอก บางครั้งผนังรังไข่เชื่อมติดกันผลมักเป็นผลสด

ตะแกรงน้ำ

Eriobotrya bengalensis (Roxb.) Hook. f.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก ใบเดี่ยวออกตรงข้ามกันเป็นคู่ หรือเป็นวงมีน้อยมากที่ใบเรียงสลับ หูใบอยู่ระหว่างกลางของคู่ใบ ช่อดอกส่วนใหญ่แบบกระจุก มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วยหรือหลอด เกสรเพศผู้มีจำนวนเท่ากับกลีบดอก รังไข่ 1 อัน ส่วนใหญ่อยู่ในฐานดอก มักมี 2 ช่อง บางครั้งมี 1 ช่องหรือหลายช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งผลสดและผลแห้ง มักมีกลีบเลี้ยงประดับที่ปลายผล มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

สกุลที่พบเห็นได้ทั่วไปในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ คือสกุลกระท่อม (*Anthocephalus*) สกุลประดับหิน (*Argostemma*) สกุลมะเค็ด (*Catunaregum*)

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

สกุลเข็มพระราม (*Chassalia*) สกุลคัตเค้าเล็ก (*Fagerlindia*) สกุลพุด (*Gardenia*) สกุลลิ้นทิง (*Greenea*) สกุลหัวร้อยรู (*Hydnophytum*) สกุลเข็ม (*Ixora*) สกุลกำลังเจ็ดข้างสาร (*Lasianthus*) สกุลยอป่า (*Morinda*) สกุลใบตาดอก (*Mussaenda*) สกุลหัวร้อยรูหนาม (*Myrmecodia*) สกุลหญ้าตีนมือตุตตุ้ (*Ophiorrhiza*) สกุลท่อมหมูเขา (*Rennellia*) สกุลพาโหมตัน (*Saprosma*) สกุลเกี่ยวขู้ (*Uncaria*) และสกุลแข่งจง (*Urophyllum*)

ตุ้มกว้าว
Adina dissimilis Craib

กระท่อม
Anthocephalus chinensis (Lam.)
A. Rich ex Walp.

ผักปลังหิน
Argostemma divercifolium Ridl.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

หญ้าใบหอก

Argostemma laeve Benn. subsp.
setosum (Geddes) Sridith

เข็มพระราม

Chassalia curviflora (Wall.) Thwaites

พุดเขา

Gardenia tubifera Wall.

พุดดอกแดง

Gardeniopsis longifolia Miq.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

เข็มดง

Greenea corymbosa (Jack.) K. Schum.

ดุกไก่อ่าน

Hedyotis capitellata Wall. ex G. Don

หัวร้อยรู

Hydnophytum formicarum Jack

เข็มทอง, ยาราง

Ixora javanica (Blume) DC.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

เข็มพวง, เข็มมาลัย
Ixora pendula Jack

ยอดเดือน, ยอดป่า
Morinda elliptica Ridl.

ยอดย่าน
Morinda umbellata L.

ต่างหูไก่ป่า, ใบต่างดอก
Mussaenda glabra Vahl

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

เข็มสาวใต้
Mycetia malayana (G. Don) Craib

หัวร่อยรูหนาม
Myrmecodia tuberosa Jack

เงาะหนู, ตี๋อละตี่กู
Nauclea subdita (Korth.) Steud.

กระทุ่มน้ำ
Ochreinauclea maingayi (Hook. f.) Ridsdale

R

RUBIACEAE

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

ผักประ
Ophiorrhiza costata Ridl.

หญ้าตีนตุตตู
Ophiorrhiza hispida Wall. ex G. Don

เข็มขาว
Pavetta graciliflora Wall. ex Ridl.

พันรู, ขมิ้นต้น
Pertusadina malaccensis Ridsdale

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

หูกวางใบเล็ก
Porterandia anisophylla (Jack ex Roxb.)
Ridl.

หูกาง
Psychotria stipulacea Wall.

พาโหมใหญ่
Psychotria sp. (ดอก)

กะปะ, คั้นແຫລນ
Psydrax nitida (Craib) K. M. Wong

R

RUBIACEAE

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

กาแฟป่า
Psychdrax sp.

เค็ดขน
Randia sp. CN.8238

ราชครู
Rennellia elliptica Korth.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

เข็มข้าวสาร
Rennellia microcephala (Ridl.) Wong

พญาขอ
Rennellia morindiformis (Korth.) Ridl.

นวลจันทร์
Tarenna sp. CN 8605

จันทนาใบเล็ก
Tarenna wallichii (Hook. f.) Ridl.

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

พญาขอป่า
Timonius corneri Wong

เข็มป่า
Timonius flavescens (Jack) Baker

กาพุ่ม, เกี้ยวชู้
Uncaria cordata (Lour.) Merr.

หนามเจ้าชู้
Uncaria lanosa Wall. var. *ferrea*
(Blume) Ridsdale

RUBIACEAE

วงศ์เข็ม RUBIACEAE

เกี้ยวซู้

Uncaria wrayi King

แข่งจน้อย

Urophyllum blumeum (Wight) Hook. f.

พรรณไม้ป่า

242

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ส้ม RUTACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่มบางครั้งร้อเลื้อยมักมีหนาม ใบประกอบหลายแบบ เช่นรูปขนนกและรูปมือหรือนิ้วมือบางครั้งลดรูป คล้ายใบเดี่ยว แผ่นใบมีต่อมใสโปร่งแสงกระจายทั่วไป มีกลิ่นหอมฉุนเฉพาะตัว ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยวออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง บางครั้งออกตามลำต้นหรือกิ่งที่ไร้ใบดอกมักสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบแยกกันหรือโคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย กลีบดอก 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ส่วนใหญ่มี 8-10 อัน มีน้อยที่ลดลงเหลือ 3-5 อัน หรือมีจำนวนมาก รังไข่ 1 อันอยู่เหนือฐานดอกบางครั้งฝังอยู่ในฐานดอกบางส่วน มีหลายช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก ผิวเปลือกผลมักมีต่อมน้ำมัน มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

กะอวม, ชุ่มฉ่ำ, มะยมป่า
Acronychia pedunculata (L.) Miq.

เพี้ยคล้าย, หล้าคง, ยากงตัน
Euodia euneura (Miq.) Miq.

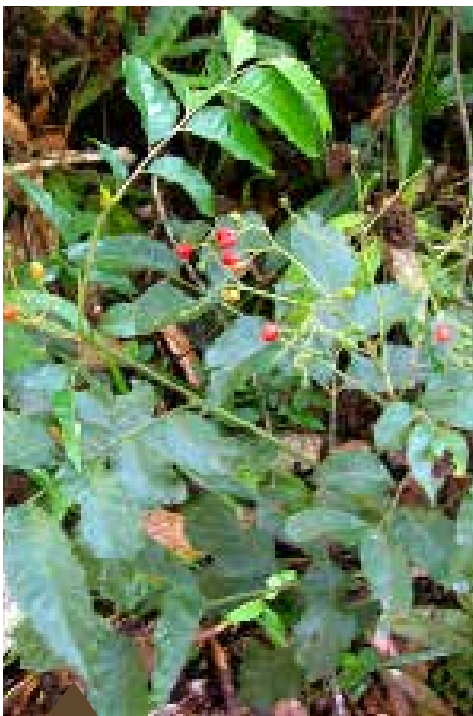
RUTACEAE

วงศ์ส้ม RUTACEAE

จรรยา

Glycosmis lindleyana Swingle

หัตถ์คุณ

Micromelum minutum (G. Forst.) Wight & Arn.

พรรณไม้ป่า

244

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก ใบส่วนใหญ่เป็นใบประกอบรูปขนนก รูปมือหรือนิ้วมือ มีน้อยที่ใบเดี่ยว ข้อดอกแบบแยกแขนง หรือคล้ายหางกระรอก ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง กิ่งที่ไร้ใบและลำต้น ดอกมักเปี้ยว แยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 4-5 กลีบ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 5-10 อัน ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ฝ่อ 5-10 อัน รังไข่มักมี 2-3 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่เชื่อมติดกันเป็น 2-3 พู แต่ละพูมี 1 ช่อง มีไข่อ่อนช่องละ 1 หน่วย ผลมักเป็นตุ่มขรุขระ มีระยางค์หรือมีขนคลุม เมล็ดมักมีเยื่อหุ้ม

สกุลที่พบบริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติ คือ สกุลต่อไล่ (*Allophylus*) สกุลส้มลิง (*Guioa*) สกุลเงาะ (*Nephelium*) สกุลชัน (*Paranepherium*) สกุลไม้สาย (*Pometia*) และสกุลคอแลน (*Xerospermum*)

ต่อไล่

Allophylus cobbe (L.) Raeusch.

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

ส้มลิง

Guioa pleuroptervis (Blume) Radlk.

ระไมยะโฮ, อางู

Lepisanthes alata (Blume) Leenh.

มะหวด, กำขำ

Lepisanthes rubiginosa (Roxb.) Leenh.

S

SAPINDACEAE

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

ชำเลียงป่า
Lepisanthes senegalensis (Poir.) Leenh.

Lepisanthes sp. CN 8080

เงาะป่า
Nephelium cuspidatum Blume

พรรณไม้ป่า	247	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

ลิ้นจี่ป่า
Nephelium juglandifolium Blume

เงาะพราน
Nephelium lappaceum L.

เงาะหนาม, ลูกสุนพราน, ฆรีองะ
Nephelium laurinum Blume

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

เงาะขนสั้น
Nephelium ramboutan-ake (Labill.) Leenh.

Nephelium sp. CN 7459

กรীชา
Pometia macrocarpa Kurz

SAPINDACEAE

วงศ์เงาะ SAPINDACEAE

สาย, ปรีชา

Pometia pinnata J. R. & G. Forst.

คอแลน

Xerospermum noronhianum (Blume)

Blume

SAPOTACEAE

วงศ์ละมุด SAPOTACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ส่วนใหญ่มีน้ำยางสีขาวเหมือนน้ำมัน กิ่งอ่อนและยอดอ่อนมักมีสะเก็ดรังแคคลุม ใบเดี่ยว เรียงสลับหรือเวียนสลับ ช่อดอกแบบกระจุก กระจะ หรือแยกแขนง บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่ม หรือออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ ลำต้นและกิ่งที่ไร้ใบ ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงมักเรียง 2 ชั้นๆละ 2, 3 หรือ 4 กลีบ แต่ถ้าเรียงชั้นเดียวมักมี 5 กลีบ กลีบดอก 4-16 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้มักมีตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มีจำนวนช่องเป็น 2 เท่าของเกสรเพศผู้ แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสด มีกลีบเลี้ยงประดับข้าวผล และมีก้านชูเกสรเพศเมียติดที่ปลายผล มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พรรณไม้ป่า

250

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ละมุด SAPOTACEAE

พิกุลป่า

Ganua hirtiflora (Ridl.) van Royen

เตี้ยวเขา

Madhuca malaccensis (Clarke) Lam

วงศ์ละมุด SAPOTACEAE

ขนุนนก
Palaquium obovatum (Griff.) Engl.

ละมุดนก, พิกุลป่า
Payena acuminata (Blume) Pierre

พิกุลก้านยาว, พิกุลเลื่อน
Payena lucida (G. Don) DC.

ต้นหยงป่า
Payena maingayi Clarke

วงศ์แวมยูรา SCROPHULARIACEAE

ไม้ล้มลุก บางครั้งเลื้อยทอดยอด หรือเลื้อยพันไม้อื่น มีน้อยที่เป็นไม้ต้น หรือไม้พุ่ม บางสกุลเป็นพืชเบียน ใบเดี่ยว มักออกตรงข้าม หรือออกเป็นวงรอบลำต้นและกิ่ง บางครั้งในตอนแรกใบออกตรงข้ามหรือเป็นวง ต่อมาเมื่อพืชไถ่ดอกจึงออกใบแบบเรียงสลับ ช่อดอกมีหลายแบบ เช่น กระจะ กระจุก และแยกแขนง เป็นต้น บางครั้งดอกออกเป็นกลุ่มหรือออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบ เหนือง่ามใบ หรือปลายกิ่ง ดอกมักเปี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงมักมี 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน กลีบดอกมักเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย รูประฆัง หรือเป็นหลอด ปลายรูปปาก กลีบปากบน 1-2 กลีบ และกลีบปากล่าง 3 กลีบ เกสรเพศผู้ 2 คู่ แต่ละคู่ยาวไม่เท่ากัน โคนก้านชูอับเรณูติดที่หลอดกลีบดอก ปลายก้านชูอับเรณูโค้งเข้าหากันหรือจรดกัน รังไข่ 1 อัน มี 2 ช่อง แต่ละช่องมักมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแห้งแตก มักมีกลีบเลี้ยงประดับที่ชั่วผล มีเมล็ดมาก

เกตุมณี, ฝักนมหิน

Cyrtandromoea subsessilis (Miq.) B. L. Burt

วงศ์แวมยูรา SCROPHULARIACEAE

มณฑีรม่วง
Schizotorenia atropurpurea (Ridl.)
T. Yamaz.

แวมยูรา
Torenia violacea (Azaola ex Blanco)
Pennell

ศรีฮาลา
Wightia borneensis Hook. f.

วงศ์สะเดาป่า SIMAROUBACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ส่วนใหญ่มีรสขม ใบเดี่ยวหรือใบประกอบ เรียงสลับ ก้านใบมักโปน ตรงรอยต่อ ช่อดอกมักแยกแขนงหรือแบบกระจุก ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3-7 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน กลีบดอก 3-7 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวน 2 เท่าของกลีบดอก รังไข่ 2-5 อัน ปลายเชื่อมติดกัน หรือเชื่อมติดกัน โดยตลอดเป็น 2-5 พู อยู่เหนือฐานดอก แต่ละอันหรือแต่ละพูมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลแห้ง บางครั้งมีปีก มีน้อยที่เป็นผลสด

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 สกุล คือ สกุลสะเดาป่า (*Ailanthus*) ซึ่งเป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ และสกุลปลาไหลเผือก (*Eurycoma*) ซึ่งเป็นไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก

สะเดาป่า
Ailanthus integrifolia Lam.

ปลาไหลเผือก
Eurycoma longifolia Jack

วงศ์ลำพู SONNERATIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ช่อดอกมักสั้น ออกที่ปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-8 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก จำนวนเท่ากลีบเลี้ยง หรือหายไป เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 12 อันขึ้นไป ก้านชูอับเรณูยาว รังไข่ 1 อันอยู่เหนือฐานดอก มี 4-5 พู มีหลายช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลสดหรือแห้งแตก มีเมล็ดมาก

พืชในวงศ์นี้มี 2 สกุล คือ สกุลลำพูป่า (*Duabanga*) และสกุลลำพู (*Sonneratia*) พบในป่าฮาลา-บาลา 1 ชนิด คือ ลำพูป่าหรือลำแพน *Duabanga grandiflora* (Roxb. ex DC.) Walp.

ลำพูป่า

Duabanga grandiflora (Roxb. ex DC.) Walp.

วงศ์มะกอกพราน STAPHYLEACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ออกตรงข้ามหรือเรียงสลับกัน แกนกลางใบบริเวณที่ติดใบย่อยมักบวมเป็นข้อ ใบย่อยมักออกตรงข้ามกัน ที่ปลายแกนใบมีใบย่อย 1 ใบ ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ หรือมีทั้งดอกสมบูรณ์เพศและแยกเพศในต้นเดียวกัน กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5 อัน ก้านชูอับเรณูมักแบน รังไข่ส่วนใหญ่มี 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มักมี 3 ช่อง บางครั้งมี 2 หรือ 4 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลมักแข็ง แก่ไม่แตก มี 1-6 เมล็ด มีน้อยที่ผลแห้งแตก

ก้อมหลวง
Turpinia sphaerocarpa Hassk.

วงศ์สำโรง STERCULIACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา หรือไม้ล้มลุก มีขนแยกแขนงหรือเกล็ด ใบเดี่ยวหรือใบประกอบ รูปมือหรือนิ้วมือ เรียงสลับ ก้านใบมักโปนและงอคล้ายหัวเข่าทั้งสองด้าน แผ่นใบมักมีเส้นใบหลักหลายเส้นออกจากโคนใบ ช่อดอกแบบกระจุก กระจะ หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบ ปลายกิ่ง และกิ่งที่ไร้ใบ ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ กลีบเลี้ยง 3-5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป ส่วนใหญ่โคนก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นหลอด รังไข่อยู่เหนือฐานดอก ส่วนใหญ่มี 5 อัน บางครั้งมีน้อยกว่าหรือมากกว่า ปลายเชื่อมกันหรือเชื่อมติดกันตลอด แต่ละอันมี 1 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลส่วนใหญ่แห้งแตก มีน้อยที่ไม่แตก บางครั้งมีครีบหรือปีก เมล็ดบางครั้งมีเยื่อหุ้ม

พบบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 7 สกุล คือสกุลลังเค๋า (*Commersonia*) สกุลปอแดง (*Firmiana*) สกุลปออีแก้ง (*Pterocymbium*) สกุลลำป้าง (*Pterospermum*) สกุลตองจิง (*Pterygota*) สกุลพุงทะลาย (*Scaphium*) และสกุลสำโรง (*Sterculia*)

ปอ, หลังเค๋า

Commersonia bartramia (L.) Merr.

S

STERCULIACEAE

วงศ์ลำโรง STERCULIACEAE

ปอแดง
Firmiana malayana Kosterm.

ชุมแพรก
Heritiera javanica (Blume) Kosterm.

วงศ์ตำโรง STERCULIACEAE

ผักหวานดำ, ป้อเจาะบูโยะ
Leptonychia caudata (Wall. ex G. Don) Burret.

เท้าขายม่อมหลวง, เปอ
Melochia umbellata (Houtt.) Stapf

S

STERCULIACEAE

วงศ์ลำโรง STERCULIACEAE

ปออีแก้ง
Pterocymbium tinctorium (Blanco) Merr.

ปอก้าง
Pterocymbium tubulatum (Mast.) Pierre

STERCULIACEAE

วงศ์ลำโรง STERCULIACEAE

หอมบालา

Pterospermum javanicum Jungh.

ห้าวกา, ตองจิง

Pterygota alata (Roxb.) R. Br.

S

STERCULIACEAE

วงศ์ลำโรง STERCULIACEAE

ท้ายเถาขาว
Scaphium linearicarpum (Mast.) Pierre

ปอทองขาว, ปอสองสี
Sterculia gilva Miq.

วงศ์ลำโรง STERCULIACEAE

ปอแดง, ปอขนุน
Sterculia guttata Roxb.

ปอผ่าสาม
Sterculia lanceolata Cav.

ปอพัตโปก
Sterculia macrophylla Vent.

วงศ์กำยาน STYRACACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม มักมีขนรูปดาวหรือเกล็ดคลุมกิ่งอ่อน ยอดอ่อน และใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกันเพียงเล็กน้อย เกสรเพศผู้มี 1-2 เท่าของกลีบดอก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ในฐานดอกหรือจมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มี 3-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

กำยาน, กำมะแย
Styrax benzoin Dryander

กำยานใหญ่, กำยานบิด
Styrax paralleloneurus Parkinson

วงศ์เหมือด SYMPLOCACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือเรียงเวียนสลับ ช่อดอกแบบกระจุก คล้ายทางกระจุกหรือแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเป็นกลุ่มหรือออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและกิ่งที่ไร้ใบ ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยก 3-5 แฉก กลีบดอกส่วนใหญ่ มี 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 4 อันขึ้นไป โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกันเป็นหลอด รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 2-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2-4 หน่วย ผลสดมีกลีบเลี้ยงประดับที่ปลายผล มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

เหมือดโลด, ขนมพรุ

Symplocos adenophylla Wall. ex G. Don

เหมือดใบยาว

Symplocos barringtoniifolia Brand.

วงศ์พิศวง THISMIACEAE

พืชกินซาก อวบน้ำ ไม่มีสีเขียว
สังเคราะห์แสง ใบลดรูปเป็นเกล็ดขนาดเล็ก
ดอกสมบูรณ์เพศ มักออกเดี่ยวที่ปลายยอด
วงกลีบรวมมักยาวเป็นรยางค์ 3-6 อัน โคนกลีบ
เชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ หรือรูปถ้วย เกสรเพศผู้
มักมี 6 อัน มีน้อยมากที่มี 3 อัน รังไข่ 1 อัน
อยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนมาก
ผลแห้งแตก

พิศวงระยาง

Thismia javanica J. J. Sm.

เม็ยงอาม

Camellia oleifera Abel.

วงศ์ชา THEACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือ
เรียงเวียนสลับ ดอกส่วนมากออกเดี่ยว บางครั้ง
ออกเป็นกระจุก ตามง่ามใบ ส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ
กลีบเลี้ยง 5-7 กลีบ กลีบดอกส่วนใหญ่ 4-5
กลีบ บางครั้งมีมาก โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน
เกสรเพศผู้ตั้งแต่ 5 อันขึ้นไป ก้านชูอับเรณู
บางครั้งเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน ส่วนมาก
อยู่เหนือฐานดอก มีน้อยที่อยู่ในฐานดอก หรือ
จมอยู่ในฐานดอกบางส่วน มีตั้งแต่ 2 ช่องขึ้นไป
แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลมีทั้ง
ผลสดและผลแห้งแตก

พรรณไม้ป่า

267

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ชา THEACEAE

ชา

Camellia sinensis (L.) Kuntze var. *assamica* (Mast.) Kitam.

เมี่ยงอีอาม

Pyrenaria camelliflora Kurz

มังตาน, มือแตกาโต๊ะ

Schima wallicii (DC.) Korth.

วงศ์กฤษณา THYMELAEACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มีน้อยที่เป็น ไม้ล้มลุก ใบเดี่ยว เรียงสลับ เวียนสลับ หรือ ออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก แยกแขนง หรือกระจุก ออกตามง่ามใบ เหนือง่ามใบ หรือ ปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศ ฐานดอกเว้าลึก รูปถ้วย รูปประฆัง หรือรูปท่อ กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 4-5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้จำนวน 1-2 เท่าของ กลีบเลี้ยง หรือมีมาก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือ ฐานดอกมี 1-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้งแตก มักมีกลีบเลี้ยงประดับ ขั้วผล มี 1-5 เมล็ด

พบบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 2 ชนิด คือ ไม้หอม *Aquilaria malaccensis* Lam. และต้นหยงพรุ (*Gonystylus confusus* Airy Shaw)

จะแน
Aquilaria hirta Ridl.

กฤษณา
Aquilaria malaccensis Lam.

วงศ์กฤษณา THYMELAEACEAE

กำแย
Aquilaria subintegra Ding Hou

ปอเต่าไห้
Enkleia siamensis (Kurz) Nevling

ต้นหยงพรุ
Gonystylus confusus Airy Shaw

ปอพาน, คีอู
Wikstroemia ridleyi Gamble

วงศ์ทองสุก TILIACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม มีน้อยมากที่เป็นไม้ล้มลุก มีขนแยกแขนงหรือเกล็ด ใบเดี่ยว บางครั้งจักลึก เรียงสลับ มักเรียงในระนาบเดียวกัน แผ่นใบส่วนใหญ่มีเส้นใบหลักหลายเส้น ออกจากโคนใบ ก้านใบมักบวมและโค้งรูปหัวเข้าทั้งสองด้าน ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก และแยกแขนง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบบางครั้งเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ หรือหายไป เกสรเพศผู้มีมาก บางครั้งโคนก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นกลุ่ม รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มีตั้งแต่ 2 ช่องขึ้นไป แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป ผลสดหรือแห้งแตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พบในบริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติ 5 สกุล คือ สกุลโปรง (*Brownlowia*) สกุลปอยาบ (*Grewia*) สกุลพลับปลา (*Microcos*) สกุลทองสุก (*Pentace*) สกุลรวงผึ้ง (*Schoutenia*) สกุลปอตลับ (*Trichospermum*)

หมากอ่อน, ปี่แวนมุดอ
Brownlowia kleinhovioidea King

พลახน
Microcos fibrocarpa (Mast.) Burret

วงศ์ทองสุก TILIACEAE

พลาส์ม, ดาโม๊ะ
Microcos laurifolia (Hook. ex Mast.) Burret

ทองสุก
Pentace floribunda King

สายน้ำผึ้ง, ฮับ
Schoutenia curtisii Roekm. & Hartono

วงศ์ทองสุก TILIACEAE

หงอนไก่, จีอมา
Schoutenia kunstleri King

ปอตลับ
Trichospermum javanicum Blume

วงศ์ศรพระราม TRIGONIACEAE

ไม้เถา มีน้อยที่เป็นไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ บางครั้งออกตรงข้ามกัน ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก และแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกเปี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน กลีบดอก 3-5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน เกสรเพศผู้ 3-12 อัน ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกัน รังไข่ 1 อัน มักมี 3 พู อยู่เหนือฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วยขึ้นไป ผลมักแตกตามรอยประสาน บางครั้งมีปีก

พบในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 1 ชนิด ซึ่งเป็นไม้ต้น คือ ศรพระราม (*Trigoniasrum hypoleucum* Miq.)

ศรพระราม

Trigoniasrum hypoleucum Miq.

วงศ์ตูซ้างย้อย ULMACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับในระนาบเดียวกัน ช่อดอกแบบกระจุก กระจุก หรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ วงกลีบรวม 4-8 กลีบ บางครั้ง โคนกลีบเชื่อมติดกัน ในดอกสมบูรณ์เพศมีเกสรเพศผู้ 4-8 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก ส่วนในดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 4-8 อัน บางครั้งมีรังไข่ฝ่อติดอยู่ ดอกเพศเมีย บางครั้งมีเกสรเพศผู้ฝ่อติดอยู่ 4-8 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก รังไข่มี 1-2 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลมีทั้งผลสดและผลแห้ง บางครั้งมีปีก มักมีก้านเกสรเพศเมีย รูปง่ามหนังสติ๊กติดที่ปลายผล มี 1 เมล็ด

พบในบริเวณทางศึกษาธรรมชาติ 2 สกุล คือสกุลขี้หนอนควาย (*Gironniera*) และสกุลพังແຫຼ (Trema)

ULMACEAE

วงศ์ตู๋ซ่างย้อย ULMACEAE

ขี้หนอนค้าย
Gironniera nervosa Planch.

หนอนขี้ค้าย, เขากวาง
Gironniera subaequalis Planch.

พรรณไม้ป่า
Hala-Bala

275

ฮาลา-บาลา
Hala-Bala

ULMACEAE

วงศ์ตูซ่างย้อย ULMACEAE

พั้งแหร
Trema angustifolia (Planch.) Blume

พั้งแหรใหญ่, บาเลฮอจิง
Trema orientalis (L.) Blume

ปอซีไ่
Trema tomentosa (Roxb.) Hara

วงศ์ตำแย URTICACEAE

ไม้ล้มลุกหรือไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือออกตรงข้ามเป็นคู่ แผ่นใบมักมีขนที่เป็นอันตรายต่อผิวหนัง เช่น คัน ปวดแสบปวดร้อน และบวม เป็นต้น ช่อดอกแบบกระจุก คล้ายหางกระรอก แยกแขนง หรือดอกออกรวมกันเป็นก้อนกลม ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศหรือแยกเพศ วงกลีบรวม 4-5 กลีบ บางครั้งโคนกลีบเชื่อมติดกัน ในดอกสมบูรณ์เพศมักมีเกสรเพศผู้จำนวนเท่ากับกลีบรวม รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ส่วนดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้มักมีเกสรเพศผู้ตั้งแต่ 1 อันขึ้นไปจนถึงจำนวนเท่ากับกลีบรวม ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ที่ฝ่อหรือเป็นหมัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง มักมีวงกลีบรวมประดับที่ขั้วผล มี 1 เมล็ด

เตื่อเถาใหญ่

Poikilospermum cordifolium (Barg. - Petr.) Merr.

วงศ์ตำแย URTICACEAE

มะเดื่อเถา

Poikilospermum microstachys
(Barg. - Petr.) Merr.

สลับตี, ขม้น

Poikilospermum suaveolens
(Blume) Merr.

หญ้าหนอน

Pouzolzia indica Gaudich.

วงศ์ผักหวานช้างโขลง VIOLACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้ล้มลุก ใบเดี่ยว เรียงสลับหรือเรียงเวียนสลับ ช่อดอกแบบ กระจะ กระจุก หรือแยกแขนง บางครั้งดอก ออกเดี่ยว ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอก มักเปี้ยว สมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5 อัน โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อม ติดกัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไปผลมักเป็นผลแห้ง ส่วนใหญ่แตกเป็น 3 พู มีน้อยที่ผลแห้งไม่แตก มีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

เงาะป่า, เลง
Rinorea anguifera (Lour.) Kuntze

เตี้ยชะครู
Rinorea horneri (Korth.) Kuntze

ผักหวานช้างโขลง
Rinorea sclerocarpa (Burgersd.) Jacobs

วงศ์องุ่น VITACEAE

ไม้เถา มีมือจับเพื่อเกาะเกี่ยวหรือพวงลำต้น ใบมีทั้งใบเดี่ยว และใบประกอบ มักเรียงสลับ ช่อดอกมักเป็นแบบกระจุกเชิงซ้อน ออกตรงข้ามใบ ดอกมีทั้งดอกสมบูรณ์เพศ และแยกเพศ ทั้งอยู่ต้นเดียวกันและต่างต้นกัน วงกลีบเลี้ยงรูปถ้วย ปลายแยก 4-5 แฉก กลีบดอก 4-5 กลีบ ปลายกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 4-5 อัน รังไข่มี 1 อัน มี 2-10 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลสดมีตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

เถาคันขาว, เถาคันแดง
Cissus heyneana Planch.

เถาคันใบใหญ่
Cissus planchonii Gagnep.

เครือเขาน้ำ, ย่านสายพาน
Tetrastigma leucostaphyllum
(Dennst.) Mabb.

วงศ์องุ่น VITACEAE

องุ่นป่า

Tetragium matabita (Blume) Planch.

องุ่นนก

Tetragium pedunculare (Wall. ex Laws.) Planch.

วงศ์ชুমแสง XANTHOPHYLLACEAE

ไม้ต้นหรือไม้พุ่ม กิ่งอ่อนมักสีเขียว เป็นมัน ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจะหรือแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกเปี้ยว สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 4-5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน กลีบคู่ล่างมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 8 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 2 หน่วย ขึ้นไป ผลสดหรือแห้ง ส่วนใหญ่มี 1 เมล็ด

พืชในวงศ์นี้มี 1 สกุล คือ สกุลชুমแสง (*Xanthophyllum*)

ตับหลามใบเล็ก, แสงกรูด, แสงส้มกรูด
Xanthophyllum eurhynchum Miq.

ไม้นกค้อ, แก้มช้อน
Xanthophyllum flavescens Roxb.

ชুমแสงลูกยาน, ตีล่อ
Xanthophyllum obscurum A. W. Benn.

วงศ์ชুমแสง XANTHOPHYLLACEAE

ช้างเผือก
Xanthophyllum punctatum Meijden

แสงแดง
Xanthophyllum rufum Benn.

แสงกรูดใบใหญ่
Xanthophyllum wrayi King

พืชดอก
ANGIOSPERMAE

พืชใบเลี้ยงเดี่ยว
MONOCOTYLEDONS

วงศ์บอน ARACEAE

ไม้ล้มลุก อวบน้ำ ลำต้นตรงหรือเถาเลื้อย บางครั้งอิงอาศัยหรือลอยอยู่ในน้ำ มักมีเหง้า น้ำเลี้ยงหรือยางมักเป็นพิษ กระจายเคื่องต่อผิวหนึ่ง บางครั้งทำให้บวมพอง ใบเดี่ยว เรียงสลับหรือเวียนสลับ โคนก้านใบแผ่เป็นกาบหุ้มลำ แผ่นใบบางครั้งจักลึกหรือคล้ายลายฉลุ ช่อดอกตูมมีกาบขนาดใหญ่หุ้มแกนช่อดอกขนาดเล็กอัดรวมกันเป็นแท่ง มีหลายแบบ ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศและแยกเพศ กลีบรวม 4-6 กลีบหรือหายไป เกสรเพศผู้ 2-8 อัน รังไข่ส่วนใหญ่มี 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-3 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลสด

บอนลีนทิง, รัศมีเงิน
Aglaonema nitidum (Jack) Kunth

ว่านชันหมาก
Aglaonema simplex Blume

กะเอาะนาก
Alocasia longiloba Miq.

ARACEAE

วงศ์บอน ARACEAE

แก้วหน้าม้า

Alocasia lowii Hook.

พลูฉีก, ผักหนามย่าน

Amydrium medium (Zoll. & Moritz)
Nicolson

บอนตะขาบ

Anadendrum montanum Schott.

พรรณไม้ป่า

286

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

A

ARACEAE

วงศ์บอน ARACEAE

ระงดกล้าย, ริงูอาการ์
Epipremnum giganteum (Roxb.) Schott

เสน่ห์จันเขี้ยว, บอนเขี้ยว
Homalomena deltoidea Hook. f

เถาพันนาง, พันดงหลวง
Pothos grandispatha Ridl.

ARACEAE

วงศ์บอน ARACEAE

เอาะลอบ, ย่านใบदान
Rhaphidophora korthalsii Schott

ตะขาบเถา, ย่านตะขาบ
Rhaphidophora lobbii Schott

COMMELINACEAE

วงศ์ผักปลาบ COMMELINACEAE

ไม้ล้มลุก อวบน้ำ มีเมือกใสติดมือ ส่วนใหญ่เลื้อยทอดไปตามพื้นดิน ใบเดี่ยว เรียงสลับ กาบใบเชื่อมติดกันเป็นท่อหุ้มลำ ช่อดอกออกตามง่ามใบ หรือตามข้อลำที่ไร้ใบ บางครั้งมีกาบหุ้มช่อดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง และกลีบดอกมีอย่างละ 3 กลีบ เกสรเพศผู้ 6 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2-3 หน่วย ผลชนิดเปลือกแข็งหรือแห้งแตก

เอื้องดอกแดง
Amischotolype griffithii (C. B. Clarke) Hassk.

พรรณไม้ป่า 288 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์ผักปลาบ COMMELINACEAE

ปลาบชน
Cyanotis capitata C. B. Clarke

ระรื่น
Pollia thysiflora (Blume) Steud.

ว่านใจแนบ
Spatholirion oratum Ridl.

วงศ์กวางน CONVALLARIACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับชิดกัน โคนก้านใบเป็นกาบหุ้มลำ ช่อดอกแบบกระจะ ออกที่เหง้า หรือที่ง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศ วงกลีบรวม 6 กลีบ โคนกลีบแยกหรือเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ เกสรเพศผู้ 6 อัน โคนก้านชูอับเรณูติดที่โคนกลีบรวม รังไข่ 1 อัน มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลสดมีเมล็ดตั้งแต่ 1 เมล็ดขึ้นไป

พบในทางเดินศึกษาธรรมชาติบริเวณน้ำตกสิรินธร 1 ชนิด คือ กวางน

กวางน

Tupistra grandis Ridl.

วงศ์เอื้องหมายนา COSTACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้าใต้ดิน ใบเดี่ยว เรียงเวียนซ้อนกันคล้ายบันไดเวียน กาบใบเชื่อมติดกัน เป็นท่อหุ้มลำ ช่อดอกออกที่ปลายยอด ที่โคนต้น หรือที่เหง้า ดอกเรียงชิดกันแน่นบนช่อสมบูรณ์เพศ แต่ละดอกมีใบประดับ 1 ใบ กลีบเลี้ยง 3 กลีบ โคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด กลีบดอก 3 กลีบ กลีบบนใหญ่กว่ากลีบด้านข้าง เกสรเพศผู้ 1 อัน ก้านชูอับเรณูแผ่กว้างเป็นกลีบปาก ขนาดใหญ่และมักมีสีสะดุดตา รั้งไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนมาก ผลแห้งแตก

เอื้องดิน

Costus globosus Blume

COSTACEAE

วงศ์เอื้องหมายนา COSTACEAE

ห้าเหรียญ

Costus malortieanus H. Wendl.

เอื้องหมายนา

Costus speciosus (Koen.) Sm.

พรรณไม้ป่า

292

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

C

CYPERACEAE

วงศ์กก CYPERACEAE

ไม้ล้มลุก มักมีเหง้าใต้ดิน มักมีน้ำมันหอมระเหยกลิ่นเฉพาะตัว ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช้อนเกยชิดกันเป็นสามด้านที่ผิวดิน ไม่มีลิ้นใบ ก้านชูช่อดอกมักเป็นเหลี่ยมสามมุมใบประดับช่อดอกรูปคล้ายใบ ดอกสมบูรณ์เพศ เล็กมาก กลีบรวมลดรูปเป็นเยื่อบางๆ หรือเป็นเส้นขนแข็ง เกสรเพศผู้ 3 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง ไข่อ่อน 1 หน่วย ผลแห้งไม่แตก

หญ้ารังไก่อ

Gahnia tristis Nees

กลอย

Dioscorea hispida Dennst.

D

DIOSCOREACEAE

วงศ์กลอย DIOSCOREACEAE

ไม้ล้มลุก ส่วนใหญ่เป็นเถาเลื้อย มีเหง้าใต้ดิน มักงอกหัวหรือมีรากสะสมอาหาร ใบเดี่ยวหรือใบประกอบรูปมือหรือนิ้วมือ เรียงสลับ แผ่นใบมีเส้นใบหลักหลายเส้นแยกจากโคนใบ ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง ดอกแยกเพศหรือบางครั้งสมบูรณ์เพศ กลีบรวม 6 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 6 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่อง มีไข่อ่อนตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ผลแห้งแตก มีน้อยที่ผลสด มักมี 3 พู หรือเป็นครีบกว้าง

พรรณไม้ป่า

293

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์กง HANGUANACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ
ชิดกัน โคนก้านใบเป็นกาบหุ้มลำช่อดอกออก
ที่ปลายลำ แยกแขนงรอบแกนช่อเป็นชั้นๆ
แต่ละชั้นมีใบประดับใหญ่ ลักษณะคล้ายใบ
ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น วงกลีบรวม 6 กลีบ
เรียงสองชั้นๆ ละ 3 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน
ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้ที่สมบูรณ์ 6 อัน ดอก
เพศเมียมีเกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน 6 อัน รังไข่ 1 อัน
อยู่เหนือฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน
1 หน่วย ผลสด มี 1-3 เมล็ด

พบในประเทศไทย 1 ชนิด คือ กง
Hanguana malayana (Jack.) Merr. พืช
ชนิดนี้มี 2 แบบ คือ แบบที่ลอยอยู่ในน้ำซึ่ง
แทงไหลแตกหน่อเป็นกอใหญ่ และแบบที่ขึ้น
อยู่บนพื้นดินซึ่งมักขึ้นกระจุกกระจายใน
ป่าดิบชื้น

กง, บากง
Hanguana sp.

วงศ์หญ้าดอกคำ HYPOXIDACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับชิดกัน โคนก้านใบเป็นกาบหุ้มลำ ช่อดอกสั้น
มักออกเป็นกระจุกตามง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศ วงกลีบรวม 6 กลีบ เรียง 2 ชั้นๆ ละ 3 กลีบ
โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 3-6 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่อง
มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลมีทั้งผลสดและผลแห้งแตก มีหลายเมล็ด

พบในบริเวณทางเดินศึกษาธรรมชาติ คือ พร้าวนกุ่ม *Curculigo megacarpa* Ridl.

HYPOXIDACEAE

วงศ์หญ้าดอกคำ HYPOXIDACEAE

พรวานกุ่ม
Curculico megacarpa Ridl.

ปุดดิน, เอื้องดอกดิน
Orchidantha siamensis K. Larsen

LOWIACEAE

วงศ์เอื้องดิน LOWIACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ โคนก้านใบเป็นกาบหุ้มลำ ดอกออกเดี่ยวหรือเป็นช่อสั้นๆ ตามง่ามใบ มักบานครั้งละดอก กลีบเลี้ยง 3 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด กลีบดอก 3 กลีบ กลีบคู่ข้างลักษณะคล้ายกลีบเลี้ยงขนาดเล็กมาก กลีบอันล่างแผ่ขยายใหญ่ ลักษณะต่างจากกลีบอื่น เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนหลายหน่วย ปลายก้านชูเกสรเพศเมีย จักเป็นครุย ผลแห้งแล้วแตก มีเมล็ดมาก

พรรณไม้ป่า 295 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์กล้า MARANTHACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงสลับ มักเรียงสองด้านในระนาบเดียวกัน โคนก้านใบแผ่กว้างเป็นกาบหุ้มลำ ปลายก้านใบบวมพองเป็นปมตรงบริเวณที่ต่อกับแผ่นใบ ช่อดอกมีทั้งช่อเดี่ยวและแยกแขนง ออกที่บริเวณโคนต้น เหง้า ปลายยอด ปลายกิ่ง และบางครั้งออกเป็นกลุ่มที่ก้านใบ ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ที่สมบูรณ์ 1 อัน ส่วนอันอื่นเปลี่ยนเป็นกลีบปากหรือคล้ายกลีบดอกขนาดใหญ่ รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลมีทั้งชนิดผลสดและผลแห้งแตก

เร็ดตอง, เร็ดใบใหญ่, กล้าแดง
Phrynium malaccense Ridl.

MARANTHACEAE

วงศ์คล้า MARANTHACEAE

รีแรด
Phrynium terminale Ridl.

คล้า, เบอร์แม
Schumannianthus dichotomus
(Roxb.) Gagnep.

กล้วยป่า
Musa acuminata Colla

MUSACEAE

วงศ์กล้วย MUSACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบเดี่ยว เรียงสลับ หรือเรียงเวียนสลับ กาบใบซ้อนกันแน่นเป็น ลำต้นเทียม ช่อดอกออกที่ปลายลำ มีใบประดับ ขนาดใหญ่หุ้มกลุ่มของดอกซึ่งเรียงเป็นแถวบน แกนช่อดอกเป็นชั้นๆ ดอกสมบูรณ์เพศ วงกลีบรวม 6 กลีบ เรียง 2 ชั้นๆ ละ 3 กลีบ โคนกลีบมักเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 6 อัน ในจำนวนนี้มีเกสรฝ่อ 1 อัน รังไข่ 1 หน่วย อยู่ในฐานดอก มี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน จำนวนมาก ผลสด มีหลายเมล็ด

พรรณไม้ป่า 297 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

วงศ์กล้วย MUSACEAE

กล้วยตั้ง

Musa campestris Becc.

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ไม้ล้มลุก อวบน้ำ ส่วนใหญ่อิงอาศัย มีรากอากาศ มีบ้างที่เกิดตามพื้นดิน โดยมีหัวหรือเหง้าใต้ดิน บางครั้งเป็นเถาเลื้อย ใบเดี่ยว เรียงสลับ ช่อดอกแบบกระจุกหรือแยกแขนง มีน้อยที่ดอกออกเดี่ยว ออกตามปลายลำ ก้านใบ ลำที่ไร่ใบ และหัวหรือเหง้าใต้ดิน ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 3 กลีบ กลีบคู่ข้างมักเชื่อมติดกันหรือบางครั้งเชื่อมติดกันเป็นถุงย้อยลง กลีบด้านบนมักเป็นอิสระ กลีบดอก 3 กลีบ กลีบคู่ข้างคล้ายกัน กลีบล่างสุดมักขยายใหญ่หรือมีลักษณะต่างออกไปเป็นกลีบปากหรือเป็นถุง เกสรเพศผู้มักมี 1 อัน ก้านชูอับเรณูและก้านชูเกสรเพศเมียรวมกันเป็นแผ่นหรือเป็นกาบโค้ง มีเกสรเพศผู้อยู่ตอนปลาย เกสรเพศเมียมักอยู่ด้านใต้ถ่วงลงมา รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแห้งแตก มีเมล็ดมาก

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องกุหลาบเดือยไก่อ
Aerides odorata Lour.

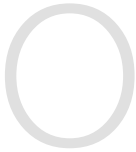
เอื้องใบเฟิน
Agrostophyllum bicuspidatum J. J. Sm.

เอื้องปีกไก่อใหญ่
Agrostophyllum longifolium (Blume) Rchb. f.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องท้องปลิง, เกตุคมรกต
Appendicula anceps Blume

หางแมงเงา
Appendicula cornuta Blume

ตะขาบใหญ่
Appendicula hexandra (Koenig) J. J. Sm.

พรรณไม้ป่า	300	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ตะขาบหิน, ตะขาบแดง
Appendicula undulata Blume

เอื้องแมลงปอ
Arachnis flosaeris (L.) Rchb. f.

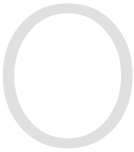

อีโลปิ้ง, หญ้าจิ้มฟันควาย
Arundina graminifolia (D. Don) Hochr.
subsp. *graminifolia*

พรรณไม้ป่า 301 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

หงส์เหิน, เหินฟ้า
Ascochilus siamensis Rild.

กล้วยไม้ดิน, รอตันกลอ
Bromheadia finlaysoniana (Lindl.)
Rchb. f.

พัดแดง
Bulbophyllum corolliferum J. J. Sm.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ปากนกฮ้าง

Bulbophyllum membranaceum Teijsm. et Binnend.

เอื้องตาสีงห์

Bulbophyllum polystictum Ridl.

พรรณไม้ป่า

303

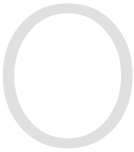
ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องเกล็ดมณี

Bulbophyllum vermiculare Hook. f.

ว่านจุกดอกขาว

Calanthe ceciliae Rchb. f.

พรรณไม้ป่า

304

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

อ้วดดอกไม้วง, บุษรงลีมรัง
Calanthe masuca (Don) Lindl.

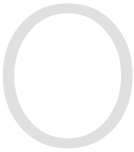
ว่านจุกเหลือง, ว่านพร้าวดอกเหลือง
Calanthe pulchra (Blume) Lindl.

ว่านพร้าวดอกเหลือง
Calanthe sylvatica (Thouars) Lindl.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

อ้วดดอกขาว, ฟุ่มข้าวตอก
Calanthe triplicata (Willemet) Ames

เอื้องนกแก้ว
Claderia viridiflora Hook. f.

เอื้องหัวแหวน
Coelogyne carneae Hook. f.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องมัน
Coelogyne cumingii Lindl.

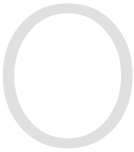
เอื้องจ้อกวอก
Coelogyne septemcostata J. J. Sm.

เอื้องนกแก้ว
Coelogyne sp.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องหมาก

Coelogyne trinervis Lindl.

เอื้องสามดอก

Coelogyne viscosa Rchb. f.

พรรณไม้ป่า

308

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องลิลา, ว่านทางหนูมาน
Corymborkis veratifolia (Reinw.) Blume

กะเรกะร้อนปากเปิด
Cymbidium findlaysonianum Lindl.

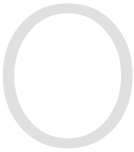
ทางนกลีง
Dendrobium carnosum (Blume)
Rchb. f.

เอื้องมะลิ, หวายตะมอย
Dendrobium crumenatum Sw.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ถุงทอง
Dendrobium erosum (Blume) Lindl.

เอื้องแผงใบใหญ่
Dendrobium grande Hook. f.

หาวายลีแป
Dendrobium kelsallii Ridl.

เอื้องไผ่
Dendrobium lagarum Seidenf.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

หวายคำใต้
Dendrobium metachilinum Reichb. f.

เอื้องเตี๋ย
Dendrobium panduriferum Hook. f.

เปี้ยชมพู
Dendrobium rhodostete Ridl.

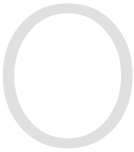

กุหลาบเบตง
Dendrobium roseatum Ridl.

พรรณไม้ป่า 311 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องแบนปากตัด

Dendrobium epsilon Seidenf.

เอื้องต่อ

Dendrochilum viride Seidenf.

เอื้องแอบ

Didymoplexiella ornata (Ridl.) Garay

ว่านกำงปลา, เฌียงปลาตุ๊ก

Dilochia wallichii Lindl.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องกระ

Dipodium pictum (Lindl.) Rchb. f.

เอื้องแสด

Eria crassipes Ridl.

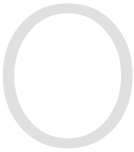

สร้อยมณี

Eria pachystachya Lindl.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ประจำร้อย
Eria pellipes Hook. f.

เอื้องวงช้าง
Eria robusta (Blume) Lindl.

พรรณไม้ป่า	314	ฮาตา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ข่าไก่ใบแหลม
Flickingeria angustifolia (Blume)
A. D. Hawkes

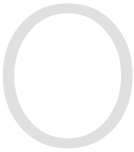
กูดหิน, เอื้องข้างน้ำ
Flickingeria fimbriata (Blume)
A. D. Hawkes

เอื้องไร่ใบ, กะไม้ตาย
Galeola altissima (Blume) Rchb. f.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เถาแดง
Galeola nudiflora Lour.

กลีบติดดิน
Gastrodia javanica (Blume) Lindl.

ว่านเพชรหึง, ว่านหางช้าง
Grammatophyllum speciosum Blume

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

อังกูรพัตร, เอื้องเล่นลม
Grosourdyia appendiculata (Blume) Rchb. f.

ว่าวพระร่วง
Habenaria sumatrana (Schltr.) Schltr.

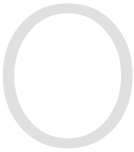

เอื้องพู่ธรณี
Lecanorchis multiflora J. J. Sm.

พรรณไม้ป่า 317 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เปราะนง, เปราะนงดอกเหลือง
Liparis gibbosa Finet

ว่านน้ำทอง, ว่านร้อนทอง
Ludisia discolor (Ker Gawl.) A. Rich.

หวายเข็ม, เอื้องแมลงปอ
Micropera pallida (Roxb.) Lindl.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

เอื้องพร้าวดง, จุกสามสี่
Phaius indochinensis Seidenf. & Ormerod

เอื้องพร้าว
Phaius tankervilleae (Banks ex L'He'r.)
Blume

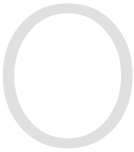
ช้างดำ
Pimatocalpa linealifolia Seidenf.

เอื้องหัวแหวนใหญ่
Plocoglottis gigantea (Hook. f.) J. J. Sm.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ตานตะขาบ

Podochilus lucescens Blume

ปิ่นสามสี, ปิ่นโนรา

Pomatocalpa diffusum Breda

พรรณไม้ป่า

320

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

พวงชมพู

Pomatocalpa kunstleri (Hook. f.) J. J. Sm.

ว่านจุกเหลือง, จุกดอกเหลือง

Spathoglottis gracilis Rolfe ex Hook. f.

พรรณไม้ป่า

321

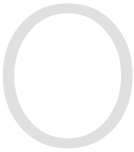
ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ว่านจุก, เอื้องพริ้ว
Spathoglottis plicata Blume

เอื้องเสือโคร่ง
Staurochilus fasciatus (Rchb. f.) Ridl.

เอื้องพริ้วเล็ก
Tainia paucifolia (Breda) J. J. Sm.

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ตะขาบเหือง
Thrixspermum centipeda Lour.

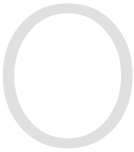

ตานตะขาบ
Thrixspermum duplocallosum Holtt.

พรรณไม้ป่า 323 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

ORCHIDACEAE

วงศ์กล้วยไม้ ORCHIDACEAE

ตะขาบขาว

Thrixspermum ridleyanum Schltr.

แก้วโกเมน, เอื้องขนแดง

Trichotosia vestita (wall. ex Lindl.) Kraenzl.

เอื้องกระเปาะ, เอื้องหัวแหวน

Zeuxine affinis Benth.

พรรณไม้ป่า

324

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้เถา ลำต้นมีข้อ และปล้องชัดเจน บางครั้งมีหนาม มีทั้งลำเดี่ยว และแตกกอ มีน้อยที่แตกกิ่ง ใบประกอบ มีทั้ง รูปมือและรูปขนนก มีน้อยที่คล้ายใบเดี่ยว เรียงสลับ โคนก้านใบแผ่ขยายเป็นกาบ ซึ่งมัก เชื่อมติดกันหุ้มคอยอด หรือมีรกเป็นเส้นใย เหนียวคล้ายร่างแหที่ขอบกาบ มีหลายสกุล ที่กาบใบและก้านใบมีหนาม ช่อดอกมักมี ขนาดใหญ่ แยกแขนง มีกาบหุ้มช่อดอก และช่อแขนง ออกตามง่ามใบหรือด้านข้างลำ ที่ไร่ใบ และที่ปลายลำ ดอกสมบูรณ์เพศหรือ แยกเพศ วงกลีบรวมมักมี 6 กลีบ เรียง 2 ชั้นๆ ละ 3 กลีบ เกสรเพศผู้ 3-6 อัน รังไข่อยู่เหนือ ฐานดอก มักเชื่อมกันเป็น 3 พู มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลสดหรือแห้ง ส่วนใหญ่มี 1 เมล็ด

หมากหอม

Areca triandra Roxb.

หมากสี่หวี, หมากตุนกู

Areca tunku J. Dransf. et C. K. Lim

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

ศรีสยาม
Arenga hookeriana (Becc.) Whitmore

ตาว, ฉก
Arenga pinnata (Wurmb) Merr.

ลั้งกั๊บ, ลากะ
Arenga westerhoutii Griff.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

ช้างไห้

Borassodendron machadonis (Ridl.) Becc.

หวายตะค้ำน้ำ

Calamus axillaris Becc.

จากเขา, จากจำ

Calamus castaneus Griff.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายนั่ง

Calamus concinnus Mart.

หวายขม, หวายเหี่ยว

Calamus diepenhorstii Miq.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายพระราม
Calamus exilis Griff.

หวายไล่ไก่
Calamus holthumii Furtado

หวายหิน, รอดแตบาคู
Calamus insignis Griff.

หวายเล็ก
Calamus javensis Blume

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายขาว, หวายกริยา
Calamus laevigatus Mart.

หวายข้อดำ
Calamus manan Miq.

หวายนั่งหัวเดียว
Calamus sedens J. Dransf.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายเต็ง
Calamus speciosissimus Furtado

หวายชมเขา
Calamus viridispinus Becc.

เต่าร้างยักษ์
Caryota kiriwongensis Hodel

เต่าร้างแดง
Caryota mitis Lour.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายน้ำ, หวายช้าง
Daemonorops angustifolia (Griff.) Mart.

หวายขี้ไก่
Daemonorops brachystachys Furtado

หวายขี้เป็ด
Daemonorops didymophyllus Becc.

หวายนั่ง
Daemonorops kunstleri Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายลูกแดง
Daemonorops propinqua Becc.

หวายพนขนหนอน
Daemonorops sabut Becc.

หวายตาปลา, หวายหวี
Daemonorops verticillaris (Griff.) Mart.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หลุมพี
Eleiodoxa conferta (Griff.) Burret

จากเขา, ซื่อแด
Eugeissona triste Griff.

หมากแฝด
Iguanura bicornis Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หมากข้าวสาร, หมากเจ
Iguanura polymorpha Becc.

หมากตอกใบใหญ่
Iguanura wallichiana (Mart.) Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

บังสุรย์

Johannesteijsmannia altifrons (Rchb. f. et Zoll.) H. E. Moore

พระยาถกลาง

Keriodoxa elegans J. Dransf.

หวายสะเดาใหญ่

Korthalsia laciniosa (Griff.) Mart.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หวายเดาหนุ
Korthalsia rigida Blume

หวายกุ่ม
Korthalsia scortechinii Becc.

ตาลเดี่ยว
Licuala glabra Griff.

กะพ้อน้ำมัน
Licuala kunstleri Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หมากกุเด็น, พญากุเด็น
Maxburretia gracilis (Burret) J. Dransf.

หวายช้าง, แลกาเยาะ
Myrialepis paradoxa (Kurz) J. Dransf.

หมากงาช้างโทน
Nenga macrocarpa Scort. ex Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หมากงาช้าง
Nenga pumila (Mart.) H. Wendl.

หลาวชะโอนเขา
Oncosperma horridum (Griff.) Scheff.

หมากพน
Orania sylvicola (Griff.) H. E. Moore

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

กะเปา
Pholidocarpus macrocarpus Becc.

หมากบालา
Pinanga bowiana Hodel

หมากเจ, หมากหวิง
Pinanga disticha (Roxb.) Blume ex H. Wendl.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หมากงาช้างยักษ์, หมากบาหลี
Pinanga malaiana (Mart.) Scheff.

หมากแจ้
Pinanga polymorpha Becc.

หมากงาช้างเขา
Pinanga scortechinii Becc.

วงศ์ปาล์ม (หมากและหวาย) PALMAE

หมากเจบาลา, ปาล์มหางปลา
Pinanga simplisifrons (Miq.) Becc.

หวายกำพวด, หวายปู่เจ้า
Plectocomia elongata Blume

ระกำเขา
Salacca stolonifera Hodel

ระกำ
Salacca wallichiana C. Mart.

วงศ์ลำเจียก PANDANACEAE

ไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถา มักมีรากค้ำยัน และแตกกิ่ง ลำต้นมีรอยเป็นวงซึ่งเกิดจาก กาบใบใบเดี่ยว เรียงสลับ ซ้อนกันเป็น 3 ระบาย เวียนเป็นเกลียว กาบใบกว้างหุ้มลำ ช่อดอก แบบแยกแขนง มีกาบหุ้มช่อดอกและช่อแขนง ออกตามง่ามใบและที่ปลายกิ่ง ช่อดอกเพศ ผู้และช่อดอกเพศเมียอยู่ต่างต้น ดอกมัก เรียงชิดกันเป็นแท่งบนช่อย่อยหรือช่อแขนง ไม่มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก ดอกเพศผู้มี เกสรเพศผู้จำนวนมาก ดอกเพศเมียมีรังไข่ จำนวนมากเชื่อมติดกัน อยู่เหนือฐานดอก รังไข่แต่ละอันมีตั้งแต่ 1 ช่องขึ้นไป มีจำนวน ไข่อ่อนไม่แน่นอน ผลออกรวมกันเป็นกลุ่ม ผนังผลเปื่อยติดกัน

เตยย่าน

Freycinetia sumatrana Hemsl.

เตยหนู

Pandanus humilis Lour.

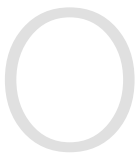

วงศ์ลำเจียก PANDANACEAE

เตยทะเล

Pandanus unicornatus H. St. John

วงศ์หญ้า GRAMINEAE (POACEAE)

ไม้ล้มลุก มักมีเหง้า ลำต้นมีข้อและปล้องชัดเจน ภายในปล้องมักกลวง ใบเดี่ยว เรียงสลับ กาบใบมักยาวหุ้มปล้อง ปลายกาบมีเส้นใบรูปต่างๆ เช่น เป็นแผ่นเรียบ หยัก เป็นริ้ว หรือเป็นขน ข้อดอกแบบแยกแขนง ออกที่ปลายยอด ข้อแขนงหรือข้อย่อยหุ้มด้วยใบประดับ ลักษณะคล้ายเกล็ดขนาดเล็กเรียงซ้อนสลับกัน ดอกส่วนใหญ่สมบูรณ์เพศ หุ้มด้วยกาบบางๆ ขนาดเล็ก เกสรเพศผู้มักมี 1-6 อัน มีน้อยที่มีเกสรเพศผู้มาก รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อน 1 หน่วย ผลส่วนใหญ่เป็นผลแห้ง

GRAMINEAE (POACEAE)

วงศ์หญ้า GRAMINEAE (POACEAE)

หญ้าไผ่, เหล็กนกค่อม
Leptaspis urceolata R. Br.

พง
Neyraudia reynaudiana (Kunth)
H. Keng ex Hitchc.

ไผ่ป่า
Schizostachyum longispiculatum Kurz

หญ้าแฝก
Themeda trianda Forssk.

พรรณไม้ป่า 345 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

GRAMINEAE (POACEAE)

วงศ์หญ้า GRAMINEAE (POACEAE)

ตองกง, หญ้าไม้กวาด, หญ้ายุง
Thysanolaena maxima Kuntze

SMILACACEAE

วงศ์ห้วยขาขาวเย็น SMILACACEAE

ไม้ล้มลุก ส่วนใหญ่เป็นเถาเลื้อย มีเหง้า ลำต้นมักมีหนาม มีน้อยที่เป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ใบเดี่ยว มักเรียงสลับ โคนก้านใบแผ่เป็นกาบ มักมีระยางค์เกี่ยวพันเกาะไม้อื่น 1 คู่ แผ่นใบมีเส้นใบหลัก 3-5 เส้น ช่อดอกแบบแยกแขนง ออกตามง่ามใบและปลายกิ่ง ช่อแขนงหรือช่อย่อยมักเป็นแบบซี่ร่ม ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น มีน้อยที่สมบูรณ์เพศ กลีบรวม 6 กลีบ เรียงสองชั้นๆ ละ 3 กลีบ เกสรเพศผู้มักมี 6 อัน รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มักมี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 1-2 หน่วย ผลสดมี 1-3 เมล็ด

พรรณไม้ป่า	346	ฮาလာ-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

S

SMILACACEAE

วงศ์ห้วยยาข้าวเย็น SMILACACEAE

ห้วยยากำลัง, ไอไข่เหล็ก
Smilax callophylla Wall. ex A. DC.

เขื่องใหญ่, เขื่องลูกแดง
Smilax megacarpa A. DC.

เครือห้วยยา
Smilax sp.

วงศ์หนอนตายหยาก STEMONACEAE

ไม้ล้มลุก มีรากสะสมอาหาร หัว หรือเหง้า ลำต้นตรงหรือเป็นเถาเลื้อย ใบเดี่ยว เรียงสลับ ออกตรงข้ามกัน หรือเรียงเป็นวงรอบข้อ โคนก้านใบมักแผ่เป็นกาบหุ้มลำ บางครั้งใบลดรูปเป็นเกล็ด ช่อดอกแบบกระจุก หรือแบบซี่ร่ม บางครั้งมี 1-2 ดอก ออกตามง่ามใบ ดอกสมบูรณ์เพศ มีน้อยที่แยกเพศ วงกลีบรวม 4 กลีบ เรียง 2 ชั้นๆ ละ 2 กลีบ เกสรเพศผู้ 2 คู่ โคนก้านชูอับเรณูมักเชื่อมติดกัน ปลายอับเรณูมีระยางค์หรือเป็นติ่ง รังไข่ 1 อัน อยู่เหนือฐานดอก มี 1 ช่อง มักมีไข่อ่อนหลายหน่วย ผลแห้งแตกเป็น 2 ฝา มักมีหลายเมล็ด

พริกนก

Stichoneuron caudatum Ridl.

วงศ์เนรพูลี TACCACEAE

ไม้ล้มลุก มีเหง้า บางครั้งมีหัวสะสมอาหาร ใบเดี่ยวหรือจากรูปนิ้วมือ บางครั้งจักเป็นริ้วๆ จำนวนมาก เรียงเวียนสลับชิดกัน โคนก้านใบแผ่เป็นกาบ ช่อดอกส่วนใหญ่แบบซี่ร่ม ออกที่ปลายลำ ก้านใบ หรือเหง้า ที่ปลายก้านช่อมีใบประดับขนาดใหญ่รูปคล้ายใบ และมักมีระยางค์คล้ายเส้นด้ายจำนวนมาก ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบรวม 6 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย เกสรเพศผู้ 6 อัน ฝังอยู่ในฐานดอก มี 1 ช่อง มีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลสด มีหลายเมล็ด หายากที่ผลแห้งแตก

ถักีนางครวญ, ว่านพังพอน
Tacca integrifolia Ker Gawl.

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ไม้ล้มลุก บางครั้งอิงอาศัย มักมีเหง้า มีกลิ่นหอมฉุนเฉพาะตัว ใบเดี่ยว เรียงสลับ ในระนาบเดียวกัน หรือเรียงเวียนสลับ กาบใบยาวซ้อนกันแน่น ชูขึ้นเหนือพื้นดินคล้ายลำต้น ปลายกาบใบมีลิ้นใบเป็นแผ่นหรือเป็นริ้วบางๆ ช่อดอกมีหลายแบบ เช่น กระจุก กระจง หรือแยกแขนง มักมีใบประดับขนาดใหญ่ ออกที่ปลายลำ ก้านใบ หรือจากเหง้า ดอกสมบูรณ์เพศ โคนกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ ปลายแยก 3 แฉก กลีบดอก 3 กลีบ เชื่อมติดกัน เป็นหลอดเรียวยาว มักยาวกว่ากลีบเลี้ยง เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 1 อัน เกสรเพศผู้เป็นหมัน 2 อัน เปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก รังไข่ 1 อัน อยู่ในฐานดอก มี 1-3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อนจำนวนมาก ผลแก่มักแตกตามยาว มีเมล็ดมาก

ปุดหนู

Alpinia javanica Blume

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ข่าป่า
Alpinia malaccensis (Burm.) Roscoe

ข่าป่า, ข่าน้ำ, แขน
Alpinia mutica Roxb.

ปุดชน
Alpinia rafflesiana Wall. ex Baker

เร่วเขย่ง
Amomum spiceum Ridl.

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

กระวาน
Amomum testaceum Ridl.

เร่ว, กระวานป่า
Amomum uliginosum K. D. Koenig

กระชายป่า
Boesenbergia curtisii (Baker) Schltr.

พรรณไม้ป่า	352	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

กระเทียมแดง
Boesenbergia prainiana (Baker) Schltr.

กระชายหลวง
Boesenbergia regalis Kharuk.
& Tohdam

กระชายดง
Camptandra parvula (king ex Baker) Ridl.

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ปุดกระวาน
Elettariopsis smithiae Y. K. Kam

ปุดชมพู
Etlingera apus-hang C. K. Lim

กาหลาล້วย
Etlingera comeri J. Mood et H. Ibrahim

พรรณไม้ป่า 354 ฮาลา-บาลา
Hala-Bala Hala-Bala

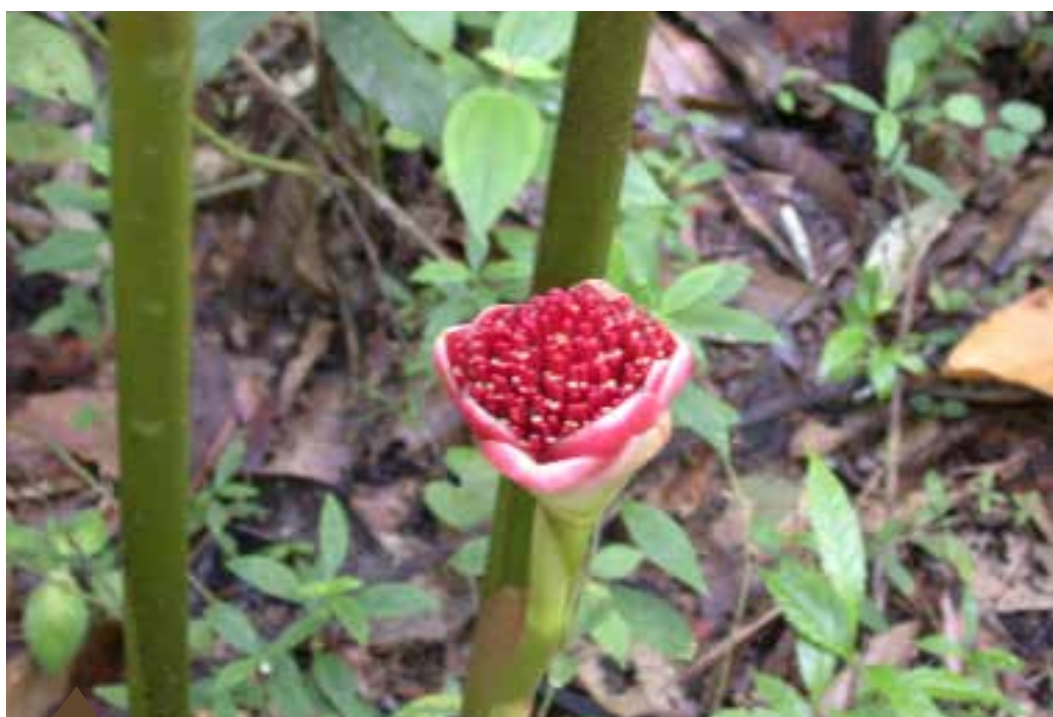
วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

กะลา, กาทลา
Etlingera elatior (Jack) R. M. Sm.

กะลาขาว, กาทลาขาว
Etlingera elatior (Jack) R. M. Sm.

กาทลาหอม
Etlingera fulgens (Ridl.) C. K. Lim

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ปุดดิน

Etilingera littoralis (Koenig) Giseke

กะลาขี้แมว

Etilingera maingayi (Baker) R. M. Sm.

ปุดก้านเหลือง

Etilingera rubrolutea (Baker) C. K. Lim

พรรณไม้ป่า

356

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

กาหลอ
Etlingera venusta (Ridl.) R. M. Sm.

ปุดก้านยาว
Geostachys decurvata (Baker) Ridl.

ปุดยุง
Globba pendula Roxb.

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

กระเทียมลิง

Globba schomburgkii Hook. f.

มหาหงส์

Hedychium coronarium J. Koenig

ปุดเดือน, ว่านสาวกอด

Hedychium longicomutum Griff.
ex Baker

พรรณไม้ป่า

358

ฮาตา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ปุดเขย่ง
Hornstedtia scyphifera (Koenig) Steud.

เปราะอะป่า
Kaempferia pulchra (Ridl.) Ridl.

ชมพูกาหลง
Scaphochlamys klossii (Ridl.) Holttum

พรรณไม้ป่า	359	ฮาลา-บาลา
Hala-Bala		Hala-Bala

ZINGIBERACEAE

วงศ์ขิงข่า ZINGIBERACEAE

ไพลใต้

Zingiber peninsulare I. Theilade

กระทือช้าง

Zingiber spectabile Miq.

ปุดหวาน

Zingiber wrayi Ridl.

พรรณไม้ป่า

360

ฮาลา-บาลา

Hala-Bala

Hala-Bala

บรรณานุกรม
REFERENCES

จำลอง เพ็งคล้าย และคณะ 2549 พรรณไม้วงศ์ไม้ก่อของไทย โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT) 320 หน้า

ขวลิต นิยมธรรม และคณะ 2541 ปาล์ม โครงการสวนปาล์มเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 143 หน้า

ขวลิต นิยมธรรม และคณะ 2543 พันธุ์ไม้ในป่าฮาลา-บาลา โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า สวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้ พื้นที่ส่วนที่ 2 จังหวัดยะลา และนราธิวาส 151 หน้า

ณพพร ดำรงศิริ 2536 พฤกษอนุกรมวิธาน (Taxonomy of Vascular Plants) ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ 770 หน้า

บำรุง ครุگانันต์ 2548 พืชวงศ์ขิงในป่าฮาลา-บาลา โครงการจุฬารณย์พัฒนา 7 จังหวัดยะลา 80 หน้า

ปิยะ เฉลิมกลิ่น 2544 พรรณไม้วงศ์กระดังงา สำนักพิมพ์บ้านและสวน ชุดไม้ดอกไม้ประดับ ลำดับที่ 29, กรุงเทพฯ 368 หน้า

ปิยะ เฉลิมกลิ่น 2545 แมกโนเลียเมืองไทย สำนักพิมพ์บ้านและสวน ชุดไม้ดอกไม้ประดับ ลำดับที่ 30, กรุงเทพฯ 185 หน้า

มานพ ผู้พัฒนา และสุน อภินันทพงษ์ 2548 เส้นทางศึกษาป่าธรรมชาติ ฮาลา-บาลา โครงการจุฬารณย์พัฒนา 7 จังหวัดยะลา 83 หน้า

ราชบัณฑิตยสถาน 2546 ศัพท์พฤกษศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (แก้ไขเพิ่มเติม) 300 หน้า

สุน อภินันทพงษ์ 2548 พรรณไม้ป่ากินได้ ในป่าฮาลา-บาลา โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า สวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้ พื้นที่ส่วนที่ 2 จังหวัดยะลา และนราธิวาส 71 หน้า

ส่วนพฤกษศาสตร์ กรมป่าไม้ 2544 ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันท์ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) 810 หน้า

Airy Shaw, H. K. 1973 J. C. Willis's A Dictionary of the Flowering Plants and Ferns, eighth edition. Cambridge at the University Press, London. 1,245 pp.

Barlow, B. A. 2002. LORANTHACEAE & VISCACEAE. Flora of Thailand 7, 4: 665-719. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

Chayamarit, K. 1991. CAPPARACEAE. Flora of Thailand 5, 3: 241-271. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

Chayamarit, K & Van Welzen, P. C. 2005. EUPHORBIACEAE. Flora of Thailand 8, 1: 1-303. The Forest Herbarium, DNP, Bangkok, Thailand.

Cockburn, P. F. 1972. ERYTHROXYLACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 194-195. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.

Cockburn, P. F. 1972. FAGACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 196-232. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.

- Cockburn, P. F. 1972. LINACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 305-308. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Corner, E. J. H. 1951. Wayside Tree of Malaya 1: 1-772. The Government Printing Office, Singapore.
- De Wilde, W. J. J. O. 2002. MYRISTICACEAE. Flora of Thailand 7, 4: 720-777. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Dransfield, J. 1979. A Manual of the Rattans of the Malay Peninsula. Malayan Forest Records no 29. Forest Department, Ministry of Primary Industries Malaysia. 270 pp.
- Esser, H.-J. & Jebb, M. 2005. ARALIDACEAE. Flora of Thailand 9, 1: 7-9. Nation Park, Wildlife and Plant Conservation Department, Bangkok.
- Everett, B. & Whitmore, T. C. 1973. LYTHRACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 276-280. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Forman, L. L. 1991. MENISPERMACEAE. Flora of Thailand. 5, 3: 300-365. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Griffin, O. & Parnell, J. 1997. LOGANIACEAE. Flora of Thailand 6, 3: 197-225. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Hansen, B. 1992. BALANOPHORACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 177-181. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Hansen, B. 1992. RAFFLESIIACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 182-184. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Henderson, M. R. 1974. Malayan Wild Flowers (Dicotyledons). The Malayan Nature Society, Kuala Lumpur. 478 pp.
- Henderson, M. R. 1974. Malayan Wild Flowers (Monocotyledons). The Malayan Nature Society, Kuala Lumpur. 357 pp.
- Hill, D. & Vatcharakarn, P. 1998. The Cycads of Thailand. The Palms and Cycads of Thailand : 178-190. Nong Nooch Tropical Garden, Thailand.
- Hodel, D. R. & Vatcharakorn, P. 1998. The Palms of Thailand. The Palms and Cycads of Thailand: 1-177. Nong Nooch Tropical Garden, Thailand.
- Hoogland, R. D. 1989. ACTINIDIACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 1-8. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Hoogland, R. D. 1972. DILLENIIACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 95-108. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

- Hou, D. 1970. RHIZOPHORACEAE. Flora of Thailand. 2, 1: 5-15. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Kanis, A. 1970. OCHNACEAE. Flora of Thailand. 2, 1: 24-30. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Keng, H. 1989. COMPOSITAE. Tree Flora of Malaya 4: 69-71. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Keng, H. 1972. CONIFERAE. Tree Flora of Malaya 1: 39-53. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Keng, H. 1972. ILLICACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 115-116. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Keng, H. 1975. MAGNOLIACEAE. Flora of Thailand. 2, 3: 251-267. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Keng, H. 1973. MAGNOLIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 281-294. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Keng, H. 1972. SAURAUACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 109-111. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Keng, H. 1972. THEACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 142-158. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Keng, H. 1978. THEACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 275-296. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kiew, R. 1978. AQUIFOLIACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 1-9. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kiew, R. 1989. OLEACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 285-291. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1972. ALANGIACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 56-60. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1989. ANACARDIACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 9-57. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1972. ANNONACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 61-99. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. BIGNONIACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 36-44. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.

- Kochummen, K. M. 1972. BOMBACACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 100-120. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1972. BURSERACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 121-155. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. & Whitmore, T. C. 1972. CELASTRACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 156-171. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1972. COMBRETACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 172-178. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. CONNARACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 47-52. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. CORNACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 53-55. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1972. DILLENIACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 183-193. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1973. HYPERICACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 248-252. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. ICACINACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 108-118. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1989. LAURACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 98-178. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1973. LOGANIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 267-275. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. MORACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 119-168. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. MYRTACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 169-254. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1973. PROTEACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 311-320. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1989. RHIZOPHORACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 302-323. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1973. SIMAROUBACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 345-352. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.

- Kochummen, K. M. 1973. STERCULIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 353-382. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. SYMPLOCACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 266-274. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1973. TILIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 392-412. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Kochummen, K. M. 1978. VERBENACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 297-313. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Koyama, T. 1975. SMILACACEAE. Flora of Thailand. 2, 3: 211-250. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K. & De Vogel, E. F. 1972. APOSTASIACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 131-138. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K. & Saksuwan Larsen, S. 2006. Gingers of Thailand. Queen Sirikit Botanic Garden, The Botanical Garden Organization, Thailand. 184 pp.
- Larsen, K. 1972. HANGUANACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 164-166. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K. 1997. IXONANTHACEAE. Flora of Thailand 6, 3: 189-191. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K, et al. 1984. Leguminosae-Caesalpinioideae. Flora of Thailand 4, 1: 1-129. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K. 1972. LOWIACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 170-171. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Larsen, K. & Hu, C. 1996. MYRSINACEAE. Flora of Thailand 6, 2: 81-178. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Latiff, A. 1989. RHAMNACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 297-301. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Latiff, A. 1989. VITACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 479-483. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Mabberley, D. J. 1989. MELIACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 199-259. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Maxwell, J. F. 1989. MELASTOMATAACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 179-198. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.

- Middleton, D. J. 1999. APOCYNACEAE. Flora of Thailand 7, 1: 1-153. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Na Songkhla, B. 1987. PROTEACEAE. Flora of Thailand 5, 1: 106-120. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- NG, F. S. P. 1989. CONVOLVULACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 72-77. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1989. CRYPTERONIACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 78-81. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1978. EBENACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 56-94. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1989. ELAEOCARPACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 82-97. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1978. ERICACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 95-107. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1973. ILLICIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 253-265. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1972. JUGLANDACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 233-236. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lauds, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1978. OCHNACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 255-261. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1972. POLYGALACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 351-366. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1972. SAPOTACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 388-439. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1972. TRIGONIACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 449-450. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- NG, F. S. P. 1978. VIOLACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 314-321. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Nielsen, I. C. 1985. Leguminosea. Flora of Thailand 4, 2: 131-222. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Nooteboom, H. P. 1981. SIMAROUBACEAE. Flora of Thailand. 2, 4: 439-447. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

- Nooteboom, H. P. 1981. SYMPLOCACEAE. Flora of Thailand. 2, 4: 448-464. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Parnell, J & Chantaranothai, P. 2002. MYRTACEAE. Flora of Thailand 7, 4: 778-914. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Peterson, B. 1997. THYMELAEACEAE. Flora of Thailand 6, 3: 226-245. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 2005. BOMBACACEAE. Flora of Thailand 9, 1: 10-32. The Forest Herbarium, DNP, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 1981. EBENACEAE. Flora of Thailand. 2, 4: 281-392. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 1981. ELAEOCARPACEAE. Flora of Thailand. 2, 4: 405-438. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand
- Phengklai, P. 1975. GNETACEAE. Flora of Thailand. 2, 3: 204-210. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 1981. IRVINGIACEAE. Flora of Thailand. 2, 4: 398-399. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, P. 1975. PODOCARPACEAE. Flora of Thailand. 2, 3: 197-203. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 1993. TACCACEAE. Flora of Thailand 6, 1: 1-9. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Phengklai, C. 1993. TILIACEAE. Flora of Thailand 6, 1: 10-80. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Pooma, R. et al. 2005. A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand. The Forest Herbarium, DNP, Bangkok, Thailand. 193 pp.
- Putz, F. E. & NG, F. S. P. 1978. STYRACACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 262-265. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Ridley, H. N. 1922-1925. The Flora of the Malay Peninsula 1-5. L. Reeve & Co., Ltd., London.
- Santisuk, T. 1987. BIGNONIACEAE. Flora of Thailand 5, 1: 32-66. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Santisuk, T. 1992. CRYPTERONIACEAE. Flora of Thailand 5, 4: 431-432. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

- Santisuk, T. 1992. SONNERATIACEAE. Flora of Thailand 5, 4: 434-441. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Saw, L. G. 1989. URTICACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 472-478. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Seidenfaden, G. & Wood, J. J. 1992. The Orchids of Peninsular Malaysia and Singapore. The Royal Botanic Gardens, Kew & Botanic Gardens, Singapore. 779 pp.
- Sleumer, H. 1970. ICACINACEAE. Flora of Thailand. 2, 1: 75-92. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Sinclair, J. 1955. A Revision of the Malayan Annonaceae. The Gardens' Bulletin Singapore 14, 2: 149-477.
- Simpson, D. A. & Koyama, T. 1998. CYPERACEAE. Flora of Thailand 6, 4: 247-485. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Sirirugsa, P. 1991. MALPIGHIACEAE. Flora of Thailand. 5, 3: 272-299. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Smitinand, T. 1972. CYCADACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 185-192. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Soepadmo, E. 1973. ULMACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 413-423. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Stone, B. C. 1978. ARALIACEAE. Tree Flora of Malaya 3: 10-35. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Stone, B. C. 1989. MYRSINACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 264-284. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Stone, B. C. 1972. RUTACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 367-387. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Tagawa, M. & Iwatsuki, K. 1989. PTERIDOPHYTES. Flora of Thailand. 3: 1-639. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Van Welzen, P. C. & Chaiyamarit, K. 2007. EUPHORBIACEAE. Flora of Thailand 8, 2: 305-592. The Forest Herbarium, DNP, Bangkok, Thailand.
- Van Welzen, P.C. 1999. SAPINDACEAE. Flora of Thailand 7, 1: 169-250. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Vercourt, B. 1992. CHLORANTHACEAE. Flora of Thailand 5, 4: 424-430. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.

- Vidal, J. E. 1972. CONNARACEAE. Flora of Thailand. 2, 2: 117-130. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Vidal, J. E. 1970. ROSACEAE. Flora of Thailand. 2, 1: 31-74. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Whitmore, T. C. 1973. APOCYNACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 3-24. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. CAPPARIDACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 25-26. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1972. CUNONIACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 179-180. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. EUPHORBIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 34-136. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. FLACOURTIACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 137-161. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1972. GNETACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 54-55. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. GUTTIFERAE. Tree Flora of Malaya 2: 162-236. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. HAMAMELIDACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 237-243. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. LECYTHIDACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 257-566. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1972. LEGUMINOSAE. Tree Flora of Malaya 1: 237-304. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1972. MYRISTICACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 315-345. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. Palms of Malaya. Oxford University Press, London. 129 pp.
- Whitmore, T. C. 1973. ROSACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 321-340. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. SANTALACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 341-344. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.

- Whitmore, T. C. 1972. SONNERATIACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 442-445. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1972. STAPHYLEACEAE. Tree Flora of Malaya 1: 446-448. Forest Department, Ministry of Agriculture and Lands, Malaysia.
- Whitmore, T. C. 1973. THYMELAEACEAE. Tree Flora of Malaya 2: 383-391. Forest Department, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Wong, K. M. 1989. RUBIACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 324-425. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.
- Yamazaki, T. 1990. SCROPHULARIACEAE. Flora of Thailand 5, 2: 139-238. The Forest Herbarium, RFD, Bangkok, Thailand.
- Yap, S. K. 1989. SAPINDACEAE. Tree Flora of Malaya 4: 434-461. Forest Research Institute, Ministry of Primary Industries, Malaysia.

ดัชนีชื่อพฤกษศาสตร์

- Acronychia pedunculata* (L.) Miq. 243
Acrotrema costatum Jack 82
Actephila javanica Miq. 105
Actinodaphne sesquipedalis Hook. f. & Thomson 154
Adenanthera microsperma Teijsm. & Binn. 167
Adenia penangiana (G. Don) W. J. de Wilde 221
Adina dissimilis Craib 232
Aerides odorata Lour. 299
Aeschynanthus fulgens Wall. ex R. Br. 129
Aeschynanthus longicaulis Wall. ex R.Br. 129
Aeschynanthus pulcher (Blume) G. Don 129
Aeschynanthus radicans Jack 129
Aeschynanthus rhododendron Ridl. 130
Aeschynanthus sp. 130
Aeschynanthus stenophylla Ridl. 130
Agelaea borneensis (Hook. f.) Merr. 76
Agelaea trinervis (Llanos) Merr. 76
Aglaia barbatula Koord & Val. 187
Aglaia cucullata (Roxb.) Pellegr. 187
Aglaia exstipulata (Griff.) Theob. 187
Aglaia gamopetala Merr. 187
Aglaia odoratissima Blume 188
Aglaia oligophylla Miq. 188
Aglaia rubescens (Hiern) Pannell 188
Aglaia sp. 188
Aglaia squamulosa King 189
Aglaonema nitidum (Jack) Kunth 285
Aglaonema simplex Blume 285
Agrostistachys gaudichaudii Baill. ex Müll. Arg. 105
Agrostophyllum bicuspidatum J. J. Sm. 299
Agrostophyllum longifolium (Blume) Rchb. f. 299
Ailanthus integrifolia Lammk. 255
Alangium kurzii Craib 19
Allophylus cobbe (L.) Raeusch. 245
Alocasia longiloba Miq. 285
Alocasia lowii Hook. 286
Alphonsea elliptica Hook. f. & Thomson 28
Alphonsea johorensis J. Sinclair 29
Alpinia javanica Blume 350
Alpinia malaccensis (Burm.) Roscoe 351
Alpinia mutica Roxb. 351
Alpinia rafflesiana Wall. ex Baker 351
Alstonia angustiloba Miq. 45
Alstonia macrophylla Wall. ex G. Don 45
Alstonia scholaris (L.) R. Br. 46
Amisotolype griffithii (C. B. Clarke) Hassk. 288
Amomum spiceum Ridl. 351
Amomum testaceum Ridl. 352
Amomum uliginosum K. D. Koenig 352
Amydrium medium (Zoll. & Moritz) Nicolson 286
Anadendrum montanum Schott 286
Anaxagorea javanica Blume 29
Ancistrocladus tectorius (Lour.) Merr. 26
Anisophyllea apetala Scort. ex King 27
Anisoptera curtisii Dyer ex King 84
Anisoptera laevis Ridl. 84
Anisoptera scaphula (Roxb.) Kurz 84
Anodendron punctatum Tsiang 46
Anthocephalus chinensis (Lam.) A. Rich ex Walp. 232
Antidesma montanum Blume var. *salicinum* (Ridl.) P. Hoffm. 105
Antidesma tomentosum Blume 106
Antidesma velutinosum Blume 106
Aphanamixis polystachya (Wall.) R. Parker 189
Aporosa arborea (Blume) Müll. Arg. 106
Aporosa aurea Hook. f. 106
Aporosa nigricans Hook. f. 107
Aporosa stellifera Hook. f. 107
Appendicula anceps Blume 300
Appendicula cornuta Blume 300
Appendicula hexandra (Koenig) J. J. Sm. 300
Appendicula undulata Blume 301
Aquilaria hirta Ridl. 269
Aquilaria malaccensis Lamk. 269
Aquilaria subintegra Ding Hou 270
Arachnis flosaeris (L.) Rchb. f. 301
Aralidium pinnatifidum (Jungh. & de Vriese) Miq. 52
Archidendron bubalinum (Jack) I. C. Nielsen 168
Archidendron clypearia (Jack) I. C. Nielsen 168
Archidendron ellipticum (Blume) I. C. Nielsen 168
Archidendron jiringa (Jack) I. C. Nielsen 168
Ardisia crenata Sims 207
Ardisia lanceolata Roxb. 207
Ardisia sp. 207
Areca triandra Roxb. 325
Areca tunku J. Dransf. et C. K. Lim 325
Arenga hookerana (Becc.) Whitmore 326
Arenga pinnata (Wurmb) Merr. 326
Arenga westerhoutii Griff. 326
Argostemma diversifolium Ridl. 232
Argostemma laeve Benn. subsp. *setosum* (Geddes) Sridith 233
Argyreia mollis (Burm. f.) Choisy 78
Argyreia sphaerocephala (Prain) Hoogl. 78
Aristolochia minutiflora Ridl. 53
Artabotrys pleucarpus Maingay ex Hook. f. et Thomson 30
Artabotrys suaveolens (Blume) Blume 30
Arthropphyllum diversifolium Blume 50
Artocarpus elasticus Reinw. ex Blume 194

Artocarpus glaucus Blume 194
Artocarpus gomezianus Wall. ex Trécul 195
Artocarpus heterophyllum Lam. 195
Artocarpus integer (Thunb.) Merr. 195
Artocarpus lacucha Buch.-Ham. 196
Artocarpus maingayi King 196
Artocarpus rigidus Blume 196
Arundina graminifolia (D. Don) Hochr. subsp. *graminifolia* 301
Ascochilus siamensis Rild. 302
Aspidopterys concava (Wall.) Juss. 180
Atuna latifolia (Hend.) Kosterm. 72
Atuna mannodes (Kosterm.) Kosterm. 72
Austrobuxus nitidus Miq. 107
Baccaurea brevipes Hook. f. 107
Baccaurea macrophylla (Müll. Arg.) Müll. Arg. 108
Baccaurea minor Hook. f. 108
Baccaurea parviflora (Müll. Arg.) Müll. Arg. 109
Baccaurea ptychopyxis Airy Shaw 109
Baccaurea ramiflora Lour. 109
Balakata baccata (Roxb.) Esser 109
Balanophora globosa Jungh. 56
Barringtonia acutangula (L.) Gaertn. 58
Barringtonia macrocarpa Hassk. 58
Barringtonia macrostachya Kurz 59
Barringtonia scortechinii King 59
Barringtonia spicata Blume 59
Bauhinia aureifolia K. & S. S. Larsen 162
Bauhinia bidentata Jack 163
Bauhinia ferruginea Roxb. 163
Bauhinia glauca (Wall. ex Benth.) Benth. 163
Bauhinia integrifolia Roxb. 163
Bauhinia pottsii G. Don 164
Bauhinia strychnoidea Prain 164
Begonia paupercula King 60
Begonia pseudisoptera Irmsch. 60
Begonia sinuata Wall. ex Meisner 60
Beilschmiedia kunstleri Gamble 155
Bhesa paniculata Arn. 69
Boesenbergia curtisii (Baker) Schltr. 352
Boesenbergia prainiana (Baker) Schltr. 353
Boesenbergia regalis Kharuk. & Tohdam 353
Bombax anceps Pierre 62
Borassodendron machadonis (Ridl.) Becc. 327
Botryophora geniculata (Miq.) Beumée ex Airy Shaw 110
Brachylophon anastomosans Craib 180
Brackenridgea hookeri (Planch.) A. Gray 215
Breynia retusa (Dennst.) Alston 110
Bridelia ovata Decne. 110
Bridelia tomentosa Blume 110
Bromheadia finlaysoniana (Lindl.) Rchb. f. 302
Brownlowia kleinhovoidea King 271
Buchanania sessifolia Blume 20
Bulbophyllum corolliferum J. J. Sm. 302
Bulbophyllum membranaceum Teijsm. et Binnend. 303
Bulbophyllum polystictum Ridl. 303
Bulbophyllum vermiculare Hook. f. 304
Calamus axillaris Becc. 327
Calamus castaneus Griff. 327
Calamus concinnus Mart. 328
Calamus diepenhorstii Miq. 328
Calamus exilis Griff. 329
Calamus holthumii Furtado 329
Calamus insignis Griff. 329
Calamus javensis Blume 329
Calamus laevigatus Mart. 330
Calamus manan Miq. 330
Calamus sedens J. Dransf. 330
Calamus speciosissimus Furtado 331
Calamus viridispinus Becc. 331
Calanthe ceciliae Rchb. f. 304
Calanthe masuca (Don) Lindl. 305
Calanthe pulchra (Blume) Lindl. 305
Calanthe sylvatica (Thouars) Lindl. 305
Calanthe triplicata (Willemet) Ames 306
Callerya dasyphylla (Miq.) A. M. Schot 169
Callicarpa arborea Roxb. 149
Callicarpa longifolia Lam. 149
Callicarpa maingayi King & Gamble 149
Calophyllum calaba L. 136
Calophyllum macrocarpum Hook. f. 136
Calophyllum sclerophyllum Vesque 137
Camellia oleifera Abel. 267
Camellia sinensis (L.) Kuntze var. *assamica* (Mast.) Kitam. 268
Camnosperma auriculatum (Blume) Hook. f. 21
Camptandra parvula (King ex Baker) Ridl. 353
Canarium littorale Blume 65
Canarium pilosum Benn. 65
Capparis longestipitata Heine 67
Capparis micracantha DC. 67
Carallia brachiata (Lour.) Merr. 229
Carallia euryoides Ridl. 229
Carallia suffruticosa King 229
Caryota kiriwongensis Hodel 331
Caryota mitis Lour. 331
Casearia capitellata Blume 126
Castanopsis javanica (Blume) A. DC. 122
Castanopsis megacarpa Gamble 122
Castanopsis nephelioides King ex Hook. f. 123
Castanopsis wallichii King ex Hook. f. 123
Chaetocarpus castanocarpus (Roxb.) Thwaites 111

- Chassalia curviflora* (Wall.) Thwaites 233
Chilocarpus costatus Miq. 46
Chionanthus thorelii (Gagnep.) P. S. Green 218
Chirita involuocrata Craib 130
Chisocheton ceramicus (Miq.) C. DC. 189
Chisocheton penduliflorus Planch. ex Hiern 189
Chloranthus erectus (Buch.-Ham.) Verdc. 71
Chonemorpha fragrans (Moon) Alston 46
Cinnamomum iners Reinw. ex Blume 155
Cinnamomum porrectum (Roxb.) Kosterm. 155
Cissus heyneana Planch. 280
Cissus planchonii Gagnep. 280
Claderia viridiflora Hook. f. 306
Claoxylon longifolium (Blume) Endl. ex Hassk. 111
Cleistanthus glandulosus Jabl. 111
Clerodendrum deflexum Wall. 149
Clerodendrum disparifolium Blume 150
Clerodendrum hispidum M. R. Hend. 150
Clerodendrum paniculatum L. 150
Clerodendrum umbratile King & Gamble 150
Clerodendrum wallichii Merr. 151
Clidemia hirta (L.) D. Don 182
Coelogyne carnea Hook. f. 306
Coelogyne cumingii Lindl. 307
Coelogyne septemcostata J. J. Sm. 307
Coelogyne sp. 307
Coelogyne trinervis Lindl. 308
Coelogyne viscosa Rchb. f. 308
Combretum latifolium Blume 73
Commersonia bartramia (L.) Merr. 258
Connarus monocarpus L. subsp. *malayensis* Leenh. 77
Connarus planchonianus Schellenb. 77
Corymborkis veratifolia (Reinw.) Blume 309
Costus globosus Blume 291
Costus malortieanus H. Wendl. 292
Costus speciosus (Koen.) Sm. 292
Crateva magna (Lour.) DC. 67
Cratoxylum arborescens (Vahl) Blume 137
Cratoxylum maingayi Dyer 137
Cratoxylum sumatranum (Jack) Blume 137
Croton argyratus Blume 111
Croton bonplandianus Baill. 112
Croton caudatus Geiseler 112
Croton laevifolius Blume 112
Crudia curtisii Prain 164
Crypteronia paniculata Blume 79
Cryptocarya scortechinii Gamble 155
Curculico megacarpa Ridl. 295
Cyanotis capitata C. B. Clarke 289
Cyathocalyx ramuliflorus (Maingay ex Hook. f. et Thomson) Scheff. 31
Cyathocalyx sumatranus Scheff. 31
Cycas macrocarpa Griff. 10
Cyclea barbata Miers 192
Cyclea laxiflora Miers 192
Cymbidium findlaysonianum Lindl. 309
Cynometra cauliflora L. 164
Cynometra malaccensis Meeuwen 165
Cynometra ramiflora L. 165
Cyrtandra cupulata Ridl. 131
Cyrtandra dispar DC. 131
Cyrtandra gimlettii Ridl. 131
Cyrtandra lanceolata Ridl. 131
Cyrtandra pendula Blume 132
Cyrtandra wallichii (C. B. Clarke) B. L. Burtt 132
Cyrtandromoea subsessilis (Miq.) B. L. Burtt 253
Dacrycarpus imbricatus (Blume) de Laub. 12
Dacrydium elatum (Roxb.) Wall. ex Hook. 13
Dacryodes rostrata (Blume) H. J. Lam 66
Daemonorops angustifolia (Griff.) Mart. 332
Daemonorops brachystachys Furtado 332
Daemonorops didymophyllus Becc. 332
Daemonorops kunstleri Becc. 332
Daemonorops propinqua Becc. 333
Daemonorops sabut Becc. 333
Daemonorops verticillaris (Griff.) Mart. 333
Dalbergia phyllanthoides Blume ex Miq. 169
Dapania racemosa Korth. 220
Dasyaschalon blumei Finet & Gagnep. 32
Dasyaschalon filipes (Ridl.) Ban 32
Dehaasia incrassata (Jack) Kosterm. 156
Dehaasia longipedicellata (Ridl.) Kosterm. 156
Dehaasia longipetiolata Kosterm. 156
Dendrobium carnosum (Blume) Rchb. f. 309
Dendrobium crumenatum Sw. 309
Dendrobium erosum (Blume) Lindl. 310
Dendrobium grande Hook. f. 310
Dendrobium kelsallii Ridl. 310
Dendrobium lagarum Seidenf. 310
Dendrobium metachilinum Reichb. f. 311
Dendrobium panduriferum Hook. f. 311
Dendrobium rhodostete Ridl. 311
Dendrobium roseatum Ridl. 311
Dendrobium ypsilon Seidenf. 312
Dendrochilum viride Seidenf. 312
Dendrophthoe flosculosa Danser 175
Dendrophthoe lanosa (Korth.) Danser 175
Derris malaccensis Prain 170
Derris scandens (Roxb.) Benth. 170
Desmos chinensis Lour. 33
Desmos cochinchinensis Lour. 33
Dialium cochinchinense Pierre 165

Dialium platysepalum Baker 165
Dichroa febrifuga Lour. 142
Dichroa sylvatica (Reinw. ex Blume) Merr. 142
Didymoplexiella ornata (Ridl.) Garay 312
Dillenia indica L. 82
Dillenia obovata (Blume) Hoogland 83
Dillenia reticulata King 83
Dilochia wallichii Lindl. 312
Dioscorea hispida Dennst. 293
Diospyros argentea Griff. 96
Diospyros cauliflora Blume 96
Diospyros dictyoneura Hiern 96
Diospyros frutescens Blume 97
Diospyros hasseltii Zoll. 97
Diospyros latisejala Ridl. 97
Diospyros pilosanthera Blanco 97
Diospyros toposia Buch.-Ham. 98
Diospyros undulata Wall. ex G. Don 98
Diospyros wallichii King & Gamble 98
Diplycosia heterophylla Blume 102
Dipodium pictum (Lindl.) Rchb. f. 313
Dipterocarpus acutangulus Vesque 85
Dipterocarpus costatus C. F. Gaertn. 85
Dipterocarpus gracilis Blume 85
Dipterocarpus grandiflorus (Blanco) Blanco 86
Dipterocarpus hasseltii Blume 86
Dipterocarpus kerrii King 86
Dipterocarpus retusus Blume 87
Dischidia albida Griff. 54
Dischidia astephana Scort. ex King & Gamble 54
Dissochaeta affinis (Korth.) Clausing 182
Dissochaeta conica (Bakh. f.) Clausing 183
Dissochaeta divaricata (Willd.) G. Don 183
Dracontomelon dao (Blanco) Merr. & Rolfe 21
Drimycarpus luridus (Hook. f.) Ding Hou 22
Drypetes hoensis Gagnep. 112
Drypetes pendula Ridl. 113
Drypetes viridis Airy Shaw 113
Duabanga grandiflora (Roxb. ex DC.) Walp. 256
Durio dulcis Becc. 62
Durio graveolens Becc. 62
Durio griffithii (Mast.) Bakh. 63
Durio lowianus Scort. ex King 63
Durio macrophyllus (King) Ridl. 63
Durio mansonii (Gamble) Bakh. 63
Durio wyatt-smithii Kostermans 64
Durio zibethinus Merr. 64
Dyera costulata (Miq.) Hook. f. 47
Dysoxylum arborescens (Blume) Miq. 190
Dysoxylum cauliflorum Hiern 190
Dysoxylum densiflorum (Blume) Miq. 190
Dysoxylum grande Hiern 190
Elaeocarpus floribundus Blume 99
Elaeocarpus macrocerus (Turcz.) Merr. 99
Elaeocarpus palembanicus (Miq.) Corner 100
Elaeocarpus petiolatus (Jack) Wall. ex Kurz 100
Elaeocarpus robustus Roxb. 100
Elaeocarpus rugosus Roxb. 100
Elaeocarpus stipularis Blume 101
Elateriospermum tapos Blume 114
Eleiodoxa conferta (Griff.) Burret 334
Elettariopsis smithiae Y. K. Kam 354
Embelia ribes Burm. f. 208
Endocomia macrocoma (Miq.) W. J. de Wilde
     subsp. *prainii* (King) W. J. de Wilde 203
Endospermum diadenum (Miq.) Airy Shaw 114
Engelhardtia serrata Blume 148
Encisanthum magnoliiflorum (Maingay ex Hook. f.
     & Thomson) Airy Shaw 33
Encisanthum membranifolium J. Sinclair 34
Enkleia siamensis (Kurz) Nevling 270
Entada rheedii Spreng. 169
Epigynum griffithianum Wight 47
Epipremnum giganteum (Roxb.) Schott 287
Epithema carnosum Benth. 132
Eria crassipes Ridl. 313
Eria pachystachya Lindl. 313
Eria pellipes Hook. f. 314
Eria robusta (Blume) Lindl. 314
Eriobotrya bengalensis (Roxb.) Hook. f. 231
Erismanthus obliquus Wall. ex Müll. Arg. 114
Erythroxyllum cuneatum (Miq.) Kurz 104
Etlingera apus-hang C. K. Lim 354
Etlingera corneri J. Mood et H. Ibrahim 354
Etlingera elatior (Jack) R. M. Sm. 355
Etlingera elatior (Jack) R. M. Sm. 355
Etlingera fulgens (Ridl.) C. K. Lim 355
Etlingera littoralis (Koenig) Giseke 356
Etlingera maingayi (Baker) R. M. Sm. 356
Etlingera rubrolutea (Baker) C. K. Lim 356
Etlingera venusta (Ridl.) R. M. Sm. 357
Eugieissona triste Griff. 334
Eugenia chlorantha Duthie 209
Eugenia kunstleri King 209
Eugenia oblongifolia Duthie 209
Euodia euneura (Miq.) Miq. 243
Euonymus cochinchinensis Pierre 69
Euonymus javanicus Blume 69
Eurycoma longifolia Jack 255
Euthemis minor Jack 215
Fagraea acuminatissima Merr. 173
Fagraea auriculata Jack 173

- Fagraea curtisii* King & Gamble 173
Fagraea fragrans Roxb. 174
Fibraurea tinctoria Lour. 192
Ficus annulata Blume 196
Ficus araneosa King 197
Ficus auriculata Lour. 197
Ficus binnendijkii (Miq.) Miq. 197
Ficus deltoidea Jack 197
Ficus depressa Blume 198
Ficus fistulosa Reinw. ex Blume 198
Ficus fulva Reinw. ex Blume 198
Ficus glossularioides Burm. f. 198
Ficus heteropleura Blume 199
Ficus hispida L. f. 199
Ficus lepicalpa Blume 199
Ficus nervosa Heyne ex Roth. 199
Ficus parietalis Blume 200
Ficus pisifera Wall. ex Voigt. 200
Ficus punctata Thunb. 200
Ficus schwarzii Koord. 200
Ficus variegata Blume 201
Firmiana malayana Kosterm. 259
Fissistigma manubriatum (Hook. f. et Thomson) Merr. 34
Fissistigma rubiginosum (A. DC.) Merr. 34
Flacourtia indica (Burm. f.) Merr. 126
Flickingeria angustifolia (Blume) A. D. Hawkes 315
Flickingeria fimbriata (Blume) A. D. Hawkes 315
Freycinetia sumatrana Hemsl. 343
Gahnia tristis Nees 293
Galearia fulva (Tul.) Miq. 115
Galearia minor Gage 115
Galeola altissima (Blume) Rchb. f. 315
Galeola nudiflora Lour. 316
Ganua hirtiflora (Ridl.) van Royen 251
Garcinia atroviridis Griff. ex T. Anderson 138
Garcinia cowa Roxb. ex DC. 138
Garcinia forbesii King 138
Garcinia merguensis Wight 139
Garcinia montana Ridl. 139
Garcinia prainiana King 139
Garcinia urophylla Scort. ex King 139
Gardenia tubifera Wall. 233
Gardeniopsis longifolia Miq. 233
Gastrodia javanica (Blume) Lindl. 316
Geostachys decurvata (Baker) Ridl. 357
Getonia floribunda (Roxb.) Lam. 73
Gironniera nervosa Planch. 275
Gironniera subaequalis Planch. 275
Globba pendula Roxb. 357
Globba schomburgkii Hook. f. 358
Glochidion obscurum (Roxb. ex Willd.) Blume 115
Glochidion sericeum (Blume) Zoll. & Moritzi 115
Glochidion wallichianum Müll. Arg. 116
Gluta elegans (Wall.) Hook. f. 22
Glycosmis lindleyana Swingle 244
Gnetum cuspidatum Blume 11
Gnetum latifolium Blume 11
Gnetum macrostachyum Hook. f. 11
Gomphandra quadrifida (Blume) Sleumer 143
Gomphia serrata (Gaertn.) Kanis 215
Gomphostemma javanicum (Blume) Benth. 151
Goniothalamus expansus Craib 35
Goniothalamus giganteus Hook. f. et Thomson 35
Goniothalamus macrophyllus (Blume) Hook. f. et Thomson 35
Goniothalamus ridleyi King 36
Goniothalamus subvenius King 36
Gonystylus confusus Airy Shaw 270
Gouania leptostachya DC. 227
Grammatophyllum speciosum Blume 316
Greenea corymbosa (Jack) K. Schum. 234
Grosourdya appendiculata (Blume) Rchb. f. 317
Guioa pleuropteris (Blume) Radlk. 246
Gymnacranthera contracta Warb. 203
Gynotroches axillaris Blume 230
Habenaria sumatrana (Schltr.) Schltr. 317
Hanguana sp. 294
Hederopsis maingayi C. B. Clarke 50
Hedychium coronarium J. Koenig 358
Hedychium longicornutum Griff. ex Baker 358
Hedyotis capitellata Wall. ex G. Don 234
Helicia attenuata (Jack) Blume 225
Helixanthera cylindrica (Jack) Danser 175
Henckelia crinita (Jack) Spreng. 132
Henckelia filicalyx B. L. Burt 133
Henckelia inaequalis (Ridl.) A. Weber 133
Henckelia platypus C. B. Clarke 133
Henckelia reptans (Jack) Spreng. var. *monticola* (Ridl.) A. Weber 133
Henckelia rugosa (Ridl.) A. Weber 134
Heritiera javanica (Blume) Kosterm. 259
Hibiscus macrophyllus Roxb. ex Hornem. 181
Hibiscus surattensis L. 181
Hiptage benghalensis (L.) Kurz 180
Hodgsonia macrocapa (Blume) Cogn. 80
Homalium grandiflorum Benth. 127
Homalium longifolium Benth. 127
Homalomena deltoidea Hook. f. 287
Homonoia riparia Lour. 116
Hopea bracteata Burck 87
Hopea dryobalanoides Miq. 87
Hopea latifolia Sym. 87

- Hopea montana* Symington 88
Hopea odorata Roxb. 88
Hopea pedicellata (Brandis) Symington 88
Hopea sagal Korth. 88
Hopea sublanceolata Symington 89
Hornstedtia scyphifera (Koenig) Steud. 359
Horsfieldia brachiata (King) Warb. 203
Horsfieldia sucosa (King) Warb. 204
Horsfieldia wallichii (Hook. f. et Thomson) Warb. 204
Hoya coriacea Blume 55
Hoya lacunosa Blume 55
Hoya micrantha Hook. f. 55
Hoya revoluta Wight 55
Hydnocarpus castanea Hook. f. et Thomson 127
Hydnophytum formicarum Jack 234
Hygrophila saxatilis Ridl. 15
Hyptis capitata Jacq. 151
Iguanura bicornis Becc. 334
Iguanura polymorpha Becc. 335
Iguanura wallichiana (Mart.) Becc. 335
Ilex cymosa Blume 49
Illicium tenuifolium (Ridl.) A. C. Sm. 145
Impatiens macrosepala Hook. f. 57
Impatiens platypetala L. 57
Intsia palembanica Miq. 166
Iodes cirrhosa Turcz. 143
Irvingia malayana Oliv. ex A. W. Benn. 146
Ixonanthes icosandra Jack 147
Ixonanthes reticulata Jack 147
Ixora javanica (Blume) DC. 234
Ixora pendula Jack 235
Jasminum adenophyllum Wall. ex C. B. Clarke 217
Jasminum elongatum (Bergius) Willd. 217
Jasminum maingayi C. B. Clarke 217
Johannesteijsmannia altifrons (Rchb. f. et Zoll.)
H. E. Moore 336
Kaempferia pulchra (Ridl.) Ridl. 359
Kerriodoxa elegans J. Dransf. 336
Kibatalia arborea (Blume) G. Don 47
Kibatalia maingayi (Hook. f.) Woodson 47
Knema cinerea (Poir.) Warb. 204
Knema furfuracea (Hook. f. et Thomson) Warb. 204
Knema globularia (Lam.) Warb. 205
Knema hookeriana (Wall. ex Hook. f. et Thomson)
Warb. 205
Knema laurina (Blume) Warb. 205
Koompassia excelsa (Becc.) Taub. 166
Koompassia malaccensis Maingay ex Benth. 166
Kopsia pauciflora Hook. f. 48
Korthalsia laciniata (Griff.) Mart. 336
Korthalsia rigida Blume 337
Korthalsia scortechinii Becc. 337
Labisia pumila (Blume) Fern. - Vill. & Naves 208
Lagerstroemia floribunda Jack 177
Lagerstroemia speciosa (L.) Pers. 177
Lansium parasiticum (Osbeck) K. C. Sahni & Bennet 191
Lecanorchis multiflora J. J. Sm. 317
Leea curtisii King 161
Leea indica (Burm. f.) Merr. 161
Lepidaria kingii (King) Danser 175
Lepionurus sylvestris Blume 219
Lepisanthes alata (Blume) Leenh. 246
Lepisanthes rubiginosa (Roxb.) Leenh. 246
Lepisanthes senegalensis (Poir.) Leenh. 247
Lepisanthes sp. CN 8080 247
Leptaspis urceolata R. Br. 345
Leptonychia caudata (Wall. ex G. Don) Burret. 260
Leucas zeylanica (L.) R. Br. 151
Licuala glabra Griff. 337
Licuala kunstleri Becc. 337
Liparis gibbosa Finet 318
Lithocarpus bancanus (Scheff.) Rehder 123
Lithocarpus cantleyanus (King ex Hook. f.) Rehder 123
Lithocarpus curtisii (King ex Hook. f.) A. Camus 124
Lithocarpus hendersonianus A. Camus 124
Lithocarpus macphailii (M. R. Hend.) Barnett 124
Lithocarpus pattaniensis Barnett 124
Lithocarpus reinwardtii (Korth.) A. Camus 125
Lithocarpus sundaicus (Blume) Rehder 125
Lithocarpus thomsonii (Miq.) Rehder 125
Lithocarpus wrayi (King) A. Camus 125
Litsea elliptica Blume 156
Litsea foxiana Gamble 157
Litsea lanceolata (Blume) Kosterm. 157
Litsea magnifica (Miq.) Villar 157
Litsea panamonja Hook. f. 157
Litsea robusta Blume 158
Litsea sessiliflora Hook. f. 158
Litsea spathacea Gamble 158
Litsea wrayi Gamble 158
Lophopetalum javanicum (Zoll.) Turcz. 70
Ludisia discolor (Ker Gawl.) A. Rich. 318
Macaranga bacana (Miq.) Müll. Arg. 116
Macaranga denticulata (Blume) Müll. Arg. 116
Macaranga gigantea (Rchb. f. & Zoll.) Müll. Arg. 117
Macaranga hosei King ex Hook. f. 117
Macaranga hullettii King ex Hook. f. 117
Macaranga hypoleuca (Rchb. f. & Zoll.) Müll. Arg. 117
Macaranga laciniata Whitmore & Airy Shaw 118
Macaranga tanarius (L.) Müll. Arg. 118
Macaranga triloba (Reinw. ex Blume) Müll. Arg. 118
Macrosolen platyphyllus (King) Danser 176

- Madhuca malaccensis* (Clarke) Lam 251
Maesa ramentacea (Roxb.) A. DC. 208
Magnolia betongensis (Craib) H. Keng 178
Magnolia champaca (L.) Baill. ex Pierre 178
Magnolia elegans (Blume) H. Keng 179
Mallotus barbatus Müll. Arg. 118
Mallotus griffithianus Hook. f. 119
Mallotus macrostachyus (Miq.) Müll. Arg. 119
Mallotus peltatus (Geisel.) Müll. Arg. 119
Mallotus philippensis (Lam.) Müll. Arg. 119
Mangifera foetida Lour. 23
Mangifera quadrifida Jack var. *longipetiolata* (King) Kochummen 23
Maxburretia gracilis (Burret) J. Dransf. 338
Medinilla clarkei King 183
Medinilla scortechinii King 183
Medinilla speciosa Blume 184
Medusanthera gracilis (King) Sleum. 144
Meiogyne virgata (Blume) Miq. 37
Melastoma malabathricum L. 184
Melastoma sanguineum Sims 184
Melochia umbellata (Houtt.) Stapf 260
Melodinus orientalis Blume 48
Memecylon megacarpum Furtado 184
Mesua elegans (King) Kosterm. 140
Mesua ferrea L. 140
Mesua nervosa Planch. & Triana 140
Michelia montana Blume 179
Microcos fibrocarpa (Mast.) Burret 271
Microcos laurifolia (Hook. ex Mast.) Burret 272
Micromelum minutum (G. Forst.) Wight & Arn. 244
Micropera pallida (Roxb.) Lindl. 318
Milium longipes King 37
Millettia glaucescens Kurz 170
Millettia pterocarpa Dunn 170
Millettia sericea (Vent.) Benth. 171
Mitrephora maingayi Hook. f. & Thomson 38
Monocarpia marginalis (Scheff.) J. Sinclair 38
Monophyllaea horsfieldii R. Br. 134
Morinda elliptica Ridl. 235
Morinda umbellata L. 235
Musa acuminata Colla 297
Musa campestris Becc. 298
Mussaenda glabra Vahl 235
Mycetia malayana (G. Don) Craib 236
Myrialepis paradoxa (Kurz) J. Dransf. 338
Myristica elliptica Wall. ex Hook. f. & Thomson 206
Myristica maxima Warb. 206
Myrmecodia tuberosa Jack 236
Nauclea subdita (Korth.) Steud. 236
Neesia synandra Mast. 64
Nenga macrocarpa Scort. ex Becc. 338
Nenga pumila (Mart.) H. Wendl. 339
Neobalanocarpus heimii (King) P. S. Ashton 89
Nepenthes ampullaria Jack 213
Nepenthes benstonei C. Clarke 213
Nepenthes gracilis Korth. 213
Nepenthes mirabilis (Lour.) Druce 214
Nepenthes rafflesiana Jack 214
Nepenthes sanguinae Lindl. 214
Nephelium cuspidatum Blume 247
Nephelium juglandifolium Blume 248
Nephelium lappaceum L. 248
Nephelium laurinum Blume 248
Nephelium ramboutan-ake (Labill.) Leenh. 249
Nephelium sp. CN 7459 249
Neyraudia reynaudiana (Kunth) H. Keng ex Hitchc. 345
Nothaphoebe umbelliflora Blume 159
Ochreinauclea maingayi (Hook. f.) Ridsdale 236
Olea brachiata (Lour.) Merr. 218
Olea salicifolia Wall. ex G. Don 218
Omphalea bracteata (Blanco) Merr. 120
Oncosperma horridum (Griff.) Scheff. 339
Ophiorrhiza costata Ridl. 237
Ophiorrhiza hispidula Wall. ex G. Don 237
Orania sylvicola (Griff.) H. E. Moore 339
Orchidantha siamensis K. Larsen 295
Ornithoboea pseudoflexuosa B. L. Burtt 134
Orophea brandisii Hook. f. et Thomson 39
Orophea kerrii Kessler 39
Oxyspora curtisii King 185
Oxyspora stellulata King 185
Pachycentria pulverulenta (Jack) Clausen 185
Pajanelia longifolia (Willd.) K. Schum. 61
Palaquium obovatum (Griff.) Engl. 252
Pandanus humilis Lour. 343
Pandanus unicornutus H. St. John 344
Paracroton pendulus (Hassk.) Miq. 120
Parartocarpus bracteatus (King) Becc. 201
Parartocarpus venenosus (Zoll. & Mor.) Becc. 202
Parashorea stellata Kurz 89
Parkia speciosa Hassk. 169
Pavetta graciliflora Wall. ex Ridl. 237
Payena acuminata (Blume) Pierre 252
Payena lucida (G. Don) DC. 252
Payena maingayi Clarke 252
Pellacalyx saccardianus Scort. 230
Pentace floribunda King 272
Pentaphragma begoniifolium (Roxb. ex Jack) Wall. ex G. Don 222
Pentaspadon velutinus Hook. f. 24
Persea membranacea Kosterm. 159

- Pertusadina malaccensis* Ridsdale 237
Phaius indochinensis Seidenf. & Ormerod 319
Phaius tankervilleae (Banks ex L'He'r.) Blume 319
Phoebe lanceolata (Wall. ex Nees) Nees 159
Phoebe tavoyana (Meisn.) Hook. f. 160
Pholidocarpus macrocarpus Becc. 340
Phrynium malaccense Ridl. 296
Phrynium terminale Ridl. 297
Phyllagathis hispida King 185
Phyllanthus elegans Wall. ex Müll. Arg. 120
Phyllanthus pulcher Wall. ex Müll. Arg. 120
Phytocrene interrupta Sluem. 144
Phytocrene oblonga Wall. 144
Pimatocalpa linealifolia Seidenf. 319
Pimelodendron griffithianum (Müll. Arg.) Benth. 121
Pinanga bowiana Hodel 340
Pinanga disticha (Roxb.) Blume ex H. Wendl. 340
Pinanga malaiana (Mart.) Scheff. 341
Pinanga polymorpha Becc. 341
Pinanga scortechinii Becc. 341
Pinanga simplisifrons (Miq.) Becc. 342
Piper penangense C. DC. 223
Piper ramipilum C. DC. 223
Piper ribesioides Wall. 223
Piper ridleyi C. DC. 223
Pittosporum reticosum Ridl. 224
Plectocomia elongata Blume 342
Plocoglottis gigantea (Hook. f.) J. J. Sm. 319
Podocarpus neriifolius D. Don 13
Podochilus lucescens Blume 320
Poikilospermum cordifolium (Barg. - Petr.) Merr. 277
Poikilospermum microstachys (Barg. - Petr.) Merr. 278
Poikilospermum suaveolens (Blume) Merr. 278
Pollia thyrsoflora (Blume) Steud. 289
Polyalthia cauliflora Hook. f. & Thomson 40
Polyalthia cinnamomea Hook. f. & Thomson 40
Polyalthia clavifera King 41
Polyalthia hypogaea King 41
Polyalthia lateriflora (Blume) King 41
Polyalthia stenopetala (Hook. f. & Thomson) Ridl. 42
Polygala pulcha Hassk. 225
Pomatocalpa diffusum Breda 320
Pomatocalpa kunstleri (Hook. f.) J. J. Sm. 321
Pometia macrocarpa Kurz 249
Pometia pinnata J. R. & G. Forst. 250
Porterandia anisophylla (Jack ex Roxb.) Ridl. 238
Pothos grandispatha Ridl. 287
Pouzolzia indica Gaudich. 278
Premna obtusifolia R. Br. 152
Premna pyramidata Wall. ex Schaur 152
Pseuderanthemum crenulatum (Lindl.) Radlk. 15
Pseuderanthemum graciliflorum (Nees) Ridl. 16
Pseuduvaria cerina J. Sinclair 42
Pseuduvaria galeata J. Sinclair 42
Psychotria sp. 238
Psychotria stipulacea Wall. 238
Psydrax nitida (Craib) K. M. Wong 238
Psydrax sp. 239
Pternandra echinata Jack 186
Pterocarpus indicus Willd. 171
Pterocymbium tinctorium (Blanco) Merr. 261
Pterocymbium tubulatum (Mast.) Pierre 261
Pterospermum javanicum Jungh. 262
Pterygota alata (Roxb.) R. Br. 262
Pycnarrhena lucida (Teijsm. & Binn.) Miq. 193
Pyrenaria camelliflora Kurz 268
Radermachera glandulosa (Blume) Miq. Schum. 61
Rafflesia kerrii Meijer 226
Randia sp. CN.8238 239
Rauvolfia cambodiana Pierre ex Pit. 49
Reissantia indica (Willd.) N. Hallé 70
Rennellia elliptica Korth. 239
Rennellia microcephala (Ridl.) Wong 240
Rennellia morindiformis (Korth.) Ridl. 240
Rhamnus borneensis Steenis 227
Rhaphidophora korthalsii Schott 288
Rhaphidophora lobbii Schott 288
Rhizanthus zippelii (Blume) Spach 226
Rhododendron longiflorum Lindl. 102
Rhododendron malayanum Jack 102
Rhodoleia championii Hook. f. 141
Rhodomyrtus tomentosa (Aiton) Hassk. 210
Ridleyandra flammaea (Ridl.) A. Weber 135
Ridleyandra latisepala A. Weber 135
Rinorea anguifera (Lour.) Kuntze 279
Rinorea horneri (Korth.) Kuntze 279
Rinorea sclerocarpa (Burgersd.) Jacobs 279
Ryparosa fasciculata King 127
Ryparosa javanica (Blume) Kurz ex Koord. & Valetton 128
Salacca stolonifera Hodel 342
Salacca wallichiana C. Mart. 342
Salacia grandiflora Kurz 70
Salacia rubra Lawson 71
Sandoricum beccarianum Baill. 191
Sandoricum koetjape (Burm. f.) Merr. 191
Santiria laevigata Blume 66
Saraca declinata (Jack) Miq. 166
Saraca indica L. 167
Saraca thaipingensis Cantley ex Prain 167
Sarcotheca laxa (Ridl.) Kunth 220
Saurauia leprosa Korth. 17
Saurauia pentapetala (Jack) Hoogland 18

- Saurauia roxburghii* Wall. 18
Saurauia tristyla DC. 18
Scaphium linearicarpum (Mast.) Pierre 263
Scaphochlamys klossii (Ridl.) Holttum 359
Schefflera heterophylla (Wall. ex G. Don) Harms 51
Schefflera subulata (Miq.) Viguier 51
Schima wallicii (DC.) Korth. 268
Schizostachyum longispiculatum Kurz 345
Schizotorenia atropurpurea (Ridl.) T. Yamaz. 254
Schoutenia curtisii Roekm. et Hartono 272
Schoutenia kunstleri King 273
Schumannianthus dichotomus (Roxb.) Gagnep. 297
Scorodocarpus borneensis Becc. 216
Scurrula lepidota (Blume) G. Don 176
Semecarpus curtisii King 24
Semecarpus velutinus King 25
Shorea assamica Dyer 89
Shorea bracteolata Dyer 90
Shorea curtisii Dyer ex King 90
Shorea faguetiana F. Heim 90
Shorea glauca King 90
Shorea gratissima (Wall. ex Kurz) Dyer 91
Shorea guiso (Blanco) Blume 91
Shorea leprosula Miq. 91
Shorea longisperma Roxb. 91
Shorea macroptera Dyer 92
Shorea ochrophloia E. J. Strugnell ex Symington 92
Shorea ovata Dyer 92
Shorea parvifolia Dyer 92
Shorea pauciflora King 93
Shorea roxburghii G. Don 93
Shorea singkawang (Miq.) Miq. 94
Sindora coriacea (Baker) Prain 167
Smilax callophylla Wall. ex A. DC. 347
Smilax megacarpa A. DC. 347
Smilax sp. 347
Sonerila integrifolia Stapf 186
Spathoglottis gracilis Rolfe ex Hook. f. 321
Spatholirion ornatum Ridl. 322
Spathoglottis plicata Blume 289
Spatholobus dubious Prain 171
Spatholobus ferrugineus (Zoll. & Moritzi) Benth. 172
Spatholobus maingayi Prain ex King 172
Sphenodesme pentandra Jack 152
Spondias pinnata (L. f.) Kurz 25
Staurochilus fasciatus (Rchb. f.) Ridl. 322
Stelechocarpus cauliflorus (Scheff.) R. E. Fr. 42
Sterculia gilva Miq. 263
Sterculia guttata Roxb. 264
Sterculia lanceolata Cav. 264
Sterculia macrophylla Vent. 264
Stichoneuron caudatum Ridl. 348
Streblus taxoides (Heynes) Kurz 202
Styrax benzoin Dryander 265
Styrax paralleloneurus Parkinson 265
Suregada multiflora (A.Juss.) Baill. 121
Swintonia schwenkii (Teijsm. & Binn.) Teijsm. & Binn. 25
Symingtonia populnea (R. Br. ex Griff.) Steenis 141
Symplocos adenophylla Wall. ex G. Don 266
Symplocos barringtoniifolia Brand. 266
Syzygium cerasiforme (Blume) Merr. & L. M. Pery 210
Syzygium claviflorum (Roxb.) A. M. Cowan & Cowan 210
Syzygium foxworthianum (Ridl.) Merr. & L. M. Pery 210
Syzygium malaccense (L.) Merr. & L. M. Pery 211
Syzygium papillosum (Duthie) Merr. & L. M. Pery 211
Syzygium polyanthum (Wight) Walp. 211
Syzygium siamense (Criab) Chantar.& J. Parn. 211
Syzygium sp. CN 7646 212
Tacca integrifolia Ker-Gawl. 349
Tainia paucifolia (Breda) J. J. Sm. 322
Talauma candolii Blume 179
Tarenna sp. CN 8605 240
Tapeinochilos ananassae (Hassk.) K. Schum. 240
Tarenna wallichii (Hook. f.) Ridl. 240
Teijsmanniodendron pteropodum (Miq.) Bakh. f. 152
Terminalia bellirica (Gaertn.) Roxb. 74
Terminalia citrina (Gaertn.) Roxb. ex Fleming 74
Terminalia foetidissima Griff. 74
Tetracera indica (Christm. & Panz.) Merr. 83
Tetracera loureiri (Finet & Gagnep.) Pierre ex Craib 83
Tetrastigma leucostaphyllum (Dennst.) Mabb. 280
Tetrastigma matabita (Blume) Planch. 281
Tetrastigma pedunculare (Wall. ex Laws.) Planch. 281
Themeda triandra Forssk. 345
Thismia javanica J. J. Sm. 267
Thottea parviflora Ridl. 53
Thottea sp. CN 8110 53
Thrixspermum centipeda Lour. 323
Thrixspermum duplocallosum Holtt. 323
Thrixspermum ridleyanum Schltr. 324
Thunbergia laurifolia Lindl. 16
Thysanolaena maxima Kuntze 346
Timonius corneri Wong 241
Timonius flavescens (Jack) Baker 241
Tinomiscium petiolare Hook. f. & Thomson 193
Tinospora macrocarpa Diels 193
Torenia violacea (Azaola ex Blanco) Pennell 254
Trema angustifolia (Planch.) Blume 276
Trema orientalis (L.) Blume 276
Trema tomentosa (Roxb.) Hara 276
Trevesia burckii Boerl. 51
Trichosanthes quinquantulata A. Gray 80

Trichospermum javanicum Blume 273
Trichotomia vestita (Wall. ex Lindl.) Kraenzl. 324
Trigonostrium hypoleucum Miq. 274
Tupistra grandis Ridl. 290
Turpinia sphaerocarpa Hassk. 257
Uncaria cordata (Lour.) Merr. 241
Uncaria lanosa Wall. var. *ferrea* (Blume) Ridsdale 241
Uncaria wrayi King 242
Uraria critina (L.) Desv. ex DC. 172
Urena lobata L. 181
Urophyllum blumeianum (Wight) Hook. f. 242
Uvaria grandiflora Roxb. ex Hornem. 43
Uvaria leptopoda (King) R. E. Fr. 43
Uvaria rufa Blume 44
Vaccinium baccanum Miq. 102
Vaccinium bracteatum Thunb. 103
Vaccinium dialypetalum J. J. Sm. 103
Vaccinium littoreum Miq. 103
Vaccinium loranthifolium Ridl. 103
Vatica bella Slooten 94
Vatica cuspidata (Ridl.) Symington 94
Vatica maingayi Dyer 94
Vatica nitens King 95
Vatica odorata (Griff.) Symington 95
Vatica stapfiana (King) Slooten 95
Vatica umbonata (Hook. f.) Burck 95
Ventilago maingayi Lawson 228
Ventilago velutina Ridl. 228
Vernonia arborea Buch.-Ham. 75
Viburnum sambucinum Blume 68
Vitex gamosepala Griff. 153
Vitex quinata (Lour.) F. N. Williams 153
Weinmannia blumei Planch. 81
Wightia borneensis Hook. f. 254
Wikstroemia ridleyi Gamble 270
Xanthophyllum eurhynchum Miq. 282
Xanthophyllum flavescens Roxb. 282
Xanthophyllum obscurum A. W. Benn. 282
Xanthophyllum punctatum Meijden 283
Xanthophyllum rufum Benn. 283
Xanthophyllum wrayi King 283
Xerospermum noronhianum (Blume) Blume 250
Xylopia ferruginea (Hook. f. & Thomson) Hook. f. & Thomson 44
Zeuxine affinis Benth. 324
Zingiber peninsulare I. Theilade 360
Zingiber spectabile Griff. 360
Zingiber wrayi Ridl. 360
Ziziphus calophylla Wall. 228
Ziziphus horsfieldii Miq. 228

ดัชนีชื่อพื้นเมือง

กง 294
 กงควน 290
 ก้นปัดป่า 192
 กรมเขา 107
 กรวยน้อย 126
 กรวยป่า 203
 กระจับต้น 50
 กระจับนก 69
 กระชายดง 353
 กระชายป่า 352
 กระชายหลวง 353
 กระเช้าผีมด 53
 กระตั้งงากาดิง 31
 กระตั้งงาเครือ 30
 กระตั้งงาดง 31
 กระตั้งงाप่า 41
 กระตุกไก่ 69
 กระตุกไก่ 71
 กระตุกไก่ 218
 กระตุกไก่ใบเล็ก 218
 กระตุกไก่ใบใหญ่ 218
 กระตุกค่าง 106
 กระทงลอย 79
 กระทิงพรุ 137
 กระทือข้าง 360
 กระทือแดง 353
 กระทือลิง 358
 กระทุ่ม 232
 กระทุ่มน้ำ 236
 กระเทียมต้น 216
 กระบก 146
 กระบอกร้าฤาษี 214
 กระบากเกลี้ยง 84
 กระบากทอง 84
 กระเบาต่าง 127
 กระวาน 352
 กระวานป่า 352
 กระสุนพราน 99
 กรามข้าง 50
 กริขแดง 175
 กริขเทพยธาร 175
 กริชา 249
 กรุงบาดาล 192
 กฤษณา 269
 กล้ายค่าง 38
 กล้ายขมด 41
 กล้ายดำ 37
 กล้ายต้น 41
 กล้ายตั้ง 298
 กล้วยป่า 297
 กล้วยไม้ดิน 302
 กล้วยหมูสัง 43
 กล้วยหมูสังดอกเล็ก 43
 กลอนตุ้ 151
 กลอย 293
 กลีบติดดิน 316
 กลูแปบุง 97
 กลูฮาบ่าโต๊ะ 69
 กวู 85
 กอกเขา 66
 ก่อเกรียม 125
 ก่อขาว 123
 ก่อขาว 125
 ก่อข้าว 125
 ก่อแงง 125
 ก่อใต้ 123
 ก่อบ้าน 123
 ก่อปัดตานี 124
 ก่อมหลวง 257
 ก่อเม่น 122
 ก่อลำเลียง 124
 ก่อวงเอียด 123
 ก่อหนาม 122
 ก่อหมู 122
 ก่อหมู 123
 ก่อหลับ 124
 ก่อหลับ 124
 ก่อหลับเต่าปูน 125
 ก่อหิน 124
 ก่อหิน 124
 กะดู่ 171
 กะตั้งแดง 161
 กะตั้งใบ 161
 กะเตปู 165
 กะโตง 188
 กะทั่งขาว 157
 กะทั่งหู้ 159
 กะทั่งป่า 158
 กะทัน 160
 กะปลอกหนัง 228
 กะปะ 166
 กะปะ 238
 กะเป่า 340
 กะพ้อน้ำมัน 337
 กะไมตายู 315
 กะรูวะ 11
 กะเรกะร่อนปากเป็ด 309
 กะลอลอน 118

กะลา 355
กะลาขาว 355
กะลาซี่แมว 356
กะลิง 97
กะอวม 243
กะออก 194
กะเอะนง 285
กันเกรา 174
กากหมากฤาษี 56
ก้านทอง 25
ก้านร่ม 154
กาบแก้ว 132
กาบอ้อย 66
กาบ 168
กาโบบารุ 51
กาฝากแดง 185
กาฝากไทย 175
กาฝากใบใหญ่ 175
กาฝากมะเดื่อ 176
กาฝากลองกอง 175
กาฝากเสม็ด 175
กาพุ่ม 241
กาแพป่า 239
กำมั่ง 60
กำมั่งงูขน 185
กำมูตึง 210
กำย 30
กาแย 196
กาลน 99
กาลอ 89
กาลอ 90
กาลอมาแซ 90
กาลิซา 167
กาหลอ 357
กาหลา 355
กาหลาขาว 355
กาหลาล้วย 354
กาหลาหอม 355
กำขำ 246
กำมะแย 265
กำยาน 265
กำยานบิต 265
กำยานใหญ่ 265
กำแย 270
กิ่งดอกเด็ยว 35
กียะ 188
กือนอง 110
กือแนกเกาะ 193
กุ่มน้ำ 67
กุหลาบเบตง 311

กุหลาบมลายู 102
กุหลิม 216
กูดหิน 315
กูดฮายี 10
กูเบ 90
กูมุง 98
กูเราะปรียะ 112
กูวัง 86
กูแว 21
เกิดล้าน 218
เกตุมณี 253
เกล็ดจระเข้ 168
เกล็ดปลาหมอ 70
เกล็ดมรกต 300
เกี้ยวซู้ 241
เกี้ยวซู้ 242
แก้มชอน 282
แก้วการะเกด 183
แก้วกุหลาบ 141
แก้วโกเมน 324
แก้วระย้า 150
แก้วหน้าม้า 286
ไก่อ้า 130
ไก่อ้ง 130
ไกรทอง 104
ขนมพรุ 266
ขนุนนง 252
ขนุนป่า 195
ขนุนป่า 196
ขนุนปาน 196
ขม้น 278
ขม้นเครีอ 193
ขม้นเครีอ 193
ขม้นตัน 237
ขม้นฤาษี 192
ขรงขาว 183
ข้อยน้ำ 202
ข้อยหนาม 202
ขันทองพญาบาท 121
ขาไก่โบแหลม 315
ขาเขียด 134
ขางมูก 47
ข่าน้ำ 351
ข่าป่า 351
ขามเครีอใหญ่ 169
ข้าวเม่าเหล็ก 98
ข้าวสารหลวง 208
ซีกลาก 147
ซีกแดง 80
ซีกรอก 181

ซี้แรด 202
ซี้หนอนขาว 111
ซี้หนอนควาย 275
เซ็ดหมันใหญ่ 193
เขนงนายพราน 214
เข้มขาว 237
เข้มข้าวสาร 240
เข้มตง 234
เข้มทอง 234
เข้มป่า 241
เข้มพระราม 233
เข้มพวง 235
เข้มมลายู 235
เข้มสาวใต้ 236
เขลง 165
เขากวาง 275
เขื่องลูกแดง 347
เขื่องใหญ่ 347
เข้งจ้งน้อย 242
เขแน 351
ไซเขี้ยว 89
ไซมดหิน 102
ไซมูกใบกลม 103
ไซมูกฮาลา 103
คตนกกูด 52
คร้งย่าน 183
ครามน้ำ 110
คร้า 115
คล้า 297
คล้าแดง 296
ค้อนตีหมา 26
คอแลน 250
คอแห้ง 229
คอแห้งเขา 229
คอแห้งป่า 230
คันทามเสือ 51
คันทแลน 238
คำหด 148
คำเสด 119
ค็อปู 270
เค็ดขน 239
เครีอเขาน้ำ 280
เครีอน้องขน 46
เครีอห้วย 347
เครีอออนป่า 180
เคลงย่าน 183
เคียนทราย 91
แคชาญชัย 61
แคป่า 61
โคคลาน 112

โคลงเคลงขนต่อม 182
โคลงเคลง 184
โครีใต้ 115
โครีน้ำ 116
ฉร็องะ 248
จ่าเงาะ 42
จ้วป่าดอกขาว 62
เงาะขนสั้น 249
เงาะป่า 119
เงาะป่า 247
เงาะป่า 279
เงาะพรวน 248
เงาะทองไก่ 188
เงาะทองไก่ 189
เงาะหนาม 248
เงาะหนู 236
เงียงปลาดุก 312
โง้งจ้ง 137
โง้งเบาะ 19
จรกา 133
จรกา 244
จะแน 269
จันท์กะพ้อแดง 94
จันท์ใบใหญ่ 206
จันท์มม่วง 206
จันท์นาใบเล็ก 240
จันป่า 98
จากเขา 327
จากเขา 334
จากจ่า 327
จาสั้น 120
จ่าป่าขอม 40
จ่าป่าตะป่า 195
จ่าป่าป่า 178
จ่าป่าป่า 179
จ่าป่าป่า 179
จ่าปุ่น 29
จ่าปุ่น 108
จ่าหลี 100
จิกเขา 59
จิกนม 59
จิกนมเป็ก 59
จิกนา 58
จิกใบใหญ่ 58
จิกป่า 59
จิกป่า 59
จิกสาย 59
จิกสายใบใหญ่ 58
จิกใหญ่ 59
จ็องงา 88

จิ้งจอก 89
จิ้งจอก 273
จุกดอกเหลือง 321
จุกสามสี 319
จูบ 139
จูบ 139
ฉก 326
เฉียงพรัานางแอ 229
ชงโคดำ 164
ชงโคป่าดอกแดง 163
ชบาข้าง 173
ชบาไฟ 173
ชมพูสาแทรก 211
ชมพูกาหลง 359
ชมพู่น้ำ 211
ชวด 136
ข้อไข่มุกบาศา 102
ชะเนียง 168
ชะมด 181
ชะมวง 138
ชั้นหอย 92
ชา 268
ข้างกระเรียน 63
ข้างคำ 319
ข้างน้ำ 215
ข้างเผือก 283
ข้างแหก 64
ข้างไห้ 327
ข้างตะเกา 218
ชาทองเขา 229
ข้าแป้น 149
ข้าม่วง 84
ข้าเรียน 63
ข้าลูกโพ 199
ข้าเลือด 152
ข้าล้าน 18
ข้าสามแก้ว 18
ข้าเลี้ยงป่า 247
ชิงขาว 198
ชิงชี้ 67
ชีและ 218
ชุ่มฉ่ำ 243
ชุมแพรก 259
ชุมเส็ดขน 115
ชุมแสงลูกยาน 282
เขียด 155
โขคน้อย 164
ชอลอ 117
ชายอปรานะ 90
ชีชีปูยู 70

ชีโปกกาจ 83
ชีโป 82
ชีมิปูยู 229
ชีลอ 49
ชีอแด 334
เซาะแซะ 115
เซาะแซะ 116
แฮยอแมแฮะ 91
เฒ่าหลังลาย 16
ดงน้ำ 96
ดอกปรกดิน 36
ดอกแมงกระพุน 226
ดั่งหวาย 150
ตันรอก 228
ตันหมี 204
ตันหมี 97
ดาตตะแก้ว 60
ดามออีแต 89
ดาโม๊ะ 272
ดาวดง 186
ดาวสามแฉก 70
คำตะโก 98
คำปลอด 97
ดิง 100
ดีเหล็ก 27
ดุกไถ่ยาน 234
เดือชุมพรไปใหญ่ 197
เดือเถาใหญ่ 200
เดือเถาใหญ่ 277
เดือเพาะ 200
เดือลูกแดง 200
เดือหลวง 197
เดือหัว 197
แดงประดับผา 102
แดงสุริยา 135
ดลัปเต้าปูน 125
ดอกไปใหญ่ 149
ตองกง 346
ตองจิง 262
ตองเต้า 118
ตองแตบ 116
ต้อยตั่งน้ำ 15
ต้อยไส้ 245
ตะแกราน้ำ 231
ตะโกจัน 97
ตะขบป่า 126
ตะขบขาว 324
ตะขบแดง 301
ตะขบเถา 288
ตะขบหิน 301

ตะขบเหลือง 323
ตะขบใหญ่ 300
ตะค้ำนเล็ก 223
ตะเคียนแก้ว 88
ตะเคียนขาว 89
ตะเคียนควน 88
ตะเคียนชั้นตาแมว 89
ตะเคียนชั้นตาหนู 87
ตะเคียนทอง 88
ตะเคียนรอก 87
ตะเคียนสามเส้น 87
ตะแบก 177
ตะพง 114
ตังหน 136
ตังหน 136
ตันหยงป่า 100
ตันหยงป่า 252
ตันหยงพรุ 270
ดับหลามใบเล็ก 282
ตาไก่แดง 207
ตาไก่ใบกว้าง 207
ตาไก่ใบหยัก 207
ต้าง 50
ต้างบุก 51
ต่างหูไก่ป่า 235
ต่างหูโนรา 180
ตาชัย 105
ตาตุ่มดง 121
ตาตุ่มแดง 121
ตานตะขบ 320
ตานตะขบ 323
ตาบดารา 55
ตามังกร 149
ตาลเดี่ยว 337
ด้าว 137
ดาว 326
ดาส้ม 71
ดาเสื่อ 189
ดาเสื่อแดง 190
ดาเสื่อเล็ก 187
คำหยาว 28
ดั่งตั่ง 73
ดิวแต้ว 137
ดีดไปใหญ่ 155
ดีดใหญ่ 155
ดินนกลีเหลือง 153
ดินเป็ดแดง 47
ดินเป็ดเล็ก 45
ดีอกะ 194
ดีอ้อเบาะ 91

ดีอลอ 282
ดีอละตัก 236
ตุ้มแก้ว 232
ตุ้มพระ 203
ตุ้มพระ 69
เต็งตานี 91
เตี้ยชะครุ 279
เตยนะ 24
เตยย่าน 343
เตยหนู 343
เตยเหาะ 344
เต่าร้างแดง 331
เต่าร้างยักษ์ 331
เต่าหลวง 117
เตียวเขา 251
แตรบาลา 133
แต้ว 137
ถอบแถบ 77
ถอบแถบตัน 77
ถอบแถบป่า 77
ถั่วพุดัน 171
ถุ้งทอง 310
เถาคัน 143
เถาคันขาว 280
เถาคันแดง 280
เถาคันไปใหญ่ 280
เถาแดงดง 316
เถาเต่าไห้ 47
เถาพันนาง 287
เถาไฟ 163
เถาวัลย์เปลียง 170
เถาส้มขี้ 76
เถาหลงดอกแดง 78
เถาอรคณธ์ 83
ทองบั้ง 166
ทองม้วน 170
ทองสุก 272
ทองหวาน 169
ทังเก 179
ทังเขา 155
ทังเขี้ยว 157
ทังเดือ 157
ทังใบคู่ 157
ทังใบข้อ 159
ทังใบยาว 158
ทังใบแหลม 157
ทังหนู 158
ทังใหญ่ 158
ทับทรวง 55
ท้ายเถาขาว 263

ท้าวแสนปม 96
ท้าวผก 156
ทึงทวด 103
ทึงทองหู 129
ทุ 210
ทุ้งฟ้า 45
ทุเรียน 64
ทุเรียนตอน 63
ทุเรียนแดง 62
ทุเรียนนก 63
ทุเรียนนก 44
ทุเรียนนก 63
ทุเรียนป่า 63
ทุเรียนป่า 63
ทุเรียนป่าลูกแดง 62
ทุเรียนผี 64
ทุเรียนผี 64
ทุเรียนรากเขา 62
เทพทาโร 155
เทพพนม 97
เท้ายายม่อมหลวง 260
เทียนขโมย 112
เทียนขาว 57
เทียนดอกขาว 57
เทียนแดง 57
โทะป่า 186
โทะ 199
โทะ 196
โทะขน 197
โทะซี่ใต้ 49
โทะเตือ 196
โทะนวนล 198
โทะใบขน 198
โทะใบพัด 197
โทะลูกคู่ 198
โทะลูกแดง 197
โทะสองเกลอ 198
นกนอน 115
นกนอน 111
นมควายใบเล็ก 34
นมน้อย 55
นมเมีย 55
นมเมียหิน 129
นมวัวป่า 144
นมวัวย่าน 144
นมหนู 54
นวล 139
นวลจันทร์ 240
นวลยุง 215
นากระย้า 140

นาคบุตร 140
นางก้อ 96
นางปรน 21
นางแย้มแดง 150
นางแย้มใบขน 150
นางสวรรค 173
นาลู 175
น้ำดับไฟ 130
น้ำดับไฟ 227
น้ำเต้าผี 80
นิ้วมือพระฤาษี 51
นี่เลง 143
นี่เลง 220
เนียงนก 168
โนรา 180
บริชา 250
บลางฮาย 188
บลือมอ 132
บองอฮูแต 36
บอนเขียว 287
บอนตะขาบ 286
บอนลันทิง 285
บังสุรย์ 336
บัวครั้ง 226
บัวผุด 226
บกก 294
บางอยามู 177
บาดูบุญแหว 47
บานง 97
บาละอากัง 276
บาละอากัง 118
บ่าวหนู 144
บุนนาค 140
บุหงาแดง 39
บุหงาป่าหนัน 36
บุหง 32
บุหงแดง 32
บุหงลิมรัง 305
บุหงก้านยาว 32
บุหลันบาลา 33
เบอร์แม 297
เบนาก 127
เบี้ยวใบติด 134
ใบต่างดอก 235
ใบสีทอง 162
ปรกรรณิ 135
ปร่งป่า 10
ประ 114
ประคำร้อย 314
ประคำใหญ่ 113

ประตูบ้าน 171
ประต็ดเหลือง 176
ประยงค์ใบใหญ่ 188
ประยงค์ป่า 188
ปรีเยาะ 115
ปลาบขน 289
ปลาไหลเผือก 255
ปอ 258
ปอกัง 261
ปอขนุน 264
ปอซี่ไก่ 276
ปอแดง 259
ปอแดง 264
ปอตลับ 273
ปอเต่าให้ 270
ปอท้องขาว 263
ปอผ้าสาม 264
ปอพัดโบก 264
ปอฟาน 270
ปอแย 80
ปอสองสี 263
ปอหู 181
ปออีแก้ง 261
ปากกา 221
ปากนกฮัง 303
ปาล์มหางปลา 342
पालอปาภู 227
ปาหนันข้าง 35
ปาหนันเตี้ย 36
ปาหนันหอม 35
ปิ่นโนรา 320
ปิ่นสามสี 320
ปีแนมุดอ 271
ปีอเจาะปูโยะ 260
ปุดกระวาน 354
ปุดก้านยาว 357
ปุดก้านเหลือง 356
ปุดขน 351
ปุดเขย่ง 359
ปุดชมพู 354
ปุดดิน 295
ปุดดิน 356
ปุดเดือน 358
ปุดยุง 357
ปุดหนู 350
ปุดหวาน 360
ปูแนมุดอ 38
ปูลู 181
ปูแล 46
เปราะนก 318

เปราะนกดอกเหลือง 318
เปราะป่า 359
เปล้าเงิน 111
เปล้าตัน 112
เปล้าทุ่ง 112
เปล้าหลวง 120
เปล้าใหญ่ 112
เปลือกข้าว 106
เปอ 260
เป็ยชมพู 311
เป็ยด 152
แปง 111
แปงเล็ก 203
เป็ยกักป่า 145
ฝักกาดป่า 131
ฝักนมหิน 253
ฝักประ 237
ฝักปลั่งหิน 233
ฝักหนามย่าน 286
ฝักหวานข้าง 111
ฝักหวานข้างโหลง 279
ฝักหวานดง 120
ฝักหวานดำ 260
ฝักหวานใบใหญ่ 143
ฝักไหมหิน 132
ฝ้ายร้อยท่อทอง 193
ผีป่วน 120
ผีหน่าย 100
ผูก 201
ผู่ป่า 345
ผาด 209
ผาด 210
ผาด 212
ผาดแดง 209
ผาดละมี 19
ผาดหม้อ 114
พง 345
พญาภูเต็น 338
พญาชสาร 225
พญาชะฆามป้อม 12, 13
พญาฮอ 240
พญาไม้ 13
พญาฮอป่า 241
พญารากเหลือง 201
พญาแสน 131
พรวด 210
พระเจ้าห้าพระองค์ 21
พระยากลาง 336
พร้าวนกคุ้ม 295
พริกเขา 223

พริกแดง 39
พริกไทยต้น 223
พริกไทยป่า 223
พริกนก 348
พริกปิ้ง 223
พลองใบใหญ่ 184
พลองอิน 186
พลองอินใบเกลี้ยง 183
พลับกล้วย 97
พลับขน 96
พลับเขา 98
พลับคั้น 96
พลาขน 271
พลาส้ม 272
พลูฉีก 286
พวงจระริตา 227
พวงชมพู 321
พวงมรกต 220
พวมพร้าว 75
พวาป่า 138
พ่อดาน้ำมันลิง 115
พะยอม 93
พะยอมนกเขา 92
พังก้า 165
พังกแห 276
พังกแหใหญ่ 276
พัตแดง 302
พินจำ 95
พินจำบาลา 95
พินดงหลวง 287
พินรุ 237
พาไหมใหญ่ 238
พิกุลก้านยาว 252
พิกุลเถื่อน 252
พิกุลป่า 251
พิกุลป่า 252
พิศวงระยาง 267
พิพวนน้อย 44
พุดเขา 233
พุดดง 48
พุดดอกแดง 233
พุดป่า 48
พุดพอ 48
พุ่มข้าวตอก 306
เพชรกลับ 183
เพี้ยคล้าย 243
โพขนุน 199
โพบาย 109
โพสามหาง 141
โพลใต้ 360

มณฑาป่า 179
มณฑิยรม่วง 254
มณีชมพู 184
มวกกอ 218
ม่วงบาลา 134
ม่วงแมงวันหนู 20
มหาหงส์ 358
มะกล้าตาไก่ 167
มะกอกป่า 25
มะกา 110
มะขามแป 168
มะคะ 165
มะเคราะห์ขน 76
มะดาอาปี 129
มะเตือขน 200
มะเตือเถา 278
มะเตือปล้อง 199
มะตาด 82
มะแตก 107
มะเนิน 153
มะเฟืองนก 220
มะไฟ 109
มะไฟกา 109
มะไฟเต่า 109
มะไฟนก 107
มะไฟลิง 107
มะม่วงป่า 23
มะม่วงเลือด 204
มะมุด 23
มะมุ่น 101
มะยมป่า 107
มะยมป่า 243
มะเรขน 182
มะเรขนขุย 185
มะลอ 47
มะลิเถื่อน 217
มะลิปูน 217
มะลีย่าน 217
มะลิวัลย์ 217
มะลิไล่ไก่ 217
มะเลื่อมเขา 65
มะละ 130
มะหน่วย 11
มะหลอดลิง 110
มะหวด 246
มะหาด 196
มะฮังใบขาว 117
มะฮังมีรัก 116
มะฮังหูช้าง 117
มะฮังใหญ่ 117

มักก่อแจง 125
มักเมา 106
มังคาก 165
มังเครซ้าง 184
มังตาน 268
มังเร 185
มังเรหิน 185
มันปูใบเล็ก 116
มาแจฮูต 23
มาตอลีมา 190
มาตาคูจิง 87
มาลี 152
มินยะบาปี 86
มือแค 158
มือแคกาต๊ะ 268
มือตานิยะ 152
มือบา 166
เม็ก 118
เมฆบูชา 47
เม่ากิ่งอ่อน 105
เมียงอาม 267
เมียงอ้ออาม 268
เมื่อย 11
เมื่อยดำ 11
เมื่อยตุก 11
แมงมูมย่าน 193
โมกหอม 46
ไม้ตุ้มโมง 190
ไม้หนักค้อ 282
ยมโดยตัน 220
ยมใหญ่ 189
ยวน 166
ยอเถื่อน 235
ยอป่า 235
ยอย่าน 235
ยะกั้ง 137
ยากงตัน 243
ยางกระเบื่องถั่ว 85
ยางเขา 85
ยางแข็ง 87
ยางควน 87
ยางใต้ 86
ยางบูเก๊ะ 85
ยางปาย 85
ยางมันใส 86
ยางมันหมู 86
ยางยุง 86
ยางเลียน 85
ยาดา 170
ย่านกอบนาง 46

ย่านไก่แดง 129
ย่านดุก 152
ย่านตะขาบ 288
ย่านตาน 78
ย่านตีนควาย 163
ย่านนมควาย 43
ย่านใบदान 288
ย่านแมงมูม 193
ย่านเลียง 143
ย่านเลือด 34
ย่านสายพาน 280
ย่านเหล็กขน 228
ยานะละ 170
ยายคลั่ง 16
ยายคลั่งเขา 142
ยายคลั่งใหญ่ 142
ยาราง 234
ยี่โปปิ้ง 301
ยี่หุบเบตง 178
เยลูดง 47
รสสุคนธ์ 83
รอดันกลอ 302
รอดแตบตู่ 329
ระก้า 342
ระก้าเขา 342
ระซังขาว 18
ระซังเทพ 103
ระซังสาย 37
ระงดกล้วย 287
ระไมยะโฮ 246
ระย้อมหลวง 49
ระย้าแก้ว 151
ระรีน 289
รัก 22
รักขน 25
รักป่า 24
รักเพลิง 22
รัศมีเงิน 285
รางจืด 16
ราชครู 239
ราชครูด้า 35
รามเขา 215
รามใหญ่ 207
ริจูกาการ์ 287
รีแรด 297
รือเสาะ 95
รือเสาะบาละ 95
เร็ดตอง 296
เร็ดใบใหญ่ 296
เร้ว 352

เร่วเขย่ง 351
ธาชีนางครวญ 349
ลอขาว 117
ลอขาว 118
ล่องาม 116
ลอลูกติด 116
ลอลูกติด 117
ลอสามงาม 118
ละกุวิง 86
ละมุดนง 252
ละไม่หนู 107
ลั้งกับ 326
ลั้งแซ 108
ลากะ 326
ลานาง 210
लगสาตป่า 191
ลำพูป่า 256
ลันกวาง 26
ลันควาย 115
ลันจีป่า 248
ลีเดาะลีมา 144
ลีนออุซง 105
ลีมอ 209
ลูกโยน 202
ลูกสุนพราน 248
เลง 279
เล็งเก็ง 178
เล็บแมว 228
เล็บเหยี่ยว 182
เล็บเหยี่ยวใหญ่ 67
เลือดควาย 203
เลือดควายขน 205
เลือดควายใบเล็ก 204
เลือดควายใบใหญ่ 204
เลือดม้า 205
เลือดแรด 205
เลือดแรด 72
เลือดแรดใบใหญ่ 72
แลกาเยาะ 338
ว่านกำงปลา 312
ว่านขันหมาก 285
ว่านจุก 322
ว่านจุกดอกขาว 304
ว่านจุกเหลือง 305
ว่านจุกเหลือง 321
ว่านใจแนบ 289
ว่านธรณีสาร 120
ว่านนางตัด 208
ว่านน้ำทอง 318
ว่านพริ้วดอกเหลือง 305

ว่านพริ้วดอกเหลือง 305
ว่านพั้งพอน 349
ว่านเพชรหึง 316
ว่านร้อนทอง 318
ว่านสาวกอด 358
ว่านทางช้าง 316
ว่านทางหนุมาน 309
ว่าวพระร่วง 317
วาหวัจุก 139
แววมยุรา 254
ครพระราม 274
ศรียะลา 167
ศรีสยาม 326
ศรีฮาลา 254
ศิลา 49
เศวตรบาลา 132
สติยา 191
สนลู้ 12
ส้มกั้ง 60
ส้มกั้ง 208
ส้มแขก 138
ส้มแขกน้อย 139
ส้มไฟดิน 109
ส้มไฟป่า 109
ส้มเมาะขน 106
ส้มลิง 246
สมอขน 65
สมอดึง 74
สมอพิเภก 74
สมัก 211
สยาขน 92
สยาขาว 89
สยาด้า 88
สยาด้า 93
สยาแดง 91
สยานวล 90
สยาลูกกลม 92
สยาลูกยาว 91
สยาเหลือง 90
สยาเหลือง 92
สร้อยโนรา 54
สร้อยมณี 313
สร้อยมาลี 48
สลอดหิน 199
สลัด 119
สลัสลี 278
สลา 118
สอม 79
สะเตาป่า 255
สะตอ 169

สะตอใต้ 164
สะแต 188
สะแตขน 187
สะโตบุง 191
สะทอนนง 191
สะทอนป่า 191
สะทอนรอก 100
สะบ้า 169
สัก 95
สักเขา 95
สักเขา 94
สักปึก 94
สังเคียดแดง 187
สังเคียดนวล 187
สังเคียดกลางสาด 190
สังหุ 38
สังหุดอกแดง 40
สังหุด้า 29
สังหุด้า 42
สังหุด้า 37
สังหุยอดแดง 42
สัตบรรณ 46
ล้านเกล็ด 17
ล้านเต่า 82
ล้านเต่า 133
ล้านเท็บ 18
ล้านใหญ่ 83
สามพันปี 13
สาย 250
สายน้ำผึ้ง 272
สายหยุด 33
สาวบาลา 133
สำเหล้าปัดตานี 33
สำภา 111
สีพันกระบือ 110
สีเสื่อเล็ก 126
เสนห์จันเขี้ยว 287
เสี้ยวแก้ว 163
แสงกรูด 282
แสงกรูดใบใหญ่ 283
แสงแดง 283
แสงส้มกรูด 282
แสงแดง 187
โสกเขา 166
โสกน้ำ 167
หงส์หิน 302
หงอนไก่ 273
หงอนไก่แดง 130
หญ้าจิมฟันควาย 301
หญ้าตีนตุตตุ 237

หญ้าเทียน 57
หญ้าใบหอก 232
หญ้าปริก 151
หญ้าไผ่ 345
หญ้าแฝก 345
หญ้าไม้กวาด 346
หญ้ายุ่ง 346
หญ้ารังไก่ 293
หญ้าหนอน 278
หนวดปลาตูก 42
หนอนขี้ควาย 275
หนังหนาดอกใหญ่ 34
หนามเจ้าชู้ 241
หม้อแกงค่าง 213
หม้อแกงชนะนี้ 213
หม้อแกงลิงเขา 214
หม้อแกงลิงเขา 213
หม้อข้าวหม้อแกงลิง 213
หมักเมืองแฉ่ง 113
หมากกูเด็น 338
หมากข้าวสาร 335
หมากงาข้าง 339
หมากงาข้างเขา 341
หมากงาข้างโทน 338
หมากงาข้างยักษ์ 341
หมากเจ 335
หมากเจ 340
หมากเจบาลา 342
หมากแจ้ 341
หมากดอกใบใหญ่ 335
หมากตุนกู 325
หมากบาลา 340
หมากบาลา 341
หมากแฝด 334
หมากพน 339
หมากสีหวิ 325
หมากหมก 219
หมากหวิง 340
หมากหอม 325
หมากอ่อน 94
หมากอ่อน 271
หมามูยข้าง 189
หมามูยต้น 189
หยี่ 165
หยี่ท้องบั้ง 165
หยี่น้ำ 170
หยี่น้ำ 171
หลงไหล 112
หลอ 116
หลอขน 119

หล่อง่าม 118
 หลอดเลือด 118
 หลั่งเค้า 258
 หลั่นตัน 91
 หลาวชะโอนเขา 339
 หล้าคง 243
 หลุมนกแดง 70
 หลุมพอ 166
 หลุมพี 334
 หลัวซึกวาง 210
 หลัวดอกจุกใบเล็ก 210
 หลัวป้อมเล็ก 211
 หลวยกริยา 330
 หลวยกำพืด 342
 หลวยกุ่ม 337
 หลวยชม 328
 หลวยชมเขา 331
 หลวยซ้อดำ 330
 หลวยขาว 330
 หลวยซี้ไก่ 332
 หลวยซี้เป็ด 332
 หลวยซึ่ม 318
 หลวยเซียว 328
 หลวยคำใต้ 311
 หลวยซ้าง 332
 หลวยซ้าง 338
 หลวยเตาหนู 337
 หลวยตะค้ำน้ำ 327
 หลวยตะมอย 309
 หลวยตาปลา 333
 หลวยเต็ง 331
 หลวยนั้ง 328
 หลวยนั้ง 332
 หลวยนั้งหัวเดียว 330
 หลวยน้ำ 332
 หลวยปู่เจ้า 342
 หลวยพนชนหนอน 333
 หลวยพระราม 329
 หลวยลีแป 310
 หลวยลูกแดง 333
 หลวยเล็ก 329
 หลวยสะเดาใหญ่ 336
 หลวยไล่ไก่ 329
 หลวยหวี 333
 หลวยหิน 329
 หลัวเลือด 210
 หลัวห้า 209
 หอมไกลตัน 190
 หอมบालา 262
 ห้อยจัน 148

หะจิ 31
 หั้นซ้าง 205
 หั้นลูกชน 205
 หัวกา 262
 หัวมูย 151
 หัวแมงวันหนู 20
 หัวยากำลัง 347
 หัวร้อยรู 234
 หัวร้อยรูหนาม 236
 หัวหมุย 149
 หัสคุณ 244
 หางนกกลิ้ง 309
 หางแมงเงา 300
 หางเสือ 172
 หางไหลขาว 170
 หาดตูด 196
 หาดนวล 194
 หาดลุ่ม 196
 หาดหนูน 195
 ห้าเหรียญ 292
 หูกวาง 105
 หูกวางใบเล็ก 238
 หูกาง 238
 หุควายขาว 149
 หูซ้างเล็ก 118
 หุยานใบใหญ่ 69
 หุหมี 132
 หุหมีเขา 81
 หุหมีดอกเล็ก 53
 หุหมีใหญ่ 53
 เหน่งใหญ่ 127
 เหนียวหมา 15
 เหมือดเกลี้ยง 107
 เหมือดคนน้ำ 225
 เหมือดน้ำ 225
 เหมือดใบยาว 266
 เหมือดโลด 266
 เหยื่อจง 109
 เหล็กนกคุ้ม 345
 เห็นฟ้า 302
 แหน่งแว้ง 127
 แผลก้านยาว 156
 แผลบุก 159
 แผลใบใหญ่ 156
 แผลแป้น 156
 โหมหินใบมน 131
 โหมหินใบแหลม 131
 โหม 98
 ไหลเผือก 15
 ไหลเผือกเขา 224

องุ่นนง 281
 องุ่นป่า 281
 อดชน 172
 อดขาว 171
 อดเขือก 73
 อดใบใหญ่ 172
 อดเลือด 172
 อ้อยสามสวน 171
 อะลอสตะตา 70
 อังกูรพัตร 317
 อัมพวา 164
 อ้วดอกขาว 306
 อ้วดอกม่วง 305
 อากาไก่ 30
 อาฆอบาเดาะ 198
 อางู 246
 อ้ายกลิ้ง 167
 อ้ายเบา 128
 อ้ายเบี้ยว 222
 อาศัย 147
 อินทนิลน้ำ 177
 อีแปะ 153
 อีโป่ง 61
 อีโลใต้ 105
 อุน 68
 อู๋ชด 74
 อุนป่า 68
 อูบี่แกแน 55
 เอาะลบ 288
 เอียน 159
 เอื้องกระ 313
 เอื้องกระเปาะ 324
 เอื้องกุหลาบเตอยไก่ 299
 เอื้องเกล็ดมณี 304
 เอื้องขนแดง 324
 เอื้องงวงซ้าง 314
 เอื้องจ้อกวอก 307
 เอื้องซ้างน้ำ 315
 เอื้องดอกดิน 295
 เอื้องดอกแดง 288
 เอื้องดิน 291
 เอื้องเตอย 311
 เอื้องต่อ 312
 เอื้องตาสิงห์ 303
 เอื้องห้องปลิง 300
 เอื้องนกแก้ว 306
 เอื้องนกแก้ว 307
 เอื้องแบนปากตัด 312
 เอื้องใบเฟิน 299
 เอื้องปีกไก่ใหญ่ 299

เอื้องแฝงใบใหญ่ 310
 เอื้องไผ่ 310
 เอื้องพร้าว 319
 เอื้องพร้าว 322
 เอื้องพร้าวแดง 319
 เอื้องพร้าวเล็ก 322
 เอื้องพุธรณี 317
 เอื้องมะลิ 309
 เอื้องมัน 307
 เอื้องแมลงปอ 301
 เอื้องแมลงปอ 318
 เอื้องไร่ใบ 315
 เอื้องลีลา 309
 เอื้องเล่นลม 317
 เอื้องสามดอก 308
 เอื้องเสือโคร่ง 322
 เอื้องแสต 313
 เอื้องหงอนไก่ 129
 เอื้องหมาก 308
 เอื้องหมายนา 292
 เอื้องหัวแหวน 306
 เอื้องหัวแหวน 324
 เอื้องหัวแหวนใหญ่ 319
 เอื้องแอบ 312
 แอ็ก 90
 แอ็ด 114
 ไอกะดิง 133
 ไอ้แกรก 230
 ไอ้แกรกใบเล็ก 230
 ไอ้ไข่เหล็ก 347
 ไอ้จ้อง 181
 ซ่อมตง 142
 ซ้อสะพายควาย 152
 สะกอสะนียา 199
 ซับ 272
 ฮารอ 48

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ร่วมกับ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ISBN: 978-616-12-0434-1

9 78 616 12 0434 1

ราคา 590 บาท